

**ZBIÓR KART KURSÓW
PROGRAMU STUDIÓW I STOPNIA**

NIESTACJONARNE

**KIERUNEK:
PEDAGOGIKA
NA ROK AKADEMICKI 2025/2026**

Rok I, semestr I

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

KARTA KURSU (realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (1 st., niestacjonarne, semestr pierwszy)
do programu rozpoczynającego się na rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Wprowadzenie do filozofii
Nazwa w j. ang.	Introduction to philosophy

Koordynator	Dr hab. I. Światłą, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. I. Światłą, prof. UKEN Dr hab. A. Ryk, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przedstawienie i krytyczne omówienie najważniejszych problemów, koncepcji oraz pojęć filozoficznych. W trakcie wykładów studenci zapoznają się z różnymi podejściami do kluczowych problemów filozoficznych.

Warunki wstępne

Wiedza	Brak
Umiejętności	Brak
Kursy	Brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w pedagogice.	K_W01
	W02 zna podstawową terminologię filozoficzną.	K_W02
	W03 zna powiązania między głównymi działami filozofii.	
	W04 zna i rozumie najważniejsze teksty źródłowe.	

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	U01: Potrafi uzasadnić rolę filozofii w rozwoju pedagogiki. U02 poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną. U03 potrafi rozróżnić działy filozoficzne. U04 czyta ze zrozumieniem i interpretuje tekst filozoficzny.	K_U01 K_U02

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 Potrafi zachowywać się w sposób profesjonalny, jest zdolny do refleksji etycznej i przestrzegania zasad etyki zawodowej. K02 Posiada zaangażowanie oraz przekonanie o sensie pracy pedagogicznej w różnych środowiskach wychowawczych.	K_K02 K_K07

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15											x
15												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X		X	X		
W02								X		X	X		
W03								X		X	X		
W04								X		X	X		
U01								X		X	X		
U02								X		X	X		
U03								X		X	X		
U04								X		X	X		
K01								X		X			
K02								X		X			

Kryteria oceny	Pozytywny wynik z eseju, pozwalającego zweryfikować stopień przyswojenia wykładanych treści. Egzamin ustny.
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot i działy filozofii. Geneza pojęcia filozofia.. Filozofia europejska a orientalna myśl filozoficzna. Działy filozofii. Omówienie przedmiotu i zakresu ontologii, epistemologii, aksjologii i antropologii filozoficznej. Podstawowe lektury filozoficzne 2. Początki filozofii filozofia przedsokratejska. Cywilizacyjne tło powstania filozofii greckiej. Przejście od mitu do filozofii w myśli Talesa z Miletu. Co to jest kosmologia? Istota pytania o arche na przykładzie poglądów Anaksymandra, Anaksymenesa, Empedoklesa, Anaksagorasa i Demokryta. Pierwsze ważne zagadnienia filozofii poznania; problem bytu i zmienności na przykładzie wariabilizmu Heraklita oraz ontologicznych poglądów szkoły eleackiej. 3. Klasyczna filozofia grecka. Humanistyczna orientacja sofistyki. Relatywizm a absolutyzm etyczny. Intelktualizm etyczny Sokratesa i jego znaczenie dla późniejszych rozwiązań aksjologicznych. 4. Idealizm obiektywny na przykładzie teorii idei Platona. Omówienie metafory ja skini. Różnica pomiędzy poznaniem racjonalnym i zmysłowym. Teoria partycypacji. Metempsychoza. Podstawowe pojęcia metafizyki Arystotelesa. Teoria substancji i hylemorfizm. Arystotelesowska koncepcja celowości; entelechia. Metafizyka a ontologia. 5. Chrześcijaństwo a filozofia. Filozofia św Augustyna z Hippony. Mistyka: irracjonalizm a racjonalizm i empiryzm. Dowody na istnienie Boga – Św Tomasz z Akwinu. Spór o uniwersalia. 6. Nowożytny przełom w filozofii. Renesans w naukach filozoficznych na przykładzie poglądów i twórczości Montaigne'a, F. Bacona i N. Machiavellego. Filozofia Kartezjusza: sceptycyzm metodyczny, metoda, substancja duchowa i rozciągła; cogito i problem psychofizyczny. Monizm a pluralizm. Zagadnienie źródeł poznania na przykładzie kartezjanizmu. Aprioryzm a empiryzm w aspekcie metodologicznym i genetycznym. Aprioryzm, monizm i pluralizm na przykładzie poglądów Malebranche'a, Spinozy i Leibniza 7. Empiryzm brytyjski Filozofia Johna Locke'a: znaczenie wprowadzenia pojęcia refleksji dla nowożytnej epistemologii i psychologii. Omówienie teorii własności. Krytyka natywizmu. Idealizm subiektywny i immaterializm na przykładzie poglądów G. Berkeley'a. Krytyka pojęcia przyczynowości i pojęcia substancji w filozofii D. Hume'a. Empiryzm genetyczny a sensualizm 8. Krytycyzm Kanta. Filozofia transcendentálna. Odwrócenie porządku determinacji poznawczej. Rzeczywistość noumenalna i fenomenalna. Sądy syntetyczne a priori. Teoria etyczna Kanta. Imperatyw kategoryczny jako przykład maksymy etyki autonomicznej. Heglianism. 9. Filozofia życia na przykładzie nietszcanizmu. Relatywizm w filozofii Nietzschego. Idea przewartościowania wszystkich wartości. Koncepcja nadczłowieka 10. Egzystencjalizm i fenomenologia. Filozofia dialogu.
--

Wykaz literatury podstawowej

<ol style="list-style-type: none"> 1. Władysław Tatarkiewicz, <i>Historia filozofii</i>, t. 1-3, Warszawa 1978. 2. Arno Anzenbacher, <i>Wprowadzenie do filozofii</i>, Kraków 2012 3. Józef W. Brehmer, <i>Wprowadzenie do logiki</i>, Kraków 2006. 4. Stefan Świeżawski, <i>Dzieje europejskiej filozofii klasycznej</i>, Warszawa 2000. 5. Arystoteles, <i>Etyka Nikomachejska</i>, przeł. D. Gromska, PWN, Warszawa 1956. 6. św. Tomasz z Akwinu, <i>Traktat o prawie</i>, przeł. Wł. Galewicz, Wydawnictwo Marek Derewiecki, Kęty 2014. 7. Immanuel Kant, <i>Rozprawy z historii filozofii</i>, przeł. M. Żelazny i in., Kęty 2005. 8. Immanuel Kant, <i>Metafizyczne podstawy nauki o nocy</i>, przeł. Wł. Galewicz, Kęty 2005. 9. Immanuel Kant, <i>Uzasadnienie metafizyki moralności</i>, przeł. M. Wartenberg, PWN, Warszawa 1984. 10. Ireneusz M. Światała, <i>Filozofowie o szczęściu. Od Platona do Milla</i>, Częstochowskie Wydawnictwo Naukowe przy Wyższej Szkole Zarządzania, Częstochowa 2003, ISBN 83-89235-04-8. 11. Ireneusz M. Światała, <i>Wokół szczęścia</i>, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2005, ISBN 83-7098-922-5. 12. Ireneusz M. Światała, <i>Personalizm włoski. Luigi Stefanini – koncepcje filozoficzne</i>, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2009, ISBN 978-7455-081-1. 13. Ireneusz M. Światała, <i>Włoska filozofia personalistyczna z perspektywy Armando Rigobello</i>,
--

Wydawnictwo HELIODOR, Warszawa 2010, ISBN 978-83-60854-64-8.

14. Ireneusz M. Świata, *W kręgu XX-wiecznej filozofii włoskiej - Wybrane nurty, zagadnienia i postacie*, PETRUS, ISBN: 978-83-7720-270-8, Kraków 2016.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Ireneusz M. Świata, Benedykt Spinoza – metafizyczne ujęcie etyki, w; *Navigare necesse est*, Wydawnictwo naukowe Mega-Plast, Warszawa 2009, [s.725-730], ISBN 83-89884-71-2.
2. Ireneusz M. Świata, Tadeusza Kotarbińskiego *Traktat o dobrej robocie* – wstęp do analizy krytycznej w; *Lumen Poloniae*, Nr 2/2010, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie, Warszawa 2010, [s. 51- 62], ISSN 1897-9742.
3. Ireneusz M. Świata, Ks. Józef Tischner: Etyka solidarności, czyli chrześcijański model rzeczywistości społecznej i politycznej w ; *Etyka solidarności. W 10. rocznicę śmierci ks. Józefa Tischnera*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie, Warszawa 2010, [s. 89- 105], ISBN 978-83-61087-96-0.
4. Ireneusz M. Świata, Roman Ingarden a spór o istnienie świata w ; *Spór o istnienie świata. W 40. rocznicę śmierci Romana Ingardena*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie, Warszawa 2010, [s. 23- 35], ISBN 978-83-61087-92-2.
5. Ireneusz M. Świata, *Demokracja według Jana Jakuba Rousseau*, w; *Gentes & Nationes 5*, Studia z Zakresu Spraw Międzynarodowych, Wyższa Szkoła Administracji – Bielsko – Biała, ISSN 2081-9714, [s. 9-21], Bielsko Biała 2012.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	-
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (1 st., niestacjonarne, semestr pierwszy)
do programu rozpoczynającego się na rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Filozofia wychowania
Nazwa w j. ang.	Philosophy of education

Koordynator	Dr hab. Andrzej Ryk Prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Andrzej Ryk Prof. UKEN Dr hab. M. Głazurek, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami filozoficznymi i złożonością dynamiki konstytutywnych powiązań między nimi a współczesną terminologią, strukturą i specyfiką nauk pedagogicznych jako wiedzą o wychowaniu człowieka w kontekście fundamentalnych kwestii ontologicznych, epistemologicznych, aksjologicznych i antropologicznych. Pozyskanie ogólnej wiedzy na temat celów, treści, zasad, metod i form realizacji oddziaływań pedagogicznych w teorii i praktyce pedagogicznej w świetle wybranych kierunków filozoficznych: idealizmu, realizmu, realizmu teistycznego, naturalizmu, pragmatyzmu i egzystencjalizmu, personalizmu i fenomenologii. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności w zakresie poprawnego posługiwania się kategoriami pojęciowymi współczesnej filozofii, budowania adekwatnej mapy pojęciowej dla rozmaitych orientacji i nurtów filozofii jako źródeł konkretnych systemów pedagogicznych rozwijanie umiejętności formułowania problemów, stawiania pytań, budowania argumentacji i projektów działania edukacyjnego w kontekście ich możliwych interpretacji filozoficznych, antropologicznych, aksjologicznych i społecznych.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	<p>K_W01 ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, kulturowych, historycznych podstaw;</p> <p>K_W02 zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, aksjologiczne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej;</p> <p>K_W03 zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów.</p>	<p>K_W01</p> <p>K_W02</p> <p>K_W04</p>
--	--	--

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	<p>K_U01 wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu filozofii i pedagogiki w celu analizowania i interpretowania sytuacji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych a także motywów i wzorów ludzkiego zachowania;</p> <p>K_U02 posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkiego zachowania, diagnozowania i rzeczywistości wychowawczej, kulturowej i społecznej;</p> <p>K_U03 posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; generuje rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozuje przebieg ich rozwiązania oraz przewiduje skutki planowanych działań.</p>	<p>K_U01</p> <p>K_U02</p> <p>K_U04</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	<p>K_K01 – jest zdolny do refleksji etycznej i etycznej oceny profesjonalnego działania;</p> <p>K_K02 - Jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej. Potrafi wyznaczać i realizować cele.</p> <p>K_K03 – Szanuje i propaguje wiedzę z zakresu pedagogiki i filozofii.</p>	<p>K_K02</p> <p>K_K03</p> <p>K_K05</p>

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	10								-
10									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, lektura tekstów źródłowych, dyskusja kierowana, debata oksfordzka,

Formy sprawdzania efektów uczenia się

Studia niestacjonarne rok akademicki 2025/2026

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X	X			
W02								X	X	X			
W03								X	X	X			
U01								X	X	X			
U02								X	X				
U03								X	X				
K01								X					X
K02								X					X
K03								X					X

Kryteria oceny	Obecność, aktywność, przygotowanie referatu/prezentacji, krótka praca pisemna (recenzja), aktywny udział w debacie.
----------------	---

Uwagi	Zajęcia prowadzone są zdalnie.
-------	--------------------------------

Treści merytoryczne:

<ol style="list-style-type: none"> 1. Relacja między filozofią a pedagogiką, jej uwarunkowania i wzajemne inspiracje. Podstawowe nurty i pojęcia filozoficzne i ich znaczenie dla definiowania rzeczywistości pedagogicznej. 2. Źródła filozoficznego myślenia. Idealizm klasyczny a filozofia wychowania i edukacji 3. Realizm klasyczny i teistyczny a filozofia wychowania i edukacji, 4. Pragmatyzm i naturalizm a filozofia wychowania i edukacji, 5. Egzystencjalizm, personalizm, filozofia dialogu i ich wkład w filozoficzny dyskurs o wychowaniu i edukacji. 6 Postmodernizm i filozofia krytyczna – podstawowe obszary analizy w obszarze filozofii wychowania i edukacji 7. Fenomenologia i hermeneutyka – pytanie o filozoficzne podstawy nauk o człowieku 8. Dialog między filozofią a psychiatrią humanistyczną – co z niego wynika dla pedagogiki? 9. Filozofia i pedagogika pokoju – debata.
--

Wykaz literatury podstawowej

<ol style="list-style-type: none"> 1. Śliwerski B, <i>Współczesne teorie i nurty wychowania</i>, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2015 2. Gara, <i>Od filozoficznych podstaw wychowania do egzystencjalnej filozofii wychowania</i>, Warszawa 2009; 3. Ryk A., <i>W poszukiwaniu pedagogicznej arche. Zarys systemów pedagogicznych</i>, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu pedagogicznego w Krakowie, Kraków 2012 4. Ryk A., <i>(Po)nowoczesny podmiot w doświadczeniu spotkania. Antropologiczne aspekty pedagogiki spotkania</i>, Oficyna Wydaw. Impuls, Kraków 2006. 5. Ryk A (2011), <i>W poszukiwaniu podstaw pedagogiki humanistycznej, Od fenomenologii Husserla do pedagogiki fenomenologicznej</i>, Kraków: Wydawnictwo Impuls. 6. Filek J., <i>Fenomenologia wychowania</i>, w: tenże, <i>Filozofia jako etyka</i>, Wydaw. Znak, Kraków 2001 7. Gnitecki J (1995)., <i>Rozum pedagogiczny i granice racjonalności w pedagogice</i>, w: <i>Racjonalność pedagogiki</i>, red. T. Hejnicka-Bezwińska, Bydgoszcz: WSP. 8. Gnitecki J (1991)., <i>Filozofować w kontekście edukacji. Refleksje wprowadzające</i>, w: <i>Filozofować w kontekście edukacji</i>, cz. I, red. K. Denek, J. Gnitecki, Poznań: Wydaw. Polskiego Towarzystwa

Filozoficznego Oddział w Poznaniu.

9. Gara J., *Pedagogiczne implikacje filozofii dialogu*, WAM, Kraków 2008.
10. Bulaczek A., *Relacje pacjent-lekarz w psychiatrii aksjologicznej Antoniego Kępińskiego*, *Studia Ecologiae et Bioethicae UKSW* 11(2013)2.
11. Dąbrowski K., *Trud istnienia*, Wydawnictwo Wiedza Powszechna, Warszawa 1986.
12. Frankl V. E., *Człowiek w poszukiwaniu sensu*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2009.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Gutek G. L., *Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji*, GWP, Gdańsk 2003. (od wyd. II tytuł zmieniony na: *Filozofia dla pedagogów*).
2. Bagienni J., Fosl P. S., *Przybornik filozofa. Kompedium metod i pojęć filozoficznych*, PAX, Warszawa 2010.
3. Szotysek A. E., *Filozofia wychowania. Ontologia, metafizyka, antropologia, aksjologia*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008.
4. *Encyklopedia filozofii wychowania*, red. S. Jedynak, J. Kojkoł, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz 2009.
5. *Filozofia wychowania w praktyce pedagogicznej*, pod red. A. Szczudry – Brszcz i S. Szubryna. Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin
6. Kwieciński Z, M. Jaworska-Witkowska, *Ku integralności edukacji i humanistyki. Księga jubileuszowa dla Lecha Witkowskiego*, Toruń 2008

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	-
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		25
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (1 st., niestacjonarne, semestr pierwszy)
do programu rozpoczynającego się na rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Technologia informacyjna
Nazwa w j. ang.	Information and communication technologies

Koordynator	dr Joanna Wnęk-Gozdek	Zespół dydaktyczny
		dr Yaroslav Bykovskiy dr Wioletta Skrzypek dr Joanna Wnęk-Gozdek
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Dostarczenie w oparciu o efekty kształcenia wiedzy związanej ze studiowaniem, pracą zawodową i własnym rozwojem intelektualnym w świecie globalnej informacji i komunikacji – przygotowanie absolwentów do aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym.

Przygotowanie studentów do wykorzystywania w toku studiów oraz w pracy zawodowej metod i narzędzi TI do przetwarzania informacji (wyszukiwanie, selekcja, analizowanie i zarządzanie informacją) w użyteczną wiedzę – realizacja zadań alfabetyzmu informacyjnego. Kształtowanie u studentów inteligencji cyfrowej (DQ).

Przygotowanie absolwentów do metodycznie poprawnego wykorzystywania narzędzi TI i Internetu w pracy zawodowej, a szczególnie w organizowaniu własnego stanowiska pracy oraz we współpracy z rodzinami i podopiecznymi, z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Przygotowanie absolwentów do samodzielnego uczenia się (samokształcenie) z wykorzystaniem narzędzi TI ze szczególnym uwzględnieniem zasobów internetowych oraz sztucznej inteligencji.

Wskazanie studentom głównych zagrożeń ze strony komputera, Internetu i innych mediów oraz sposobów zapobiegania im.

Warunki wstępne

Wiedza	Brak
Umiejętności	Brak
Kursy	Brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01-Zna bazy OZE oraz prawa dot. własności intelektualnej w sieci.	K_W11
	W02-Ma zaawansowaną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i procesach komunikowania się z zastosowaniem tradycyjnych i nowoczesnych środków.	K_W16

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01-Obsługuje, redaguje i zarządza dokumentami wykorzystując narzędzi ICT.	K_U13
	U02-Posługuje się wiedzą na temat więzi społecznych, inicjując i podtrzymując relacje interpersonalne z wykorzystaniem tradycyjnych i nowoczesnych narzędzi komunikacyjnych.	K_U16

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01-Potrafi zachowywać się w sposób profesjonalny, jest zdolny do refleksji etycznej i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K02
	K02-Jest zdolny do pracy indywidualnej i współpracy grupowej. Potrafi wyznaczać i realizować cele.	K_K03
	K03-Jest gotowy do pogłębiania umiejętności komunikacyjnych.	K_K04

Organizacja							
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach					
Liczba godzin		A	K	L	S	P	E
10				10			

Opis metod prowadzenia zajęć

<ul style="list-style-type: none"> Praca przy komputerze indywidualna i w zespołach 2-4 osobowych Realizacja złożonych operacji i poleceń prowadzącego zajęcia prezentowanych za pośrednictwem projektora multimedialnego, aplikacji Teams oraz platformy moodle Samodzielne opracowanie materiałów według podanego wzoru Metoda projektu grupowego (prezentacje, moduł kursu e-learningowego) Dyskusja
--

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01					X	X	X						
W02					X	X							
U01					X		X	X					X
U02					X								X
K01								X					X
K02					X			X					X
K03					X			X					

Kryteria oceny	Warunkiem uzyskania zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach - 60%; uzyskanie pozytywnych wyników z pracy w zakresie użytkowania edytora pisma, arkusza kalkulacyjnego, programu do wykonywania prezentacji (kryteria podane przez prowadzącego na zajęciach). Wykorzystanie ICT w badaniach pedagogicznych na temat zagrożeń elektronicznych i kompetencji cyfrowych.
Uwagi	Zajęcia mogą być realizowane hybrydowo lub zdalnie, gdy nie ma dostępu do medioteki.

Treści merytoryczne

CZĘŚĆ TEORETYCZNA

- Przemiany cywilizacyjne a proces kształcenia (istota TI, TI a informatyka, kontekst pojawienia się przedmiotu TI, znajomość podstawowych pojęć: społeczeństwo informacyjne, społeczeństwo sieci, kompetencje cyfrowe, prawa autorskie w sieci, otwarte zasoby edukacyjne)
- Zagrożenia ze strony komputera i Internetu (sposoby ich diagnozowania i zapobiegania im)
- Sztuczna inteligencja

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

Praca z podstawowym oprogramowaniem użytkowym.

- Wiarygodność źródeł w sieci
- Otwarte zasoby edukacyjne
- Prawa autorskie w Internecie
- Edytor tekstu – opracowanie dużych plików tekstowych (praca dyplomowa), numeracja stron, przypisy, ilustracje w tekście, tabele
- Arkusz kalkulacyjny – podstawowe funkcje statystyczne, wykresy (dobór typu wykresu, edycja wykresu, opis danych), przenoszenie opracowanych danych pomiędzy arkuszem kalkulacyjnym i edytorem tekstu
- Tworzenie cyfrowych formularzy ankiet/testów (realizacja badań na temat cyberprzestrzeni)
- Tworzenie multimedialnych materiałów informacyjnych i edukacyjnych w aplikacjach (teksty ilustrowane graficznie do wydruku, materiały hipermedialne, np. prezentacje, z grafiką, dźwiękiem, filmem)
- Tworzenie hipertekstowych struktur porządkujących ww. materiały (kursy e-learningowe) oraz wielodostęp do informacji
- Przetwarzanie informacji „w chmurze” (ang. cloud computing): tworzenie cyfrowych formularzy ankiet/testów, analiza powstałego arkusza kalkulacyjnego oraz podsumowanie wyników w formie podstawowych typów wykresów

Wykaz literatury podstawowej

Bykovskiy Y. Wdrażanie innowacyjnych technologii w edukacji pozaszkolnej: szanse i perspektywy / Revista Eduweb. Vol. 18(2), 2024. S. 129-140. ISSN: 1856-7576

ECDL. Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych <https://ecdl.pl/>

Schwarz S., Po prostu Office 2007 PL, Helion, Gliwice 2009

Żarowska A., Waldemar Węglarz, ECDL na skrót, PWN, Warszawa 2009

Dziewoński M., OpenOffice 3.x PL. Oficjalny podręcznik, Helion, Gliwice 2009

Tomczyk, Ł. & Potyrała, K. (2019). Bezpieczeństwo cyfrowe dzieci i młodzieży w perspektywie pedagogiki mediów. Kraków: Uniwersytet Pedagogiczny.

Tomczyk, Ł. (2019). What Do Teachers Know About Digital Safety? Computers in the Schools, 36(3), 167–187. doi:10.1080/07380569.2019.1642728

Tomczyk, Ł. (2019). Skills in the area of digital safety as a key component of digital literacy among teachers. Education and Information Technologies. doi:10.1007/s10639-019-09980-6

Wnek-Gozdek, J. & Tomczyk, Ł. & Mróz, A. (2019). Cyberbullying Prevention in the Opinion of Teachers. Media Education (Mediaobrazowanie). 59. 594-607. 10.13187/me.2019.4.594

Wnek-Gozdek, J., Kształtowanie kompetencji informacyjnych uczniów w kontekście Deklaracji Kapsztadzkiej / Joanna w: Szkoła : współczesne konteksty interpretacyjne / red. nauk. Iwona Ocetkiewicz, Joanna Wnek-Gozdek, Natalia Wrzeszcz, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej, 2015, s. 58-69.

Wykaz literatury uzupełniającej

<p>Barney D., Społeczeństwo sieci, Warszawa 2008 Bendyk: Bunt Sieci. Warszawa 2012 Borkowska A, Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie, Warszawa 2019, https://cyberprofilaktyka.pl/publikacje/Poradnik_cyberprzemoc_www.pdf Cyberprofilaktyka NASK, https://cyberprofilaktyka.pl/publikacje/ Castells M., Społeczeństwo sieci, Warszawa 2008 Morbitzer J., Rozważania o nietechnologicznych celach technologii informacyjnej, [w:] Komputer w edukacji, red. nauk. J. Morbitzer, Kraków 2008 Young K., Klausning P., Uwolnić się z sieci. Uzależnienie od Internetu, Katowice 2009</p>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	18
	Przygotowanie do egzaminu	-
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika, 1 st., niestacjonarne, semestr pierwszy
Rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Wprowadzenie do socjologii
Nazwa w j. ang.	Introduction to Sociology

Koordynator	dr hab. Łukasz Albański, prof. UP	Zespół dydaktyczny
		dr Ewa Śliwa

Punktacja ECTS*	2	
-----------------	---	--

Opis kursu (cele uczenia się)

Wiedza: Zaznajomienie studentów z teoretycznymi podstawami socjologii oraz społecznymi uwarunkowaniami przemian. Ukazanie oddziaływania zmiany społecznej na przebieg socjalizacji i efekty wychowania.
Umiejętności: uzyskanie przez studentów umiejętności interpretowania zjawisk społecznych oraz rozwiązywania różnych problemów wychowawczo-edukacyjnych.
Kompetencje społeczne: refleksja nad potrzebą ciągłego rozwoju osobistego/zawodowego i przestrzeganiem etyki zawodowej.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Ma zaawansowaną wiedzę na temat edukacji oraz jej filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych, prawnych i medycznych podstaw.	K_W02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01, Posługuje się rozbudowaną terminologią używaną w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz poprawnie uzasadnia jej stosowanie.	K_U01

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01, Dokonuje w zaawansowany sposób samooceny wiedzy i umiejętności. Jest gotowy do doskonalenia warsztatu pracy pedagoga.	K_K01

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10	5								
15										

Opis metod prowadzenia zajęć

wykład z dyskusją problemową za pomocą MS Teams, prezentacje multimedialne

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x					x
U01								x					x
K01								x					x

Kryteria oceny

Krótki test koncepcji, teorii i pojęć socjologicznych Do otrzymania oceny pozytywnej student jest zobowiązany do udzielenia ponad 50% poprawnych odpowiedzi.

Uwagi

Treści kursu, cele uczenia się i efekty uczenia się mogą być realizowane za pomocą zajęć stacjonarnych, w formie hybrydowej lub za pomocą platformy TEAMS.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład

- 1 Wyobrażenia socjologiczna
- 2 Normy społeczne
3. Interakcje
4. Socjalizacja i dzieciństwo
5. Struktura społeczna

Ćwiczenia

- 1 Mechanizmy zachowań zbiorowych
- 2 Ideały piękna a ciało
- 3 Media
- 4 Konsumpcja
- 5 Socjologiczny fenomen śmierci

Wykaz literatury podstawowej

Szacka B. Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003.
Sztompka P. Socjologia, Kraków 2002.

Wykaz literatury uzupełniającej

Albański Ł., "The metamorphosis of the world and nostalgia for an ideal past: Beck and Bauman's last works", International Sociology 34 (2) 2019
Albański Ł. Adopcja międzyrasowa, Kraków 2018
Fotospołeczeństwo, pod red. P. Sztompki i M. Boguni-Borowskiej, Kraków 2012

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w module obowiązkowym)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr pierwszy)
2025/2026

Nazwa	Pojęcia i systemy pedagogiczne
Nazwa w j. ang.	Pedagogical concepts and systems

Koordynator	dr hab. Katarzyna Dormus, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Andrzej Ryk, prof. UKEN Dr Barbara Hartman
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

- zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami pedagogicznymi
- zapoznanie studentów z genezą powstania oraz rozwojem dyscypliny naukowej jaką jest pedagogika
- zapoznanie studenta z naukami pomocniczymi oraz subdyscyplinami pedagogiki
- dostarczenie w oparciu o efekty kształcenia wiedzy z zakresu kształtowania się i rozwoju wybranych systemów pedagogicznych XX i XXI wieku;

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza o funkcjonowaniu społeczeństwa, rozwoju kultury i cywilizacji europejskiej na poziomie szkoły średniej
Umiejętności	Umiejętność analizy tekstu naukowego; porównywania i wnioskowania.
Kursy	-----

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – Zna terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych	K_W01
	W02- Ma wiedzę na temat edukacji oraz jej filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych, prawnych i medycznych podstaw	K_W02
	W03- Zna i charakteryzuje różne subdyscypliny pedagogiki.	K_W06
	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 – Posługuje się terminologia używana w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz poprawnie uzasadnia jej stosowanie.	K_U01
	U02- Interpretuje zjawiska edukacyjne, posługuje się wiedzą z zakresu pedagogiki i nauk współpracujących	K_U02

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01- Dokonuje samooceny wiedzy i umiejętności. Jest gotowy do samodoskonalenia warsztatu pracy pedagoga. K02 – Szanuje i propaguje wiedzę naukową z zakresu pedagogiki i nauk współpracujących oraz wykorzystuje ją w praktyce.	K_K01 K_K05

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	10	10	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
20									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, dyskusja, praca z tekstem, przygotowanie referatu lub prezentacji na zadany temat.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x	x				x
W02								x	x				x
W03								x	x				x
U01								x	x				
U02								x	x				x
K01								x	x				
K02								x	x				x

Kryteria oceny

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność (20%) oraz aktywność na zajęciach (15%), przygotowanie referatu lub prezentacji (15%) oraz pozytywne zaliczenie sprawdzianu pisemnego (50%).

Obecność na wykładach jest obowiązkowa.

Uwagi

Studia niestacjonarne, I stopień

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Tematyka:

1. Pedagogika jako nauka
2. Podstawowe pojęcia pedagogiczne (wychowanie, edukacja, kształcenie, socjalizacja i in).
3. System herbartowski
4. Nowe wychowanie
5. Metoda Marii Montessori
6. Plan daltoński
7. Pedagogika antyautorytarna (A.S. Neill)
8. Janusz Korczak – koncepcja i praktyka pedagogiczna
9. System pedagogiczny Celestyna Freineta
10. Pedagogika waldorfska (Rudolf Steiner)
11. System jenajski, plan Winnetki

Wykaz literatury podstawowej

B. Śliwerski, *Współczesne teorie i nurty wychowania*, wiele wydań
 Z. Kwieciński, B. Śliwerski, *Pedagogika. Podręcznik akademicki*, t.1, wiele wydań
 Z. Kwieciński, B. Śliwerski, *Pedagogika. Podręcznik akademicki*, Warszawa 2019
Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, t.1-7, Warszawa 2003-2010.
 W. Okoń, *Nowy słownik pedagogiczny*, wiele wydań
 L. Chmaj, *Prądy i kierunki w pedagogice XX wieku*, Warszawa 1963.

Wykaz literatury uzupełniającej

K. Dormus, *Rozprawy z Dziejów Oświaty (1958-2023) w: Historia wychowania u progu XXI wieku : potrzeby badań naukowych i wyzwania edukacyjne*. Red. A. Meissner, R. Ślęczka Kraków: Wydawnictwo Naukowe UKEN, 2024
Edukacja alternatywna – dylematy teorii i praktyki, red. B. Śliwerski, Kraków 1992.
Pedagogika alternatywna - dylematy teorii, red. B. Śliwerski, Kraków 1995.
Szkoły eksperymentalne w świecie 1900-1975, red. W. Okoń, Warszawa 1977
 Okoń W., *Wizerunki sławnych pedagogów polskich*, WSiP, Warszawa 2000.
 Dróżdź A., *Mity i utopie pedagogiczne*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2000.
 Dormus K., *Historyczny i pedagogiczny kontekst koncepcji Benjamina Spocka [w:] W kręgu antyautorytarnej pedagogii Benjamina Spocka- współczesne glosy, echa i aplikacje*, red. K. Dormus, M. Głazewski, Wyd. Naukowe UP, Kraków 2021.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	40
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)
 Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr pierwszy)

do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Historia wychowania i myśli pedagogicznej	
Nazwa w j. ang.	History of education and pedagogical thought	
Koordynator	dr hab. Jan Ryś, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. K. Dormus dr hab. Ryszard Ślęczka dr Anna Włoch dr hab. Justyna Wojniak
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Cele: - ukształtowanie racjonalnych poglądów i postaw studiujących wobec najważniejszych przejawów teoretycznej i praktycznej aktywności edukacyjnej człowieka w przeszłości, także w zakresie jej społecznego i opiekuńczego wymiaru; - przyswojenie wiedzy o wielostronnych związkach teorii i praktyki edukacyjnej z ekonomicznym i kulturalnym poziomem rozwoju społeczeństwa, zwłaszcza zaś z nauką i społecznymi uwarunkowaniami danej epoki historycznej; - nabywanie umiejętności retrospektywnego wyjaśniania współczesnych zjawisk pedagogicznych, ukazywania ich historycznego rodowodu i postrzegania perspektywy dalszej ich ewolucji; - zapoznanie studiujących z podstawowymi faktami obrazującymi historyczny rozwój myśli pedagogicznej, ideałów wychowania, szkolnictwa wszystkich stopni i pozainstytucjonalnych form oddziaływań wychowawczych; - zapoznanie z dokonaniem najwybitniejszych postaci w dziejach oświaty i wychowania i wpływem na kształtowanie się rzeczywistości edukacyjnej w przeszłości i teraźniejszości; - analiza historycznego rozwoju instytucji kształcenia, wychowania i opieki społecznej; - ukazanie historycznych źródeł subdyscyplin pedagogicznych.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza historyczno-literacka na poziomie szkoły średniej.
Umiejętności	Umiejętność krytycznej i komparatystycznej analizy tekstu naukowego i poprawnego wnioskowania.
Kursy	brak

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W01 - zna historyczny rozwój podstawowych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz teorii i praktyki społeczno-opiekuńczej w kontekście uwarunkowań filozoficznych, historycznych i społeczno-kulturowych. W02 – zna wkład określonych środowisk społecznych i poszczególnych osób z przeszłości w proces kształtowania się współczesnej teorii i praktyki pedagogicznej i w rozwój pomocy i opieki społecznej. W03 - ma uporządkowaną wiedzę o współczesnych prądach i kierunkach w pedagogice, w tym także o tendencjach rozwojowych pedagogiki społecznej.	K_W02 K_W06
--	--	--------------------

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 -wykorzystuje wiedzę historyczno-oświatową do retrospektywnej analizy i interpretacji współczesnych sytuacji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz trafnie wskazuje na motywy i wzory ludzkiego zachowania.	K_U02
	U02 – z historycznego punktu widzenia ocenia przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności wychowawczej, kształcącej oraz opiekuńczo-wychowawczej.	K_U04
	U03-obszeruje, wyszukuje i przetwarza informacje na temat zjawisk społecznych różnej natury przy użyciu różnych źródeł; prezentuje własne pomysły, wątpliwości i sugestie, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etyki.	K_U07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K02 - ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy i systematycznego dokształcania w zakresie pedagogiki, zwłaszcza pedagogiki społecznej w oparciu o którą buduje własny warsztat pracy pedagoga społecznego. K01 - docenia znaczenie pedagogiki a szczególnie pedagogiki społeczno-opiekuńczej dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych oraz ich prawidłowego rozwoju.	

Organizacja								
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach						
		A	K	L	S	P	E	
Liczba godzin	15	15	-----	-----	-----	-----	-----	tak

Opis metod prowadzenia zajęć

Studia niestacjonarne rok akademicki 2025/2026

Wykład, dyskusja, praca z tekstem źródłowym, przygotowanie referatu lub prezentacji na zadany temat.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	prezentacje multimedialne (zeszłowe)
W1							x	x	x		x		
W2							x	x	x		x		
W3							x	x	x		x		
U1							x	x	x				
U2							x	x	x				
U3							x	x	x				
K1							x	x	x				
K2							x	x	x				

Kryteria oceny

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność (20%) oraz aktywność na zajęciach (20%), przygotowanie referatu lub prezentacji (10%) oraz pozytywne zaliczenie egzaminu ustnego (50%)

Uwagi

Studia stacjonarne licencjackie I stopnia

Treści merytoryczne

Tematyka wykładu:

1. Historia wychowania jako subdyscyplina pedagogiki; powstanie - rozwój – perspektywy badawcze.
2. Grecka paideia jako system wszechstronnego formowania człowieka i jej wpływ na kształtowanie się nowożytnych ideałów wychowania.
3. Dobroczynność i opieka społeczna w cywilizacjach antycznych.
4. Powstanie i rozwój uniwersytetów.
5. Humanistyczna koncepcja człowieka i jej wpływ na zmiany modelu edukacji i działalności społeczno-opiekuńczej.
6. Wpływ rewolucji przemysłowej na przemiany edukacyjne w Europie w XVIII w.
7. Przemiany w zakresie działalności społeczno-opiekuńczej nad dzieckiem i młodzieżą w XIX i XX wieku
8. Kształtowanie się pedagogiki naukowej i jej subdyscyplin w XIX i XX wieku. Polska pedagogika społeczna w historycznym rozwoju.
9. Nowe wychowanie – podstawy naukowe i społeczne, twórcy i kierunki rozwoju.

Tematyka ćwiczeń:

1. Grecka myśl pedagogiczna (Platon i Arystoteles).
2. Szkolnictwo pozauniwersyteckie w średniowieczu.
3. Myśl pedagogiczna polskiego Odrodzenia.
4. Dobroczynność i opieka społeczna XV - XVII wieku.
5. Liberalizm pedagogiczny J. Locke'a.
6. Naturalizm pedagogiczny J. J. Rousseau.
7. Działalność opiekuńczo wychowawcza j. H. Pestalozziego.
8. Reformy oświatowe w Polsce w XVIII wieku.
9. Polskie koncepcje opieki nad nieletnimi, osieroconymi i opuszczonymi w XIX w.
10. Herbartyzm w pedagogice XIX i XX wieku.
11. Szkolnictwo w Galicji w okresie autonomii.
12. Twórcy polskiej pedagogiki społecznej (H. Radlińska. J. W. Dawid, J. Korczak)

13. Organizacja szkolnictwa w Polsce w latach 1918-1939.

Wykaz literatury podstawowej

Kot S., Historia wychowania., t. 1 i 2, Wydawnictwo „Żak”, Warszawa 1996.
 Historia wychowania, t. 1 i 2, Ł. Kurdybacha (red), Warszawa 1965 – 1968.
 Litak S., Historia wychowania, t.1, Kraków 2004
 Możdżeń S. I., Historia wychowania 1795 – 1918, Kielce 2000.
 Możdżeń S. I., Historia wychowania 1918 – 1945, Kielce 2000.
 Historia wychowania. Wiek XX, t. 1 i 2, J. Miąso (red.), Warszawa 1980.
 J. Radwan-Pragłowski, K. Frysztański, Miłosierdzie i praktyka: społeczne dzieje pomocy człowiekowi, Katowice 2009. Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej, t. 1-3,. S. Wołoszyn (wybór i oprac.), PWN, Warszawa 1965 - 1966

Wykaz literatury uzupełniającej

M. Balcerek, Rozwój opieki nad dzieckiem w Polsce w latach 1918-1939, Warszawa 1978.
 Dzieje szkolnictwa i pedagogiki specjalnej. pod red. S. Mauersberga, Warszawa 1990.
 A. Haratyk, Rozwój opieki nad dzieckiem i młodzieżą w Galicji doby autonomicznej, Wrocław 2002.
 I. Lepalczyk, Helena Radlińska. Życie i twórczość, Toruń 2001.
 W. Okoń, Dawid, Warszawa 1980.
 Okoń W., Wizerunki sławnych pedagogów polskich, WSiP, Warszawa 2000.
 J. Olczak – Ronikier, Korczak; próba biografii, Warszawa 2011.
 Pomoc społeczna w Polsce, pod red. J. Staręgi-Piasek, Warszawa 1985.
 J. Ryś, Szkolnictwo polskie w nurcie europejskich przemian oświatowych XVI – XVII wieku, „Kwartalnik Pedagogiczny” 2015, nr LX.
 J. Ryś, Szkolnictwo parafialne w miastach Małopolski w XV wieku, Warszawa 1995.
 M. Surdacki, Miłosierdzie czy opieka społeczna. Od starożytności do oświecenia, Lublin 2020.
 Wołoszyn S., Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie, PWN, Warszawa 1964.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	8
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	17
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

KARTA KURSU
(realizowanego w module obowiązkowym)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr pierwszy)
2025/2026

Nazwa	Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka
Nazwa w j. ang.	Biomedical base of human development

Koordynator	dr hab. Karolina Czerwiec, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Karolina Czerwiec, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zdobycie wiedzy na temat podstawowych pojęć z obszaru biomedycznych podstaw rozwoju i wychowania, rozwoju biologicznego w różnych okresach życia, zaburzeń rozwoju, zdrowia w kontekście działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej. Na tym tle uwzględnia się wybrane konteksty zdrowotne wraz z aspektami dotyczącymi profilaktyki wybranych chorób i potrzeb człowieka w kontekście jego rozwoju, kryzysów rozwojowych i sposobów radzenia sobie z nimi w placówkach wsparcia dziennego, poradniach rodzinnych, instytucjach pieczy zastępczej, klubach integracji społecznej.

Warunki wstępne

Wiedza	brak
Umiejętności	brak
Kursy	brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Zna podstawową terminologię używaną w naukach biologicznych i medycznych oraz jej zastosowanie w opisywaniu biologii człowieka i jego stanu zdrowia	K_W05
	W02 Ma rozszerzoną wiedzę o informacji genetycznej i mutacjach genowych mających wpływ na funkcjonowanie człowieka w różnych aspektach życia społecznego - edukacyjnego, wychowawczego, kulturowego	K_W05 K_W07
	W03 Ma uporządkowaną wiedzę o rozwoju ontogenetycznym, biologicznych uwarunkowaniach procesów rozwojowych oraz warunkujących stan zdrowia człowieka pozwalający na funkcjonowanie w środowisku edukacyjnym i opiekuńczo-wychowawczym	K_W05
	W04 Ma wiedzę o budowie i funkcjach organizmu człowieka pogłębioną w wybranych zakresach, ze zwróceniem uwagi na wszystkie etapy postnatalnego rozwoju człowieka	K_W05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Obserwuje, wyszukuje i przetwarza informacje na temat budowy i funkcji organizmu człowieka, DNA, etapów rozwoju ontogenetycznego człowieka (od poczęcia do starości) w celu opracowywania swoich działań edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych i szkoleniowych	K_U01
	U02 Wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu nauk biologicznych i medycznych w celu przygotowywania zajęć o charakterze edukacyjnym, dostosowanych do okresu rozwojowego odbiorców	K_U01

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Jest świadomy realizacji potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego w obliczu szybkiego rozwoju wiedzy na temat biologii człowieka	K_K01
	K02 Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz świadomość potrzeby interdyscyplinarnego rozpatrywania stanu zdrowia człowieka na wszystkich etapach jego życia	K_K04
	K03 Potrafi oceniać informacje otrzymywane na temat rozwoju człowieka oraz identyfikować problemy wymagające specjalistycznej konsultacji, szczególnie jeśli chodzi o jego podopiecznych z placówek opiekuńczo-wychowawczych i integracji społecznej	K_K05

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20											
20												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład kursowy z elementami wykładu konwersatoryjnego i wykładu problemowego prowadzony online /MsTeams/

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – le ar ni ng	Gr y dy da kt ycz ne	Ć wi cz en ia w sz ko le	Z aj ę c ia te re no we	Pr ac a la bo ra to ryj na	Pr oj ek t in dy wi du al ny	Pr oj ek t gr up o wy	U dz iał w dy sk us ji	R e f e r a t	Pra ca pis em na (es ej)	E gz a mi n us tn y	E gz a mi n pi se m ny	In ne
W01	x							x					
W02	x							x					
W03	x							x					
W04	x							x					
U01	x							x					
U02	x							x					
K01	x							x					
K02	x							x					
K03	x							x					

Kryteria oceny	Zaliczenie z oceną - kolokwium zaliczeniowe
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Ogólne uwarunkowania prenatalnego i postnatalnego rozwoju człowieka - antropogeneza, antropologia, auksologia, ontogeneza, filogeneza, genetyka, rozwój, akceleracja, dymorfizm płciowy, zdrowie, choroba, ochrona zdrowia. Metabolizm.
- Genetyczne uwarunkowania rozwoju. Molekularne podstawy genetyki – budowa i funkcja kwasów nukleinowych; chromosomy, kariotyp. Przekazywanie informacji genetycznej w trakcie życia osobniczego (replikacja, mitozą) i z pokolenia na pokolenie (mejoza). Dziedziczenie (autosomalne recesywne, dominujące, sprzężone z płcią, wielogenowe). Błędy w informacji genetycznej i ich skutki. Choroby genetyczne i ich skutki dla funkcjonowania człowieka na różnych etapach życia.
- Mechanizmy homeostazy. Zaburzenia rozwoju somatycznego na różnych etapach życia - od poczęcia do śmierci - oraz ich skutki w społecznym funkcjonowaniu w okresie dzieciństwa, dorosłości i starości.
- Rozwój prenatalny. Metody badań prenatalnych, testy diagnostyczne po urodzeniu.
- Rola układu nerwowego. Biologiczne podstawy procesów psychicznych oraz ich zmienność na różnych etapach życia.
- Rozwój dziecka. Biomedyczne problemy okresu dojrzewania. Biologiczne mechanizmy starzenia się.
- Znaczenie sprawnego funkcjonowania układu neuroendokrynnego w regulacji procesów metabolicznych.
- Rytm życia człowieka i ich znaczenie w rozwoju oraz regulacji procesów anabolicznych i katabolicznych w różnych okresach życia człowieka.

Wykaz literatury podstawowej

- Wojnarowska B., Kowalewska A., Izdebski Z., Wojnarowska M., 2021. Biomedyczne podstawy rozwoju i edukacji Druk: Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Kaczmarek M., Wolański N., 2018. Rozwój biologiczny człowieka od poczęcia do śmierci, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Wiśniewska M., Plandowska M., Mikler-Chwastek A., 2021. Biomedyczne podstawy rozwoju dziecka dla studentów pedagogiki, opiekunów w żłobku i nauczycieli wychowania przedszkolnego, Difin, Warszawa
- Wojnarowska B., Kowalewska A., Izdebski Z., Komosińska K., Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2010, 2012
- Czerwiec K., Problemy biologii człowieka – implikacje społeczne i edukacyjne. Wydawnictwo Naukowe

UP, Kraków 2015

6. Bartel S. 2000, Embriologia. PZWL
7. Jaczewski A. (red.), Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2005
8. Świdarska M., Budzyńska–Jewtuch I., 2008. Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno – Ekonomicznej w Łodzi, Łódź
9. Wolański N., Rozwój biologiczny człowieka, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2012
10. <http://ebis.ibe.edu.pl>
11. http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Studia_Ecologiae_et_Bioethicae/Studia_Ecologiae_et_Bioethicae-r2009-t7-n1/Studia_Ecologiae_et_Bioethicae-r2009-t7-n1-s7-34/Studia_Ecologiae_et_Bioethicae-r2009-t7-n1-s7-34.pdf
12. <https://diagnostykakalaboratoryjna.eu/article/137993/pl>
13. <https://kosmos.ptpk.org/index.php/Kosmos/article/view/2383>
14. <https://kosmos.ptpk.org/index.php/Kosmos/article/download/2716/2646/4581>
15. <https://rcin.org.pl/dlibra/publication/279503/edition/242648/content>

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Bogin B., Childhood, adolescence, and longevity: a multilevel model of the evolution of reserve capacity in human life history. *Am. J. Hum. Biol.* 21:567–577, 2009
2. Formicki G., Stawarz R., Zakrzewski M. *Biologia człowieka*. Revir, Kraków 1995
3. Jopkiewicz A., Suliga E., *Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania*, Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji, Radom-Kielce 2005
4. Skrzypulec V., Lew-Starowicz Z. *Podstawy seksuologii*. PZWL Warszawa
5. Doleżych B., Łaszczyca P. (red.), *Biomedyczne podstawy rozwoju z elementami higieny szkolnej*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008
6. Dufour D., Biocultural approaches in human biology. *Am. J. Hum. Biol.* 18:1–9, 2006
7. Kaczmarek B., Markiewicz K., Orzechowski S.(red.), *Nowe wyzwania w rozwoju człowieka*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2001
8. Kendall P. (2004). *Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji*. Gdańsk: GWP
9. Kolarzyk E (red). *Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka*. Wydawnictwo UJ, Kraków 2008
10. Malinowski A.; *Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka w ujęciu biomedycznym*, Zielona Góra, 2000
11. Ostrowski W., *Embriologia ogólna*, PWN
12. Tuner J.S., D.B. Helms; *Rozwój człowieka*, WSiP, Warszawa, 1999
13. Woynarowska B. (red.), *Edukacja zdrowotna*, PWN, Warszawa 2017
14. Czerwiec K., 2023. *Tożsamość płciowa człowieka w świetle uwarunkowań edukacyjnych i społeczno-kulturowych*, Libron, Kraków
15. Czerwiec K., 2024. *Płciowość człowieka w perspektywie edukacyjnej i społecznej*, Wydawnictwo UKEN, Kraków
16. https://bazhum.muzhp.pl/media//files/Studia_Ecologiae_et_Bioethicae/Studia_Ecologiae_et_Bioethicae-r2009-t7-n1/Studia_Ecologiae_et_Bioethicae-r2009-t7-n1-s7-34/Studia_Ecologiae_et_Bioethicae-r2009-t7-n1-s7-34.pdf
17. https://dbc.wroc.pl/Content/1570/PDF/repetytorium_k.pdf
18. https://www.researchgate.net/publication/322156621_Antropogeneza/link/5a48f93b0f7e9ba868ad0a9e/download
19. <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/Content/43845/PDF/019.pdf>
http://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10_21697_fp_2016_2_34
20. <http://phie.pl/pdf/phe-2013/phe-2013-4-667.pdf>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	

	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
	Ogółem bilans czasu pracy	60
	Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	2

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr I)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Podstawy samokształcenia
Nazwa w j. ang.	Principles of Self-Education

Koordynator	Dr A. Kaczmarska-Tabor	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Kawula Dr Anna Włoch Dr hab. Karolina Czerwiec, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie z teoriami dotyczącymi uczenia się oraz jego uwarunkowań tego procesu, planowania i projektowania własnego rozwoju, kształtowanie umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy oraz dokonywania jej krytycznej analizy. Przygotowanie do projektowania i wykonywania działań profesjonalnych związanych z wykonywanym zawodem.

Warunki wstępne

Wiedza	Brak warunków wstępnych
Umiejętności	Brak warunków wstępnych
Kursy	Brak warunków wstępnych

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - Zna podstawowe teorie dotyczące uczenia się oraz rozumie różnorodne uwarunkowania tego procesu.	K_W01, K_W02
	W2 - Ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju.	K_W04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności		

	U01 - Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności. U02 - Potrafi dokonać krytycznej analizy własnych działań oraz wskazać sposoby ich modyfikacji oraz udoskonalania.	K_U01, K_U02, K_U04
--	---	------------------------

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 - Ma świadomość sposobów oceny swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doskonalenia warsztatu zawodowego, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia. K02 - Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne.	K_K01 K_K02

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S	P	E
Liczba godzin				10						
10										

Opis metod prowadzenia zajęć

Metoda projektów, dyskusja, praca w grupach, warsztaty
--

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X		X		X			
W02						X		X		X			
U01						X		X		X			
U02						X		X		X			
K01						X		X					
K02						X		x					

Kryteria oceny	Zaliczenie zwykle na podstawie uzyskania wyniku pozytywnego z wykonania: projektu grupowego (prezentacja; oceniana zawartość merytoryczna, sposób prezentacji), udział w dyskusji; zaliczenie prac indywidualnych (recenzja artykułu naukowego z wybranego czasopisma pedagogicznego; mapa myśli).
----------------	--

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Istota i natura procesów samowychowania i samokształcenia. Postawa wobec siebie oraz poznawanie samego siebie jako podstawa procesu samorozwoju oraz etycznego stosunku do siebie. Wprowadzenie do zagadnień rozwoju osobistego: autokreacja jako cel edukacji. Strategie przetwarzania informacji. Opracowywanie tekstu naukowego, rodzaje tekstów . Sporządzanie notatek. Tworzenie przypisów i bibliografii. Myślenie, czytanie i pisanie analityczno-krytyczne. Rozpoznawanie i wykorzystywanie osobistych stylów uczenia się w edukacji. Pamięć. Techniki szybkiego zapamiętywania i przywoływania informacji. Mnemotechniki. Motywacja a uczenie się. Związki motywacji z efektami i strategiami uczenia się. Planowanie rozwoju osobistego i zawodowego jako zadanie całościowe.

Wykaz literatury podstawowej

Buehl D. (2004) *Strategie aktywnego nauczania i uczenia się. Jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się*. Kraków, Wydawnictwo Edukacyjne.
Gardner H. (2009) *Inteligencje wielorakie. Nowe horyzonty w teorii i praktyce*. Warszawa, Wyd. Lautum.

Wykaz literatury uzupełniającej

Dudzikowa M. (2007) *Pomyśl siebie. Minisesje dla wychowawcy klasy*. Gdańsk, GWP
Śliwerski B. (2010) *Teoretyczne i empiryczne podstawy samowychowania*. Kraków, Impuls
Buzan T. (1997) *Mapy twoich myśli*. Łódź, RAVI.
Cottrell S. (2007) *Podręcznik umiejętności studiowania*. Poznań, Wyd. ZYSK i S-ka.
Fisher R. (1999) *Uczymy się jak myśleć*. Warszawa, WSiP.
Linksman R. (2001) *W jaki sposób szybko się uczyć*. Warszawa, Wyd. Bertelsman Media
Locke E.A. (2004) *Jak uczyć się efektywnie. Metody i motywacja*. Poznań, Wyd. RK.
Pietrasiński Z. (2008) *Ekspansja pięknych umysłów. Nowy renesans i ożywcza autokreacja*. Warszawa, Wyd. CiS.
Rudniański J. (2001) *Jak się uczyć*. Warszawa, WSiP.
Touros L. (2007) *Andragogika autokreacji*. Warszawa

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr I)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Ochrona własności intelektualnej
Nazwa w j. ang.	The Protection of Intellectual Property Rights

Koordynator	dr hab. Justyna Wojniak	Zespół dydaktyczny
		moodle
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu prawa własności intelektualnej. Podczas kursu studentowi prezentowane są regulacje prawne dotyczące przedmiotowego zagadnienia zarówno na poziomie międzynarodowym, jak i krajowym, przybliżona jest także historyczna ewolucja instytucji ochrony własności intelektualnej. Student nabywa wiedzę w zakresie identyfikowania przedmiotu ochrony tej własności oraz umiejętność wskazania podmiotów dysponujących prawami w tym obszarze. Ponadto, w trakcie zajęć studenci poznają mechanizmy umożliwiające efektywne korzystanie z prawa własności intelektualnej, a także przejawy jego naruszeń. Przystawają także wiedzę na temat instrumenty ochrony prawnej, z jakich można korzystać w sytuacji naruszenia praw własności intelektualne. Kurs ma także na celu uświadomienie studentom znaczenia własności intelektualnej i jej ochrony w życiu codziennym, szczególnie w warunkach, jakie stwarzają nowe technologie informacyjno-komunikacyjne.

Warunki wstępne

Wiedza	Nie wymagana
Umiejętności	Nie wymagane
Kursy	Nie wymagane

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student definiuje podstawowe pojęcia: państwo, prawo, system prawa, źródła prawa powszechnie obowiązującego w Polsce;	K_W05 K_W12
	W02 Student zna podstawowe pojęcia z zakresu własności intelektualnej, prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej; dysponuje wiedzą na temat organów krajowych i międzynarodowych działających na rzecz ochrony własności intelektualnej;	K_W11
	W03 Student ma wiedzę na temat zasad i norm dotyczących korzystania z własności intelektualnej.	K_W17
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	<p>U01 Student potrafi odszukać w akcie prawnym konkretne przepisy dotyczące wybranych aspektów ochrony prawa własności intelektualnej;</p> <p>U02 Student dokonuje interpretacji przedmiotowych regulacji prawnych;</p> <p>U03 Student potrafi rozpoznać niezgodne z prawem przypadki korzystania z własności intelektualnej.</p>	<p>K_U03 K_U04</p> <p>K_U08</p> <p>K_U13</p>
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań mających na celu ochronę własności intelektualnej;	K_K05
	K02 Student ma świadomość odpowiedzialności cywilnej za naruszenia prawa własności intelektualnej;	K_K06
	K03 Student dostrzega wagę ochrony własności intelektualnej we własnej aktywności profesjonalnej i ściśle przestrzega zasad jej ochrony podczas realizacji obowiązków wynikających z toku studiów.	K_K07

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15 -e-learning											
15												

Opis metod prowadzenia zajęć

E-learning

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Pracalaboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Pracapisemna (esej)	Egzaminustny	Egzaminpismny	Inne
W01	X									X			
W02	X									X			
W03	X									X			
U01	X									X			
U02	X									X			
U03	X									X			
K01	X									X			

K02	X									X			
K03	X									X			

Kryteria oceny	Zaliczenie kursu przedmiotu na podstawie udziału w zajęciach (50%) i pozytywnej oceny pracy pisemnej (50%).
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

<ol style="list-style-type: none"> 1) Wprowadzenie: państwo, prawo, system prawa, źródła prawa powszechnie obowiązującego. Prawna ochrona własności intelektualnej jako specyficzny przedmiot regulacji; 2) Standardy ochrony prawa własności intelektualnej na gruncie prawa europejskiego i międzynarodowego; 3) Geneza, pojęcie i źródła prawa autorskiego, zakres przedmiotowy, przesłanki ochrony; 4) Prawo autorskie – zakres podmiotowy; autorskie prawa osobiste i autorskie prawa majątkowe; 5) Domena publiczna; dozwolony użytek prywatny; dozwolony użytek publiczny; 6) Odpowiedzialność za naruszenia prawa własności intelektualnej – sankcje cywilne i sankcje karne; 7) Przeniesienie praw i licencja; 8) Pola eksploatacji i ich rodzaje; 9) Wolna licencja, open source, open content; licencje <i>Creative Commons</i>; 10) Wolne Dobra Kultury i Ruch Wolnej Kultury; 11) Geneza, pojęcie i źródła praw własności przemysłowej; 12) Znaczenie i ochrona patentów; 13) Wzór użytkowy, znak towarowy, znak przemysłowy - procedura uzyskania ochrony prawnej i jej zakres; 14) Naruszenie praw własności przemysłowej; 15) Nieuczciwa konkurencja.
--

Wykaz literatury podstawowej

<p>Ustawa z dn. 4 lutego 1994 r. o <i>prawie autorskim i prawach pokrewnych</i>, Dz. U. z 1994 r., Nr 24, poz. 83 z późn. zm.;</p> <p>Biernat M., <i>Krótki kurs własności intelektualnej</i>, Warszawa 2014;</p> <p>Michniewicz G., <i>Ochrona własności intelektualnej</i>, Warszawa 2016.</p>
--

Wykaz literatury uzupełniającej

<p>Ustawa z dn. 30 czerwca 2000 r. <i>Prawo własności przemysłowej</i>, Dz. U. z 2003 r., Nr 119, poz. 117 z późn. zm.;</p> <p>Ustawa z dn. 16 kwietnia 1993 r. o <i>zwalczaniu nieuczciwej konkurencji</i>, Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.;</p> <p>Ustawa z dn. 27 lipca 2001 r. o <i>ochronie baz danych</i>, Dz. U. z 2001 r., nr 128, poz. 1402 z późn. zm.;</p> <p>Domańska-Baer A., Suchoń A. (red.), <i>Ochrona własności intelektualnej. Wybrane zagadnienia prawne</i>, Poznań 2013;</p> <p>Stec P. (red.), <i>Ochrona własności intelektualnej. Zarys wykładu</i>, Bydgoszcz 2010.</p>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		25
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

MODUŁ NAUCZYCIELSKI (MKN)

KARTA KURSU (realizowanego w specjalności)

(I st., st. stacjonarne, niestacjonarne, semestr pierwszy)

Nazwa	Emisja głosu
Nazwa w j. ang.	Voice emission training

Koordynator	mgr Jacek Milczanowski	Zespół dydaktyczny
		mgr Jacek Milczanowski
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

<p>Wiedza: opanowanie podstaw konstrukcji wypowiedzi i metod zadawania pytań ułatwiających komunikowanie się, podstawowa wiedza służąca rozpoznawaniu własnych i cudzych deficytów komunikacyjnych w celu poszukiwania sposobu ich pokonania, znajomość wybranych narzędzi unikania błędów w komunikowaniu się, świadomość roli oddechu i higieny głosu dla procesu komunikowania się.</p> <p>Umiejętności: umiejętność słuchania, prowadzenia i podtrzymywania konwersacji, weryfikacji klarowności wysyłanego komunikatu, umiejętność wzbogacania wypowiedzi, zarówno w sferze werbalnej, jak pozawerbalnej, z naciskiem na wykorzystanie możliwości, jakie daje prozodia, sterowanie głośnością wypowiedzi, unikanie forsowania strun głosowych i pomoc w ich szybkiej regeneracji, swoboda w stosowaniu środków ekspresji w celu podtrzymywania zainteresowania audytorium.</p> <p>Kompetencje społeczne: gotowość do nawiązywania swobodnego kontaktu z każdym potencjalnym rozmówcą, dopasowanie zabarwienia emocjonalnego do kontekstu komunikacyjnego, rozwijanie własnej kompetencji językowej i komunikacyjnej.</p>
--

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza na temat roli spółgłosek i samogłosek w mówieniu, świadomość znaczenia starannej wymowy dla komunikowania się.
Umiejętności	Potrafi współpracować z grupą.
Kursy	Podstawy samokształcenia.

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
--------	-----------------------------	--

	<p><i>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</i> W01 znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.</p>	C.W7.
--	--	-------

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	<p><i>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</i> U01 posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu. U02 poprawnie posługiwać się językiem polskim.</p>	C.U7. C.U8.

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	<p><i>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</i> K01 rozwijania własnej kompetencji językowej i komunikacyjnej i doskonalenia aparatu emisji głosu</p>	CK.2

		Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin				15							
15											-

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody dydaktyczne:

- asymilacja wiedzy: wykład konwersatoryjny, dyskusja, pogadanka, opis, praca z tekstem,
- samodzielne dochodzenia do wiedzy: problemowa, przypadków, sytuacyjna
- praktyczne: ćwiczebne, relaksacyjne, poprawiające koncentrację,

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01					x			x		x			x
U01					x			x					x
U02					x			x		x			x
K01					x			x					x moduł

Kryteria oceny	<ul style="list-style-type: none"> • regularna obecność na zajęciach w wymiarze większym niż połowa czasu zajęć (dozwolona jest nieobecność usprawiedliwiona), • aktywność i poprawność merytoryczna w dyskusji, • przygotowanie do zajęć i praca w czasie zajęć, <p>zaliczenie konwersatorium: regularne i aktywne uczestnictwo w zajęciach, a w razie całkowitej, usprawiedliwionej nieobecności: odbycie zajęć w formie zdalnej w ramach dyżurów prowadzącego i napisanie pracy o treści ustalonej z prowadzącym.</p>
----------------	---

Uwagi	MKN
-------	-----

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- pojęcia neurocepcji i koregulacji jako mechanizmów wspomagających procesy komunikacyjne
 - cele ćwiczeń oddechowych, relaksacyjnych, sposoby poprawiania koncentracji
 - umiejętność samoobserwacji i nawyk notowania spostrzeżeń na temat roli emocji wspierających lub blokujących proces porozumiewania się
 - rola swobody ruchu i efektywnego oddechu w komunikowaniu się
- anatomiczne uwarunkowania wydobywania głosu

Wykaz literatury podstawowej

- Bednarek J.D. „Ćwiczenia wyrazistości mowy”, Wrocław 2005
- Tarasiewicz B. „Mówię i śpiewam świadomie”, Kraków 2003

Wykaz literatury uzupełniającej

- Dana D. „Teoria poliwalna w praktyce” Kraków 2021
- Dana D. „Zakotwiczeni” Kraków 2022
- Milczanowski J. „Podręcznik instruktora teatralnego”, Nowy Sącz 2021
- Toczyska B. „Głośno i wyraźnie”, Gdańsk 2007
- Walczak- Deleżyńska M. „Aby język giętki...”, Wrocław 2004
- Wielki słownik poprawnej polszczyzny pod red. A Markowskiego, Warszawa 2007

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	8

bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika (st. niestacjonarne, semestr I)

do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Komunikacja interpersonalna
Nazwa w j. ang.	Interpersonal communication

Koordynator	dr Anna Kaczmarska-Tabor	Zespół dydaktyczny
		dr Anna Kaczmarska-Tabor mgr Jacek Milczanowski dr M. Grochowalska
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami z obszaru komunikacji interpersonalnej. Rozwijanie umiejętności skutecznej komunikacji interpersonalnej w środowisku edukacyjnym. Poznanie barier i strategii radzenia sobie w komunikacji z uczniami i współpracownikami. Kształtowanie kompetencji społecznych i autorefleksji niezbędnych w pracy nauczyciela.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	<p>Student:</p> <p>W01: ma wiedzę o rodzajach więzi społecznych i procesach komunikowania się.</p> <p>W02: zna teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych;</p>	<p>W01</p> <p>B.1. W1</p> <p>B.1. W3.</p>

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)

	Student: U01: komunikuje się w relacjach społecznych z uwzględnieniem zasad skutecznej komunikacji. U02: potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania. U03: potrafi skutecznie i świadomie komunikować się.	U01 B.1. W1. B.1. W3.
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	Student: K01: wykazuje umiejętność nawiązywania relacji z uwzględnieniem wiedzy dotyczącej skutecznej komunikacji. K02: jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	K_K05 B.1. W2.

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin				15						
15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Praca metodą warsztatową, dyskusja, środki audiowizualne
 Aktywność na zajęciach i udział w ćwiczeniach praktycznych
 Krótki test wiedzy lub refleksja pisemna dotycząca własnych kompetencji komunikacyjnych
 Prezentacja wybranego tematu lub scenka sytuacyjna z komunikacji interpersonalnej
 Analiza tekstów, dyskusja, burza mózgów, analiza przypadków, ćwiczenia indywidualne i w grupach

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X		X					X
W02						X		X					X
U01						X		X					X
U02						X		X					X
U03						X		X					X

K01						X		X					X
K02						X		X					X

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie ćwiczeń student otrzyma na podstawie udziału w dyskusji oraz opracowanego projektu indywidualnego.</p> <p>Przygotowanie do zajęć zaprezentuje w postaci merytorycznego głosu w dyskusji na ćwiczeniach (do zaliczenia ćwiczeń konieczne jest uzyskanie co najmniej 5 plusów - 1 plus za 1 poprawną wypowiedź).</p> <p>Student opracuje podczas zajęć indywidualny projekt dotyczący komunikacji interpersonalnej. Przedstawi i omówi projekt podczas kursu. Projekt stanowi własność studenta.</p>
----------------	--

Uwagi	MKN
-------	-----

Treści merytoryczne

Ćwiczenia:

Pojęcie skutecznej komunikacji
 Procesy komunikacji
 Rodzaje komunikacji
 Bariery komunikacyjne
 Komunikacja w sytuacjach konfliktowych
 Emocje w komunikacji
 Empatia i spostrzeganie społeczne
 Komunikacja bez przemocy
 Komunikacja w zespołach edukacyjnych i współpraca z rodzicami

Wykaz literatury podstawowej

M. B. Rosenberg. Porozumienie bez przemocy. O języku życia. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca, 2016.
 B. Kozyra. Komunikacja bez barier. Jak rozumieć i być rozumianym. Warszawa: MT Biznes, 2019.
 R. Adler, R. Proctor i in. Relacje interpersonalne. Proces porozumiewania się. Poznań: Rebis, 2018.
 Kaczmarek, B., Kucharski, A., Stencel, M. (red.) Komunikowanie się. Problemy i perspektywy. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006
 Pease, A. Mowa ciała. Jak odczytywać myśli innych ludzi z ich gestów. Wydawnictwo Jedność, Kielce 2005.
 Kozyra, B. Komunikacja bez barier. Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2008.
 B. Dobek-Ostrowska, Podstawy komunikowania społecznego, Wrocław 2004
 J. Fiske, Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem, Astrum Wrocław 2003
 Houston P. i in. Anatomia kłamstwa. Wydawnictwo SQN, 2015
 D. G. Leathers, Komunikacja niewerbalna, PWN Warszawa 2007
 M. Marcjanik, Grzeczność w komunikacji językowej, PWN Warszawa 2008 Matsumo D., L. Juang, Psychologia międzykulturowa, GWP, Gdańsk 2007
 Morreale S.P., B.H.Spitzberg, J.K. Barge, Komunikacja między ludźmi, PWN, Warszawa 2007
 M. Szopski, Komunikowanie interkulturowe, WSiP, Warszawa 2005

Wykaz literatury uzupełniającej

M. Wawrzak-Chodaczek. Komunikacja interpersonalna i masowa. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2017.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	2
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	3
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	1
	Przygotowanie do egzaminu	3
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika (1 st., niestacjonarne, semestr pierwszy)
do programu rozpoczynającego się na rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Wprowadzenie o pedagogiki
Nazwa w j. ang.	Introduction to the pedgogy

Koordynator	Dr Marta Krupska	Zespół dydaktyczny
		Dr Marta Krupska Dr D. Wieczorek
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z naukowymi i metodologicznymi podstawami pedagogiki jako dyscypliny naukowej obszaru profesjonalnej praktyki zawodowej. Podjęcie refleksji nad podstawowymi pojęciami pedagogiki, jej statusem naukowym, podstawowymi nurtami myśli pedagogicznej oraz aksjologicznymi nurtami w pedagogice.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01 Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach, miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi.	K_WO1 B.2.W1
	W02 Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki (terminologia, teorie i metodologia).	K_WO2 B.2.W2
	W03 Student zna współczesne kierunki i nurty pedagogiczne, ze szczególnym uwzględnieniem aksjologicznych nurtów w edukacji i wychowaniu	K_WO3 B.2.W3

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U01 _ Student potrafi twórczo wykorzystywać wiedzę z zakresu pedagogiki, jej fundamentalnych pojęć, teorii i nurtów w pracy nad rozwojem własnej wiedzy i kompetencji pedagogicznych a także rozwojem innych oraz wspierać i inspirować działania edukacyjne i społeczne	K_U01 B.2.U3
	U02 Student potrafi analizować naukowe teksty podejmującą podstawową problematykę badawczą pedagogiki.	K_U02 B.2.U4

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne	K01 Student docenia znaczenie nauk społecznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, świadomie angażuje się w budowanie warsztatu pracy pedagoga, włącza się w życie lokalnej społeczności i jest otwarty na potrzeby innych.	K_K01 B.2.K1
	K02 Student w świadomy i otwarty sposób bierze udział w debacie na tematy pedagogiczne i buduje relacje z innymi i bierze odpowiedzialność za własny rozwój.	B.2.K3 K_K04 B.2.K4

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			

Liczba godzin	15	15											X
30													

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, dyskusja kierowana, metoda projektowa

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X		X			
W02							X	X		X			
W03							X	X		X			
U01							X	X					
U02							X	X					
K01							X	X					
K02							X	X					

Kryteria oceny

Obecność, aktywność, realizacja projektu grupowego w ramach zaliczenia ćwiczeń (prezentacja w grupie wybranego zagadnienia pedagogicznego wg. samodzielnie przygotowanego scenariusza, z wykorzystaniem wybranej przez siebie metody dydaktycznej. Egzamin: esej egzaminacyjny (aksjologiczne orientacje w pedagogice: analiza wybranej wartości, nurtu, lub problemu pedagogicznego.

Kryteria oceny eseju: poprawna i uzasadniona merytorycznie struktura pracy, oraz sposób opracowania i prezentacji problematyki pedagogicznej podjętej w eseju. Poprawny dobór bibliografii, estetyka pracy oraz właściwe wykorzystanie techniki pracy naukowej.

Uwagi

MKN

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Treści

1. Pedagogika ogólna i jej tożsamość naukowa w kontekście przemian cywilizacyjnych
Pojęcia współczesnej pedagogiki w świetle akademickiej refleksji pedagogicznej oraz pokrewnych nauk społecznych. Kategorie: pedagogika, wychowanie, edukacja, kształcenie, socjalizacja, enkulturacja
Pedagogika a filozofia
I inne nauki szczegółowe
2. Geneza, rozwój, struktura oraz funkcja refleksji pedagogicznej: humanistyczny i społeczny wymiar pedagogiki
3. Wybrane nurty w pedagogice: pedagogika korczakowska, nowe nurty wychowania
4. Wychowanie moralne i emocjonalne: wyzwania XX wieku.
5. Relacja pedagogiczna – o co dziś pyta współczesna refleksja pedagogiczna
6. Czy pedagogika jest nauką humanistyczną czy społeczną? Dyskusja. Pedagogika a filozofia
I inne nauki szczegółowe
7. Aksjologiczne orientacje w pedagogice – problematyka wartości w wychowaniu i edukacji

7. Wolność i odpowiedzialność jako znaczące kategorie aksjologiczne w pedagogice – dyskusja
8. Pojęcie relacji pedagogicznej – spory o wielką pedagogiczną ideę
9. Miłość pedagogiczna i kategoria dobra w pedagogice.

Wykaz literatury podstawowej

1. Hejnicka - Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa, wyd. Akad. i Prof., 2008
2. Kupisiewicz Cz., Z dziejów teorii i praktyki wychowania, Kraków, IMPULS, 2012
3. Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Warszawa, wyd. Akad i Prof., 2008
4. Śliwerski B., Pedagogika, t.1-3, Gdańsk, GWP, 2006
5. Schultz R., Wykłady z pedagogiki ogólnej, t. 1-4, Toruń, wyd. UMK, 2003-4
6. Śliwerski B., Współczesna myśl pedagogiczna. Znaczenia klasyfikacje, badania, Kraków, IMPULS, 2009

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Bauman Z., Szanse etyki w zglobalizowanym świecie, Kraków, wyd. Znak, 2007
2. Kwieciński Z., Śliwerski B, Pedagogika, t.1-2, Warszawa, PWN, 2006
3. Turoś L. Pedagogika ogólna i jej dyscypliny, Warszawa, wyd. Akad. Żak, 1999
4. Krupska M, *The Dependence of the Child as a Value for Reflection on Peace in Light of the Concept of the Pedagogical Relationship - inspired by the Thought of Max Van Manen and Lennart Vriens*, Forum Pedagogiczne, (13)2/2023, s. 137-147 (100 p.)
5. Krupska M, Relacja pedagogiczna: między doświadczeniem dziecka a odpowiedzialnością dorosłego. W kręgu inspiracji i interpretacji fenomenologicznej praktyki pedagogicznej, Studia Paedagogica Ignatiana, tom 27, 3/2024. (70 p).

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr I)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/26

Nazwa	Psychologia ogólna
Nazwa w j. ang.	General Psychology

Koordynator	Dr hab. I. Czaja – Chudyba, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr J. Bugajski dr M. Rozenbajgier mgr K. Szostak -Sobalska
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

<p>Celem kursu jest dostarczenie wiedzy na temat podstawowych pojęć z zakresu historii psychologii i psychologii współczesnej, przegląd najważniejszych koncepcji dotyczących funkcjonowania człowieka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznanie kluczowych pojęć psychologii • zrozumienie rozwoju psychicznego i społecznego ucznia • rozwijanie umiejętności obserwacji, analizy i komunikacji w pracy nauczyciela • przygotowanie do wykorzystywania wiedzy psychologicznej w analizie zachowań uczniów i organizacji środowiska edukacyjnego • wzmacnianie postawy refleksyjnej i gotowości do samorozwoju.
--

Warunki wstępne

Wiedza	Brak warunków wstępnych
Umiejętności	Brak warunków wstępnych
Kursy	Brak warunków wstępnych

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	W01. posiada podstawowa wiedzę z obszaru psychologii ogólnych. W02. wskazuje najważniejsze koncepcje i paradygmaty z zakresu psychologii.	K_W02 B.1. W1.- B.1. W5 K_W02
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)

	U01. objaśnia podstawowe paradygmaty w psychologii U02. wykorzystuje zdobytą wiedzę w celu ukierunkowania pomocy wobec dzieci i młodzieży.	K_U02 B.1. U1- B.1. U5 B.1. U7 K_U06
--	---	---

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	K01: wykazuje odpowiedzialność za skutki własnego postępowania terapeutycznego wobec dzieci i młodzieży.	K_K01 B.1. K1- B.1. K2

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	15	-	15							x
30										

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody konwersatoryjne, techniki audiowizualne, aktywne uczestnictwo studentów - dyskusje problemowe. Wykład problemowy, prezentacje multimedialne, • Studium przypadku, • Analiza obserwacji z praktyk, • Dyskusja refleksyjna

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X		X		X
W02								X	X		X		X
U01								X	X		X		X
U02								X	X		X		X
K01								X	X				

Kryteria oceny	100% obecność na zajęciach (na podstawie zapisu w Regulaminie studiów) Udział w dyskusji (co najmniej 8 merytorycznych wypowiedzi podczas cyklu zajęć). Aktywność mierzona: 1 wypowiedź -1 plus. Zdanie egzaminu ustnego na min. 51%.
----------------	---

Uwagi	MKN
-------	-----

Treści merytoryczne

Wykłady (15h)

Historia psychologii i podstawowe paradygmaty. Metody badań psychologicznych.
 Psychologiczne koncepcje człowieka a interpretacja zachowań ucznia w sytuacjach szkolnych.
 Kontekst psychologiczny projektowania procesów edukacyjnych i wychowawczych.
 Podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, pamięć, uwaga.
 Podstawowe pojęcia psychologii: myślenie i rozumowanie, rozwiązywanie problemów, błędy rozumowania.
 Podstawowe pojęcia psychologii: uczenie się dzieci, dorosłych i seniorów.
 Podstawowe pojęcia psychologii: emocje i motywacja w procesach regulacji zachowania.
 Teorie i struktura osobowości, temperament, style poznawcze. Zaburzenia osobowości.
 Zdolności i uzdolnienia. Twórczość, inteligencja.

Ćwiczenia (15h)

Obserwacja rozwoju i zachowań uczniów w środowisku klasy.
 Psychologia grupy – dynamika klasy szkolnej.
 Analiza sytuacji komunikacyjnych i konfliktowych w klasie.
 Refleksja nad rolą nauczyciela, autorefleksja i radzenie sobie ze stresem.
 Zdrowie psychiczne nauczyciela – autorefleksja i samorozwój.

Wykaz literatury podstawowej

McKay, M., Davis, M. i Fanning, P. (2006). Sztuka skutecznego porozumiewania się. Gdańsk: GWP.
 Szmidt, K. J. (1997). Porządek i Przygoda. Lekcje twórczości. Przewodnik metodyczny dla nauczycieli.
 Zimbardo, P.G., Johnson, R.L. i McCann, V. (2010). Psychologia. Kluczowe koncepcje. Warszawa: PWN.
 Tom 1,2,3,4

Wykaz literatury uzupełniającej

Augustyniak A., Wprowadzenie do psychologii, Warszawa 2018.
 Aronson, E., Wilson, T.D. i Akert, R.M. (1997). Psychologia społeczna. Serce i umysł.
 Hock R. R., 40 prac badawczych, które zmieniły oblicze psychologii, Gdańsk 2003.
 Mietzel G., Wprowadzenie do psychologii. Podstawowe zagadnienia, Gdańsk 2003.
 Pilch T., Bauman T., Zagadnienia psychologii wychowawczej.
 Brzezińska, A. (2005). Społeczna psychologia rozwoju. Warszawa. Scholar
 Kearns, T., Lee, D. (2015). General Psychology: An Introduction. GALILEO, University System of Georgia
 GALILEO Open Learning Materials.
<https://oer.galileo.usg.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1000&context=psychology-textbooks>
 Lemma, G. (2005). General Psychology. EPTHI. http://elibrary.bsu.az/books_400/N_264.pdf
 Zimbardo P., Johnson R., McCann V., Psychologia. Kluczowe koncepcje.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	6
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	12
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika (1 st., niestacjonarne, semestr pierwszy)
do programu rozpoczynającego się na rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Psychologia rozwoju człowieka
Nazwa w j. ang.	Developmental psychology

Koordynator	dr Patrycja Curyło-Sikora	Zespół dydaktyczny
		dr Patrycja Curyło-Sikora dr Anna Kaczmarek-Tabor dr Małgorzata Rozenbajgier dr J. Bugajski mgr M. Janiszewska
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Dostarczenie wiedzy na temat rozwoju człowieka w ciągu całego życia z uwzględnieniem podstawowych sfer jego rozwoju - emocjonalnej, społecznej, poznawczej, moralnej oraz fizycznej.
Zapoznanie z podstawowymi psychologicznymi koncepcjami rozwoju człowieka.

Wiedza: dostarczenie wiedzy o teoretycznych ujęciach procesów rozwoju człowieka; wprowadzenie pojęć służących wyjaśnianiu procesu rozwoju człowieka i jego modelowych ujęć;

Umiejętności: zapoznanie z potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w poszczególnych okresach rozwoju człowieka od dzieciństwa do dorosłości; zrozumienie teorii, norm rozwojowych z zakresu psychologii, obserwacja, analiza, komunikacja.

Kompetencje społeczne: uwrażliwienie na problemy związane ze wspomaganiem rozwoju człowieka, praca w zespole oraz refleksja nad potrzebą ciągłego rozwoju osobistego, zawodowego i przestrzeganiem etyki zawodowej.

Warunki wstępne

Wiedza	Brak
Umiejętności	Brak
Kursy	Student ukończył kurs psychologii ogólnej

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	Student: W01 definiuje podstawowe pojęcia z zakresu psychologii rozwoju człowieka, W02 opisuje mechanizmy rozwoju człowieka w odniesieniu do wybranych koncepcji.	K_W02 B.1.W1.- B.1.W3 K_W02

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	Student: U01 posługuje się terminologią z obszaru psychologii rozwojowej, U02 obserwować procesy rozwojowe uczniów.	K_U01 B.1.U1; B.1.U2; B.1.U5, B.1.U6
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	Student: K01 szanuje wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej i wykorzystuje ją w praktyce. K02 wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	K_K05 B.1.K1.- B.1.K2

Organizacja														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin	15			15									x	
30														

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych.
Wykład interaktywny, dyskusja dydaktyczna, analiza przypadków (case study), ćwiczenia warsztatowe, praca w grupach, praca projektowa, odgrywanie ról- gry dydaktyczne, praca z tekstem źródłowym.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X				X	X
W02								X				X	X
W03								X				X	X MKN
U01								X					

K01								X				
-----	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie ćwiczeń student uzyskuje po otrzymaniu pozytywnej oceny z kolokwium („Inne”). Pozytywny wynik kolokwium oznacza uzyskanie min. 51% poprawnych odpowiedzi z max. liczby 36. Kolokwium ma formę testu, pytania są zamknięte, za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Na materiał obowiązujący do kolokwium składają się treści z ćwiczeń oraz literatury obowiązkowej.</p> <p>Otrzymanie zaliczenia z ćwiczeń stanowi warunek przystąpienia do egzaminu.</p> <p>Egzamin ma formę testu, składającego się z 30 pytań, które mają charakter zamknięty. Za każdą pozytywną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Na materiał obowiązujący do egzaminu składają się treści z wykładów oraz literatury obowiązkowej.</p> <p>Skala ocen: Poniżej 51% ocena niedostateczna (2,0) 51% - 60% ocena dostateczna (3,0) 61% - 70% ocena dostateczna plus (3,5) 71% - 80% ocena dobra (4,0) 81% - 90% ocena dobra plus (4,5) 91% - 100% ocena bardzo dobra (5,0)</p>
----------------	---

Uwagi	MKN
-------	-----

Treści merytoryczne

<p>WYKŁAD</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychologia rozwojowa jako dziedzina stosowana, aspekty rozwoju, okresy życia, obszary psychologii rozwoju, czynniki warunkujące rozwój w ontogenezie - Rozwój prenatalny (z uwzględnieniem błędów genetycznych i teratogenów - biologicznych, fizycznych i chemicznych - jako wpływających na rozwój w prenatalny) - Rozwój fizyczny w biegu życia - Rozwój społeczny (z uwzględnieniem m.in. teorii Bronfenbrennera, Blowby’ego, Ainsworth, Harlowa oraz zagadnień dotyczących możliwości stymulacji rozwoju społecznego jak również wiążących się z nim niebezpieczeństw) - Rozwój poznawczy (kategorie poznawcze, teoria Piageta, zagadnienia dotyczące możliwości stymulacji rozwoju poznawczego dziecka, dorosłego oraz seniora) - Rozwój emocjonalny w biegu życia <p>ĆWICZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychologia rozwojowa jako dziedzina stosowana, aspekty rozwoju, okresy życia, obszary psychologii rozwoju, czynniki warunkujące rozwój w ontogenezie - Diagnoza potrzeb i trudności rozwojowych - Rozwój prenatalny - Rozwój fizyczny w biegu życia - Rozwój społeczny - Rozwój poznawczy dziecka, nastolatka, dorosłego i seniora - Rozwój emocjonalny w biegu życia człowieka
--

Wykaz literatury podstawowej

<p>Bee, H. <i>Psychologia rozwoju człowieka</i>. Poznań, Zysk i S-ka, 2005. Harwas-Napierała B. i Trempała J., <i>Psychologia rozwoju człowieka</i>. T. 2, wydanie III, Warszawa, PWN, 2019.</p>

Wykaz literatury uzupełniającej

<p>Matczak A. <i>Zarys psychologii rozwoju</i>, 2003. Przetacznik-Gierowska, M. i Tyszkowa, M. <i>Psychologia rozwoju człowieka. Zagadnienia ogólne</i>.</p>

Warszawa, PWN, 2007.

Curyło-Sikora, P. (2024). Rola dorosłych w obliczu stresu dziecięcego. *Problemy Wczesnej Edukacji*, 59(2), 159-171

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	25
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Rok I, semestr II

KARTA KURSU (realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr drugi)
rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Pedagogika społeczna	
Nazwa w j. ang.	Social pedagogy	
Koordynator	Dr Anna Włoch	Zespół dydaktyczny Dr Anna Włoch Dr Ewa Śliwa Mgr Elżbieta Mirewska
Punktacja ECTS	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z głównymi obszarami zainteresowań pedagogiki społecznej, począwszy od dokonań prekursorów i czołowych twórców pedagogiki społecznej, poprzez ukazanie typów, komponenty środowisk wychowawczych oraz wpływów aktualnych zmian społecznych na proces wychowania. Przedmiotem zajęć będą zagadnienia związane z szansami rozwoju jednostki społecznej, grup oraz całych społeczności (w tym społeczności lokalnych). Nacisk kładziony będzie także na współczesne zagrożenia procesu wychowania dzieci i młodzieży. W trakcie zajęć studenci będą mieli okazję samodzielnie (w trakcie zajęć warsztatowych) zaprojektować działania profilaktyczne oraz prewencyjne związane z omawianymi zagrożeniami społecznymi.

Warunki wstępne

Wiedza	Nie wymagane
Umiejętności	Nie wymagane
Kursy	Nie wymagane

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – Student charakteryzuje działania składające się na realizację funkcji kompensacyjnej i profilaktycznej w działaniu społecznym.	K_W03
	W02 – Klasyfikuje i opisuje uwarunkowania społeczno-wychowawcze rozwoju człowieka w różnych okresach jego życia, w różnych środowiskach wychowawczych.	K_W07
	W03 – Identyfikuje założenia metodyki pracy społeczno-wychowawczej i kulturalno-edukacyjnej.	K_W07
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	U01 - Student projektuje działania profilaktyczno- kompensacyjne na rzecz osoby i środowiska wychowawczego. U02 - Diagnozuje potrzeby rozwojowe i wychowawcze. U03 - Stosuje właściwą metodę społeczno- wychowawczą w konkretnym przypadku.	K_U03 K_U07 K_U08
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 – Student w sposób obiektywny i refleksyjny ocenia zjawiska społeczne. K02 - Przejawia twórcze i konstruktywne postawy wobec zjawisk społecznych. K03 - Jest empatyczny i zaangażowany w procesie wzmacniania sił tkwiących w jednostce i jej otoczeniu.	K_K01 K_K02 K_K03

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A	K	L	S	P	E					
Liczba godzin	20	20									X	
40												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład: metoda podająca z elementami problemowymi;
Ćwiczenia: praca grupowa, dyskusja, burza mózgów.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X				X	
W02							X	X				X	
W03							X	x				X	
U01							X	X					
U02							X	X					
U03							X	X					
K01							X	X					
K02							X	X					
K03							X						

Kryteria oceny

Egzamin pisemny w formie testu obejmuje zagadnienia omawiane na wykładach oraz ćwiczeniach. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń.

W ramach ćwiczeń studenci przygotowują prezentację/ projekt grupowy. Punktacja testu: 91 – 100% bardzo dobry (5.0), 81 – 90% plus dobry (4.5), 71 – 80% dobry (4.0), 61 – 70% plus dostateczny (3.5), 51 – 60% dostateczny (3.0), 50% i poniżej 50% niedostateczny (2.0).

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Pedagogika społeczna - podstawowe pojęcia - wprowadzenie. Prekursorzy i twórcy pedagogiki społecznej.
2. Typologia środowisk wychowawczych. Wychowanie i socjalizacja z punktu widzenia pedagogiki społecznej.
3. Zagrożenia procesu wychowania dzieci i młodzieży - subkultury i sekty destrukcyjne.
4. Czas wolny jako kategoria pedagogiczna.
5. System pomocy społecznej. Pedagogiczne aspekty pracy społeczno-wychowawczej i socjalnej.
6. Instytucje upowszechniania kultury. Edukacja przez sztukę - arteterapia.
7. Człowiek w sytuacji zagrożenia i kryzysu osobistego.
8. Patologie społeczne i niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży.
9. System opieki całkowitej nad dzieckiem.
10. Edukacja dorosłych we współczesnym świecie.

Ćwiczenia:

1. Syndrom 3B: bieda, bezrobocie, bezdomność – działania profilaktyczne.
2. Problem uzależnień wśród dzieci i młodzieży:
 - a) uzależnienia od alkoholu, nikotyny, substancji psychoaktywnych.
 - b) uzależnienia od Internetu, gier komputerowych.
 - c) cyberprzemoc.
3. Współczesne zagrożenia wychowania dzieci i młodzieży:
 - a) sekty destrukcyjne
 - b) subkultury młodzieżowe
 - c) literatura popularna dla dzieci i młodzieży
4. Marginalizacja i wykluczenie społeczne – analiza zjawisk.
5. Gerontologia społeczna – wybrane zagadnienia.

Wykaz literatury podstawowej

Kawula S. (red.), *Pedagogika społeczna. Dokonania. Aktualność. Perspektywy. Podręcznik akademicki dla pedagogów*. Toruń: Adam Marszałek 2009.
Radziewicz-Winnicki A., *Pedagogika społeczna w obliczu realiów codzienności*, WAiP, Warszawa 2008.
Marynowicz-Hetka E., *Pedagogika społeczna*, t. 1 i 2, PWN, Warszawa 2006-2007.
Pedagogika społeczna. Człowiek w zmieniającym się świecie, I. Lepalczyk, T. Pilch (red.), Wydawnictwo „Żak”, Warszawa 1996.
Hamburger F., *Pedagogika społeczna*, [w:] *Pedagogika. Tom 3.: Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*, B. Śliwowski (red.), GWP, Gdańsk 2006.

Wykaz literatury uzupełniającej

Mastalski J., *Samotność globalnego nastolatka*, PAT, Kraków 2007.
Penkowska G., *Dzieciństwo przed ekranem. Przegląd wybranych badań dotyczących aktywności z użyciem nowoczesnych technologii wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym*, „Colloquium” 2023, t. 3, nr 51, s. 121-130, DOI: <http://doi.org/10.34813/28coll2023>
Tomczyk, Ł., Włoch, A., *Cyberbullying in the light of challenges of school-based prevention*, “International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education” (IJCRSEE) 2019, vol. 7, no 3, s. 13-26. DOI: 10.5937/IJCREE1903013T <https://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/2334-847X/2019/2334-847X1903013T.pdf>

Klasyczne publikacje:

Wroczyński Ryszard, *Wprowadzenie do pedagogiki społecznej*, PWN, Warszawa 1966.

Radlińska Helena, *Pedagogika społeczna*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1961.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (1 st. st. niestacjonarne, semestr drugi)
rok akademicki 2025/26

Nazwa	Teoria i praktyka wychowania
Nazwa w j. ang.	Theory and practice of education

Koordynator	Dr hab. Andrzej Ryk, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Andrzej Ryk, prof. UKEN Dr Marta Krupska
Punkcja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wykazanie różnorodnych, interdyscyplinarnych powiązań teorii wychowania z naukami społecznymi oraz innymi szeroko pojętymi naukami o człowieku. Zapoznanie z podstawowymi prawidłowościami i mechanizmami rządzącymi rozwojem poglądów, przekonań, uczuć, wartości oraz postaw społeczno – moralnych człowieka. Zapoznanie i systematyzowanie wiedzy w kwestii nowoczesnych koncepcji pedagogicznych odnośnie metod, technik, zasad i środków wychowania, formułowania celów wychowania oraz prawidłowości procesu wychowania. Rozwijanie umiejętności stosowania ogólnych wskazań teorii pedagogicznej w rozwiązywaniu konkretnych problemów dydaktyczno–wychowawczych. Kształtowanie pożądanej postawy profesjonalnej wyrażającej się w dążeniu do stałego ulepszania procesu dydaktyczno–wychowawczego poprzez ciągłe uzupełnianie i pogłębianie wiedzy, autorefleksję i informację zwrotną.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - Zna terminologię używaną w teorii wychowania, rozumie jej źródła;	K_W01
	W02 - Ma wiedzę na temat wychowania oraz jego filozoficznych, psychologicznych, społeczno-kulturowych podstaw;	K_W02
	W03 - Zna podstawowe teorie dotyczące wychowania i rozumie różnorodne uwarunkowania tego procesu	K_W03
	W04 – Zna normy, procedury i metodykę stosowaną w działalności wychowawczej.	K_W04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 – Posługuje się terminologią stosowaną w teorii wychowania i innych dyscyplinach pedagogicznych;	K_U01
	U02 – Wykorzystuje wiedzę teoretyczną do wyjaśniania, przewidywania i organizowania procesów wychowania;	K_U02
	U03 – Wykorzystuje wiedzę z zakresu teorii wychowania w podejmowanych aktywnościach;	K_U03
	U04- Dobiera i stosuje odpowiednie metody działania w pracy, uwzględniają zasady etyczne	K_U04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K_K01 – Dokonuje samooceny swojej wiedzy i umiejętności i jest gotów do doskonalenia warsztatu pracy;	K_K01
	K_K02 – Potrafi zachowywać się w sposób profesjonalny, etyczny;	K_K02
	K_K03 – Potrafi wyznaczać i realizować cele, jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej;	K_K03
	K_K04 – Szanuje i propaguje wiedzę z zakresu teorii wychowania oraz wykorzystuje ją w praktyce.	K_K04

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	10	10									
20											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, dyskusja kierowana, burza mózgów, prezentacja multimedialna

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X				X	
W02							X	X				X	
W03							X	X				X	
W04							X	X				X	
U01							X	X				X	
U02							X	X				X	
U03							X	X				X	
U04							X	X				X	
K01							X	X					
K02							X	X					
K03							X	X					
K04							X	X					

Kryteria oceny

Obecność, aktywność, praca zaliczeniowa w małych grupach: prezentacja na temat błędów wychowawczych, projekt dotyczący źródeł, natury oraz konsekwencji błędów wychowawczych możliwości – materiały przygotowane przez studentów w formie video ów audio i video.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Teoria wychowania, jako dyscyplina pedagogiczna (funkcje i zadania teorii wychowania, miejsce teorii wśród innych dyscyplin pedagogicznych, współczesne dylematy teorii wychowania w Polsce
2. Wybrane filozoficzne, psychologiczne i socjologiczne koncepcje człowieka – implikacje pedagoga
3. Wybrane problemy teorii osobowości. Czynniki i mechanizmy rozwoju człowieka. Problematyka prawidłowości i mechanizmów rządzących rozwojem postaw, poglądów, przekonań, uczuć
4. Edukacja, wychowanie, socjalizacja – zakresy pojęć. Istota i właściwości wychowania – 2godz.
5. Podmiotowość w wychowaniu (filozoficzne, socjologiczne i psychologiczne podstawy podmiotowości, uzasadnienia podmiotowości, warunki rozwoju podmiotowości wychowanka, elementy orientacji podmiotowej)
6. Cele wychowania (spory wokół istoty celów wychowania oraz źródeł ich stanowienia, ideał i wzór wychowania, klasyfikacje celów wychowania)
7. Wartości w wychowaniu (klasyfikacje, introcepcja, klaryfikacja wartości, wartości a dziedziny wychowania)
8. Czynniki warunkujące skuteczność wychowania (empatia, takt pedagogiczny, inne). Problematyka wrażliwości emocjonalnej
9. Rozwój moralny człowieka, fazy i etapy rozwoju moralnego a wychowanie. Problemy z wyborem wartości. Czynniki utrudniające wychowanie moralne

Ćwiczenia:

1. Pojęcie wychowania i główne orientacje w teorii wychowania
2. Cechy i kompetencje wychowawcy/ facylitatora i wychowawcy społecznego. Zadania wychowawcy wspierającego rozwój wychowanka. Zasady wychowania
3. Proces wychowania i jego struktura – elementy procesu wychowania, ich funkcje, interakcja wychowawcza, zmiana wychowawcza, ogniwa procesu wychowania
4. Cele, zasady i formy wychowania
5. Metody wychowania - funkcje, klasyfikacja, istota metod
6. Błąd w wychowaniu. Pojęcie, źródła, istota i wskaźniki oraz konsekwencje
7. Samowychowanie – rozwój osobowości i praca nad charakterem

Wykaz literatury podstawowej

1. Kunowski S., Wartości w procesie wychowania, Kraków 2003
2. Nowak M., Teorie i koncepcje wychowania, Warszawa 2008
3. Papież J. (red.), Tożsamość teorii wychowania, Kraków 2011
4. Ryk A., Między teorią a praktyką wychowania, Kraków 2014
5. Śliwerski B., Istota i przedmiot badań teorii wychowania, [w:] Pedagogika. Podręcznik akademicki T.2., Z. Kwieciński, B. Śliwerski, (red.), Warszawa 2003
6. Śliwerski B., O podstawowym pojęciu teorii wychowania, [w:] Tożsamość teorii wychowania, J. Papież (red.), Kraków 2011
7. Tchorzewski A., Wstęp do teorii wychowania, Kraków 2016
8. J. Korczak, Prawo dziecka do szacunku, ŻAK Wydawnictwo Akademickie, Warszawa 2002.
9. M. Łopatkowa, Pedagogika serca, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1992
10. V.E. Frankl, Człowiek w poszukiwaniu sensu, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2023
11. A. Kępiński, Poznanie chorego, Wydawnictwo Literackie 2002

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Gurycka A., Błąd w wychowaniu, Warszawa 1990.
2. Bochno E., Rozmowa jako metoda oddziaływania wychowawczego, Kraków 2004
3. Campbell R., Aktywne wychowanie, Warszawa 2007
4. Dudzikowa M. Pomyśl siebie. Mini eseje dla wychowawcy klasy, Gdańsk 2007.
5. Krupska M. Narracja jako restauracja wymiaru humanistycznego w pedagogice fenomenologicznej Maxa van Manena, „Horyzonty Wychowania”. - 2022, Vol. 21, nr 59, s. 69-78
6. Śliwerski B., Teoretyczne i empiryczne podstawy samowychowania, Kraków 2010.
7. Wróbel A. Problem intencjonalności działania wychowawczego, Łódź 2014.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	25
Ogółem bilans czasu pracy		90
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
((realizowanego w module obligatoryjnym))

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr drugi)
do planu studiów 2025/2026

Nazwa	Etyka pracy pedagoga
Nazwa w j. ang.	Ethics of the Teaching Profession

Koordynator	Dr Marta Krupska	Zespół dydaktyczny
		Dr Marta Krupska Dr P. Witek
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest wprowadzenie do rozważań i badań nad rekonstrukcją wzoru idealnego nauczyciela;

- Pogłębienie i uporządkowanie wiedzy na temat etosu pracy pedagoga;
- Wskazanie czynników mogących ułatwić lub utrudnić realizowanie nauczycielskiego etosu;
- Przygotowanie do konceptualizacji i realizacji projektów badawczych.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Zna terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła etyczne oraz zastosowania.	K_W01
	W02 Ma wiedzę na temat edukacji oraz jej etycznych podstaw.	K_W02
	W03 Ma wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach.	K_W01

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	U01 Posługuje się terminologią używaną w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz poprawnie uzasadnia jej stosowanie.	K_U01
	U02 Interpretuje zjawiska edukacyjne, posługuje się wiedzą z zakresu etyki pedagogicznej.	K_U02
	U03 Korzysta z wiedzy o różnych rodzajach struktur i instytucjach życia społecznego. Tłumaczy i ocenia zachodzące między nimi relacje i doбира sposoby skutecznego komunikowania się.	K_U03

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K_K01 Dokonuje samooceny wiedzy i umiejętności w zakresie wiedzy o etosie zawodu pedagoga i podstawowych zagadnień etyki pedagogicznej.	K_K01
	K_K02 Potrafi zachowywać się w sposób profesjonalny, jest zdolny do refleksji etycznej i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K02
	K_K03 Jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej w celu zwiększenia etycznych standardów pracy nauczyciela.	K_K03

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10									
10										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, Dyskusja kierowana

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X		X			
W02							X	X		X			
W03							X	X		X			
U01							X	X		X			
U02							X	X		X			
U03							X	X		X			
K01							X	X					

K02							X	X					
K03							X	X					

Kryteria oceny	<p>Obecność, aktywność,</p> <p>Projekt w grupach: wywiad z wybranymi nauczycielami na temat wartości w zawodzie pedagoga, relacji pedagogicznej lub dylematu moralnego w pracy pedagoga. Przedstawiony wywiad zostanie przez grupę poddany analizie oraz zaprezentowane zostaną wnioski.</p> <p>Każdy zespół otrzymuje do dyspozycji 25 minut zajęć, które poprowadzi w ciągu semestru.</p>
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne:

1. Znaczenie i aktualność pojęcia etosu – etymologia, przegląd definicji
2. Tożsamość zawodowa nauczycieli. Czynniki ułatwiające i utrudniające nauczycielom sprostanie wymogom zawodowym i społecznym.
3. Etyczny wymiar pracy nauczyciela – pedagoga. Dylemat etyczny w etyce pedagogicznej
4. Kompetencje i zadania pedagoga w perspektywie etycznej.
5. Etos pracy pedagoga o relacja pedagogiczna
- 6 Etos pedagoga w tekstach kultury: Film i inne teksty kultury w dyskusji nad problematyką moralną w zawodzie pedagoga
- 7 Etos pracy pedagoga w perspektywie pedagogiki humanistycznej

Wykaz literatury podstawowej

Kutrowska B (2008), *Spojrzenie na rolę nauczyciela z perspektywy różnych oczekiwań społecznych*, lw:/ Rudnicki P., Kutrowska B., Nowak-Dziemianowicz M. /red./, *Nauczyciel: misja czy zawód: społeczne i profesjonalne aspekty roli* Wrocław: Wyd. Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.

Kwaśnica R. (2003), *Wprowadzenie do myślenia o nauczycielu*, lw:/ Z. Kwieciński, B Śliwerski /red./, *Pedagogika*, PWN: Warszawa.

Kwiatkowska H.(1991), *Etos zawodowy nauczyciela i jego przemiany*, w: *Przemiany zawodu nauczycielskiego*, pod red J. Nowaka, Wydawnictwo PAN: Wrocław. PAN.

Pękala J. (2014), *Nauczyciel dziś – pedagog czy edukator*, w: *Autorytet wczoraj – dziś – jutro*, pod red J. Zimnego, Stalowa Wola.

[Matter of Breath](#) : [Foundations](#) for [Professional Ethics](#)., pod red Guillaume de Stexhe, Johan Verstraeten, Peeters, Leuven 2000.

Wykaz literatury uzupełniającej

Krupska M (2020), *Pedagogical experience in the light of phenomenological reflexion: a few inspiration from Max van Manen and Polish phenomenological pedagogy*
w: *Challenges of modern education : Education - Teacher – Learner*, red. Katarzyna Jagielska, Anna Mróz, Norbert G.Pikuła.

Etos edukacji w XXI wieku: zbiór studiów (Ethos of education in the 21 century), pod red. Ireny Wojnar ; Komitet Prognoz "Polska 2000 Plus" przy Prezydium PAN, [Dom Wydawniczy i Handlowy Elipsa](#).

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		25
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (I st, st. niestacjonarne, semestr II)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Praktyka kierunkowa śródroczna psychologiczno-pedagogiczna
Nazwa w j. ang.	Psychological and pedagogical specialized practice

Koordynator	Dr Magdalena Lubińska - Bogacka	Zespół dydaktyczny
		dr Marta Krupska dr Ewa Pająk dr Ewa Śliwa dr Agnieszka Domagała-Kręcioch mgr A. Mazur
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kształcenie kompetencji praktycznych studentów w zakresie działań pedagogicznych umożliwiających nabywanie samodzielnych doświadczeń związanych z funkcjonowaniem systemu oświaty i wychowania, specyfiką placówek edukacyjnych zgodnych z profilem kierunku studiów.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	Ukończony 1 semestr studiów

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - student nazywa obszary oddziaływań edukacyjnych nauczyciela/wychowawcy/opiekuna	K_W04
	W02 - student poznaje specyfikę pracy placówek edukacyjnych i opiekuńczych oraz współpracujących z nimi instytucji społecznych i terapeutycznych	K_W07
	W03- student określa procedury organizowania procesu edukacyjnego i opiekuńczego	K_W08
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	K01 - aktywnie obserwuje różne aspekty funkcjonowania placówek edukacyjnych i opiekuńczych oraz współpracujących z nimi instytucji społecznych i terapeutycznych	K_U04
	K02 - systematyzuje i pogłębia wiedzę o strukturach, funkcjach i uwarunkowaniach systemu edukacji oraz instytucji kulturalnych i pomocowych	K_U07
	K03 - podejmuje próby przewidywania efektów działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	K_U08

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 - jest gotowy do podejmowania nowych przedsięwzięć zawodowych K02 - odznacza się odpowiedzialnością i świadomością etyczną w realizacji podjętych i zamierzonych działań w zakresie edukacji i opieki nad dzieckiem K03 - ma przekonanie o celowości podejmowania działań edukacyjnych w środowisku lokalnym, potrafi je inicjować i współpracować w procesie ich rozwijania	K_K01 K_K02 K_K03

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin								20		
20										

Opis metod prowadzenia zajęć
ćwiczenia praktyczne, wykład, dyskusja

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01			X					X					
W02			X					X					
W03			X					X					
U01			X					X					
U02			X					X					
U03			X					X					
K01			X					X					
K02			X					X					

K03			X				X					
-----	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Kryteria oceny	Zaliczenie z oceną na podstawie aktywnego uczestniczenia w zajęciach praktycznych w placówkach oraz uczestniczenia w dyskusji w czasie zajęć służących omówieniu ćwiczeń praktycznych i przygotowaniu się do zajęć w placówkach
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

<ol style="list-style-type: none"> 1. Wieloaspektowe poznanie sposobu funkcjonowania placówek edukacyjnych i opiekuńczych 2. Zapoznanie z podstawowymi obszarami działalności placówek edukacyjnych i opiekuńczych 3. Obserwacja stosowanych procedur organizacyjnych, podziału kompetencji, planowania pracy i systemu kontroli w placówkach edukacyjnych i opiekuńczych. 4. Poznanie specyfiki pracy placówek edukacyjnych i opiekuńczych oraz współpracujących z nimi instytucji społecznych i terapeutycznych. 5. Doświadczenie bezpośrednich kontaktów z wychowankami. 6. Analiza wybranych elementów dokumentacji obowiązującej w placówce – statut, regulamin, system oceny i ewaluacji sytuacji rodzinnej i wychowawczej oraz postępów wychowanka

Wykaz literatury podstawowej

<p><i>Kategorie (nie)obecne w edukacji resocjalizacyjnej, penitencjarnej i postpenitencjarnej</i>, red. B. Majerek, A. Domagała-Kręcioch, M. Lubińska-Bogacka: Kraków: Wydawnictwo Scriptum, 2022</p> <p>Górnicka B, <i>Metodyka pracy opiekuńczo – wychowawczej: wybrane zagadnienia</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2015</p> <p>Śliwerski B., <i>Pedagogika dziecka. Studium pądocentryzmu</i>, Gdańsk 2007</p> <p>Edukacja wobec wyzwań i zadań współczesności i przyszłości: teoria i praktyka pedagogiczna / pod red. Jolanty Szempruch, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2006. _.</p>
--

Wykaz literatury uzupełniającej

<p>Dymara B., Łopatkowa M., <i>Dziecko w świecie wartości</i>, Kraków 2010</p> <p>Jąder M., <i>Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi</i>, Kraków 2010</p> <p>Pankowska D., <i>Pedagogika dla nauczycieli w praktyce</i>, Kraków 2013</p> <p>Perry R. <i>Teoria i praktyka: proces stawania się nauczycielem</i>. Warszawa: 2000</p>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie materiałów dydaktycznych wykorzystywanych w czasie zajęć z wychowankami placówki (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		60
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr II)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Diagnostyka pedagogiczna
Nazwa w j. ang.	Pedagogical diagnostics

Koordynator	Dr hab. Jolanta Maćkowicz prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. K. Dormus, prof. UKEN Dr hab. N. Demeshkant, prof. UKEN Dr hab. B. Nowak, prof. UKEN dr Katarzyna Sygulska dr Joanna Wnęk-Gozdek
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zdobycie wiedzy związanej z problematyką diagnozy pedagogicznej, w szczególności rozpoznawania specyficznych i niespecyficznych problemów edukacyjnych, zapoznanie się z procesem i procedurą diagnostyczną. Kształtowanie postaw wrażliwości na problemy edukacyjno-wychowawcze, a także wnikliwości i rzetelności badawczej. Umożliwienie zdobycia wiedzy o formach i metodach pracy diagnostycznej. Przygotowanie studentów do samodzielnego diagnozowania podstawowych środowisk wychowawczych i wybranych zjawisk rozwojowych i społecznych.

Warunki wstępne

Wiedza	Brak
Umiejętności	Brak
Kursy	Brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Zna teoretyczne podstawy diagnozy. W02. Ma podstawy teoretyczne z zakresu konstruowania i wykorzystania narzędzi diagnostycznych. W03. Zna założenia organizacyjno-metodyczne wiodących form pracy diagnostycznej oraz podstawy etyczne i prawne związane z diagnozowaniem.	K_W01, K_W04 K_W05, K_W08 K_W08, K_W02

	Efekt uczenia się	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Posiada umiejętności zauważania i rozpoznawania symptomów zaburzeń rozwoju poznawczego i emocjonalnego i społecznego, rozumie zmienności i prawidłowości procesów zachodzących w otoczeniu jednostki.	K_U02, K_U04
	U02. Umie diagnozować potrzeby edukacyjne, opiekuńcze i społeczne, konstruować i poprawnie stosować narzędzia diagnostyczne.	K_U04, K_U05, K_U08
	U03. Potrafi dokonać analizy i interpretacji uzyskanych wyników diagnozy, potrafi zaplanować pracę zespołu wspierającego.	K_U08, K_U01

	Efekt uczenia się	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Ma umiejętność komunikacji interpersonalnej w sytuacjach diagnostycznych.	K_K01, K_K04
	K02. W postępowaniu pedagogicznym reprezentuje postawy akceptujące i wspierające.	K_K02, K_K03
	K03. Wykazuje odpowiedzialność za skutki własnego postępowania diagnostycznego.	K_K01, K_K02

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10			10								zał z oceną
20												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z wykorzystaniem multimediów, z elementami metod dyskusyjnych.
 Ćwiczenia grupowe z wykorzystaniem metod aktywizujących (metoda przypadków, gry decyzyjne), metody symulacyjne, metoda projektów, praca z tekstem).

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – le ar ni ng	G ry d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	Inne
W01		x					x	x					
W02		x					x	x					
W03		x					x	x					
U01							x	x					
U02							x	x					
U03							x	x					
K01							x	x					x
K02							x	x					x
K03							x	x					x

Kryteria oceny	Składowe oceny
	<p>– 80%, ocena z opracowanego i zaprezentowanego przygotowanego projektu grupowego dotyczącego diagnozy wybranego zjawiska z opracowaniem przebiegu diagnozy i propozycją narzędzi diagnostycznych.</p> <p>- 20% udział w dyskusji, co najmniej 5 razy podczas zajęć.</p>

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

Wykłady:

Teoretyczne podstawy diagnozy (cele diagnozy, pojęcie i aspekty diagnozy rozwiniętej), rodzaje i wymiary diagnozy pedagogicznej, procedura postępowania diagnostycznego.

Modele diagnozy kompleksowej.

Relacje między diagnozą pedagogiczną a innymi rodzajami diagnoz specjalistycznych.

Etyczne i prawne aspekty diagnozy.

Kompetencje komunikacyjne i metodologiczne diagnosty. Warunki skutecznego działania.

Błędy w diagnozie oraz inne czynniki zakłócające proces diagnozy.

Dobór strategii diagnostycznej, prognozowanie w diagnostyce i projektowanie działań postdiagnostycznych.

Ćwiczenia:

Założenia organizacyjno-metodyczne wybranych form działania diagnostycznego w rozpoznawaniu środowisk wychowawczych. Metody, techniki i narzędzia stosowane w diagnozowaniu jednostki, grupy i środowiska.

Diagnoza: wybranych dysfunkcji rozwojowych i zagrożeń uczniów oraz elementy projektowania działań postdiagnostycznych; diagnostyka rodziny w kryzysie; problematyka diagnozy zjawiska przemocy wobec kobiet, dzieci i osób starszych; uzależnienia (m.in. alkoholizm, narkomania); patologiczne użytkowanie Internetu; ryzykownych zachowań seksualnych (m.in. prostytutcja, ciąża nieletnich); molestowanie i

wykorzystywanie seksualne; zaburzenia w postrzeganiu siebie (m.in. anoreksja, bulimia).
Prezentacja projektów i prowadzenie dyskusji.

Wykaz literatury podstawowej

Chojak, M., & Difin Wydawca. (2021). *Nauczycielska diagnoza pedagogiczna w przedszkolu i w szkole* (Wydanie pierwsze.). Difin.
 Jankowska, M., & Lutze, I. (2025). Wykorzystanie narzędzi diagnostycznych i zapotrzebowanie na materiały metodyczne w pracy poradni psychologiczno--pedagogicznych--raport.
 Jarosz E., (2001). *Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego*, Katowice
 Jarosz E., Wysocka E., (2006) *Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania*, Warszawa
 Kawula S., (2003). *Diagnostyka pedagogiczna środowiska*, [w:] Pilch T. (red.) *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, t. 1 Wydawnictwo Żak, Warszawa
 Lisowska E., (2003). *Wprowadzenie do diagnozowania pedagogicznego*, Wydawnictwo Wszechnicy Świętokrzyskiej, Kielce
 Rybska-Kłapa, J. (2025). *Diagnoza procesu uczenia się niezbędnym warunkiem edukacji spersonalizowanej*.

Wykaz literatury uzupełniającej

A familiar face. Violence in the lives of children and adolescents, UNICEF, (2017), https://www.unicef.org/publications/files/Violence_in_the_lives_of_children_and_adolescents.pdf
 Sygulska K., (2015) Czas dojrzewania jako czas chaosu wartości – czyli jak zrozumieć młodzież, „Hejnał Oświatowy”, nr 2(140)
 Niewęglowski, J. (2006). Diagnostyka pedagogiczna i profilaktyka w szkole i w środowisku lokalnym, red. M. Deptuła, Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej, *Seminare : Poszukiwania Naukowe*, 23. <https://doi.org/10.21852/sem.2006.23.57>
 Palka S., (2005), Diagnostowanie w działalności dydaktyczno – wychowawczej nauczycieli, [w:] *Edukacja jutra*, (red.) F. Bereźnicki, K. Denek, Szczecin.
 Wysocka, E., & Oficyna Wydawnicza Impuls. (2013). *Diagnostyka pedagogiczna : nowe obszary i rozwiązania*. Impuls.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza (I st., st. niestacjonarne, semestr drugi)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Podstawy terapii pedagogicznej
Nazwa w j. ang.	Basics of Pedagogical Therapy

Koordynator	dr hab. Jolanta Maćkowicz	Zespół dydaktyczny
		dr Joanna Wnek-Gozdek dr Ewa Śliwa dr Katarzyna Sygulska mgr S. Wójcik
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kształcenia jest przekazanie elementarnej wiedzy z zakresu terapii dziecka z zaburzeniami rozwoju i zachowania oraz zapoznanie studentów z podstawami postępowania terapeutyczno – wychowawczego, a także przygotowanie do samodzielnego rozwiązywania problemów rozwojowych i wychowawczych.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Zna teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej;	K_W02, K_W12
	W02. Zna zasady oraz podstawowe metody i techniki stosowane w terapii pedagogicznej;	
	W03. Posiada wiedzę z zakresu etyki w postępowaniu terapeutycznym.	K_U08

	Efekt uczenia się	Odniesienie do efektów dla kierunku
Umiejętności	U01. Potrafi planować i projektować oddziaływania terapeutyczne;	K_U02, K_U12
	U02. Posiada umiejętność tworzenia własnego warsztatu pracy.	

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku

	K01. Wykazuje odpowiedzialność za skutki własnego postępowania terapeutycznego; K02. Prezentuje postawę otwartości i tolerancji wobec odmienności człowieka; K03. Potrafi poprawnie i skutecznie nawiązywać relacje interpersonalne w procesie terapeutycznym;	K_K07 K_K06 K_K04
--	--	-------------------------

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10			10						ZO
20										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny, prezentacja, dyskusja, projekty, ćwiczenia warsztatowe
--

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (test)
W01							x	x					x
W02							x	x					x
W03							x	x					x
U01							x						x
U02							x						
K01							x	x					
K02							x	x					
K03							x						

Kryteria oceny	Ocena z testu – 50%
	Ocena z przygotowanego i zaprezentowanego projektu oddziaływań terapeutycznych w odniesieniu do jednostki dysfunkcyjnej – 50% Szczegółowe kryteria oceny zostaną podane na zajęciach.

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

<p>Wykłady: Geneza i rozwój terapii jako subdyscypliny pedagogicznej. Miejsce terapii w naukach o wychowaniu. Terapia pedagogiczna (poglądy i stanowiska dotyczące istoty terapii pedagogicznej w teorii i praktyce). Interdyscyplinarny charakter problematyki. Teoretyczne podstawy oddziaływań terapeutyczno-wychowawczych. Struktura procesu terapii pedagogicznej. Wymiary sytuacji terapeutyczno – wychowawczych. Kategorie wpływów terapeutyczno –</p>

wychowawczych, typy relacji terapeutycznych. Zasady terapii pedagogicznej.
 Terapia w praktyce wychowawczej: podstawowe metody i techniki pracy terapeutycznej. Czynniki warunkujące efektywność terapii pedagogicznej.
 Systemowe ujęcie pomocy psychopedagogicznej dziecku z zaburzeniami rozwoju i zachowania (profilaktyka, diagnoza, terapia). Instytucjonalne formy pomocy psychopedagogicznej.
 Prawne i etyczne aspekty terapii.

Ćwiczenia:

Znaczenie i zasady komunikowania się z dzieckiem w procesie terapii.
 Zaburzenia w rozwoju i zachowaniu dzieci i młodzieży jako przedmiot terapii pedagogicznej; symptomatyka, rozpoznawanie i terapia.
 Rodzaje terapii np. arteterapia, felinoterapia, dogoterapia, ergoterapia, ekoterapia i in.
 Aplikacje wspierające proces terapeutyczny
 Błędy w terapii – ich rodzaje, źródła i skutki.

Wykaz literatury podstawowej

Dąbrowska-Jabłońska, I. (2006), *Terapia dzieci i młodzieży*, Kraków, Impuls
 Heaton J.A. (2005), *Podstawy umiejętności terapeutycznych*, Gdańsk, GWP
 Balejko A., Zińczuk M. (red.), *Terapia pedagogiczna w teorii i praktyce*, Białystok 2006, Wyd. Nauk. UwB
 Kaja B., *Zarys terapii dziecka*, Bydgoszcz 1996
 Sierankiewicz E., *Miejsce terapii pedagogicznej w naukach o wychowaniu*, [w:] *Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych*, TLI 1998, s. 65-76
 Skorek M. E., *Terapia pedagogiczna. T.I i II*, Kraków 2004
 Włodek – Chronowska J. (red.), *Terapia pedagogiczna*. Wyd. UJ, Kraków 1991
 Florkiewicz, W. (red.), *Terapia pedagogiczna. Scenariusze zajęć*, Łódź 2019, Wyd. AH-E
 Tomczak, J., Ziętara, R., *Kwestionariusz diagnozy i narzędzia badawcze w terapii pedagogicznej*. Kraków 2005, Impuls
 Kottler A.J. (2003), *Skuteczny terapeuta*, Gdańsk, GWP

Wykaz literatury uzupełniającej

Dąbrowska-Jabłońska I., *Terapia dzieci i młodzieży*, Kraków 2006
 Ficksman, M., *The Clinical Practice of Educational Therapy*. New York 2010, Routledge
 G. Hornby, E. Hall, C. Hall, *Nauczyciel wychowawca*, Gdańsk 2005
 Kaja B. (red.): *Wspomaganie rozwoju. Psychostymulacja i psychokorekcja*, Bydgoszcz 1997.
 King G., *Umiejętności terapeutyczne nauczyciela*, Gdańsk 2003.
 Kozłowska A., *O trudnościach w wychowaniu dziecka*, Warszawa 1991
 Mihilewicz S. (red.), *Dziecko z trudnościami w rozwoju*, Kraków 2001
 Minczakiewicz E.M., Grzyb B., Gajewski Ł., *Elementarz dla rodziców. Dziecko ryzyka a wychowanie*, Kraków 2003
 Rybska-Kłapa J., *O potrzebie działań diagnostycznych i terapeutycznych w szkole*, „Edukacja” 2002/3
 Rybska-Kłapa, J. (2016), *Komunikowanie się w sytuacjach terapeutycznych*, w: W. Kudyba, M. Pulit (red.), *Komunikacja w kształceniu i wychowaniu*, Nowy Sącz: WN PWSZ, 13-20
 Wnęk-Gozdek, J. (2024). *Wykorzystanie gamifikacji w psychoterapii*. W M. Lubińska-Bogacka (redaktor), *Gerontologiczne aspekty społeczno-edukacyjne w XXI wieku (s. 68–87)*. Wydawnictwo „Scriptum”.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20

bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/ zaliczenia	1
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr drugi)
2025/2026

Nazwa	Psychologia społeczna
Nazwa w j. ang.	Social psychology

Koordynator	dr Patrycja Curyło-Sikora	Zespół dydaktyczny
		dr M. Rozenbajgier
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przekazanie wiedzy na temat mechanizmów wpływu społecznego oraz zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi funkcjonowania jednostki w grupie społecznej - w szczególności chodzi o procesy związane z oddziaływaniem grupy na jednostkę oraz mechanizmy warunkujące zachowanie ludzi znajdujących się w sytuacjach społecznych.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	Student ukończył kurs psychologii ogólnej.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01: posiada podstawową wiedzę na temat przedmiotu badań oraz zadań psychologii społecznej.	K_W02
	W02: zna mechanizmy wpływu społecznego.	K_W02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: posługuje się terminologią używaną w psychologii społecznej.	K_U01
	U02: potrafi objaśnić mechanizmy wpływu społecznego.	K_U02

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	K01: szanuje i propaguje wiedzę z zakresu psychologii społecznej oraz wykorzystuje ją w praktyce.	K_K05
--	---	-------

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	10	10									
20											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, dyskusja.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne - kolokwium
W01							X	X					X
W02							X	X					X
U01							X	X					X
U02							X	X					X
K01							X	X					

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie z oceną</p> <p>Student otrzymuje zaliczenie kursu na podstawie:</p> <p>a) Obecności (1 możliwa nieobecność).</p> <p>b) Przygotowania i omówienia zagadnienia dotyczącego konkretnego zjawiska stanowiącego przedmiot zainteresowania psychologii społecznej.</p> <p>Szczegółowe wytyczne dotyczące przygotowania projektu student otrzymuje na pierwszych zajęciach. Uzyskanie pozytywnej oceny wymaga spełnienia wszystkich kryteriów podanych przez prowadzącego. Projekt jest przygotowywany oraz omawiany w kilkusobowych grupach.</p> <p>c) Pozytywnego wyniku kolokwium (pozytywny wynik zaliczenia z oceną oznacza uzyskanie wyniku min. 50% + 1. Kolokwium ma formę testu, pytania są zamknięte, za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Materiał obowiązujący do kolokwium: treści z wykładów, treści z ćwiczeń, literatura obowiązkowa).</p>
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

1. Wykłady a) Psychologia społeczna – wprowadzenie do problematyki

- b) Zjawisko konformizmu normatywnego i informacyjnego
- c) Zjawisko autorytetu
- d) Zjawisko identyfikacji z rolą narzuconą społecznie
- e) Zjawisko dysonansu poznawczego

2. Ćwiczenia

Procesy grupowe i ich mechanizmy

Samowiedza – w jaki sposób poznajemy samych siebie?

Reguły wpływu społecznego:

- a) reguła zaangażowania i konsekwencji
- b) reguła wzajemności
- c) reguła niedostępności
- d) reguła lubienia i sympatii
- e) reguła autorytetu
- f) reguła społecznego dowodu słuszności

Wykaz literatury podstawowej

Aronson E. Willson T.D, Akert R.M., (2005). Psychologia społeczna. Serce i umysł. Poznań: Wyd. Zys i s-ka. Rozdziały:

Wprowadzenie do psychologii społecznej (rozdział 1)

Dysonans poznawczy a potrzeba podtrzymywania własnej samooceny (rozdział 3)

Poznanie społeczne: w jaki sposób myślimy o świecie społecznym (rozdział 4)

Spostrzeganie społeczne: jak dochodzimy do rozumienia innych ludzi (rozdział 5)

Postawy i zmiany postaw (rozdział 8)

Atrakcyjność interpersonalna (rozdział 10)

Zachowanie prospołeczne (rozdział 11)

Agresja (rozdział 12)

Cialdini R. (2014). Wywieranie wpływu na ludzi: teoria i praktyka. Sopot: GWP

Wykaz literatury uzupełniającej

Aronson E. (2012). Człowiek istota społeczna. Warszawa: PWN

Kaczmarska-Tabor, A, Curyło-Sikora, P. Duda-Machejek. A. (2025). Dziecko w świecie relacji społecznych
Kraków: Wydawnictwo Naukowe UKEN.

Kossowska, M. i Kofta, M. (2009). Poznanie społeczne: Nowe idee. Warszawa: PWN

Moskovitz, G. (2009). Zrozumieć siebie i innych. Gdańsk: GWP

Rozenbajgier.M. (2020). Klimat w klasie szkolnej w percepcji uczniów szkół podstawowych, Problemy

Opiekuńczo-Wychowawcze nr 9, s. 72-84

Wojciszke B. (2018). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie i wygłoszenie referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu - kolokwium	15
Ogółem bilans czasu pracy		75

Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika
--

3

MODUŁ NAUCZYCIELSKI (MKN)

KARTA KURSU

(realizowanego w specjalności)
Pedagogika, (1 st. niestacjonarne, semestr drugi)

Nazwa	Praca nauczyciela wychowawcy w szkole
Nazwa w j. ang.	The work of the teacher educator in the school

Koordynator	Dr hab. J. Wojniak, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr D. Pierzak Mgr W. Cieślakiewicz Mgr S. Wójcik
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przybliżenie studentom problematyki związanej z wykonywaniem zawodu nauczyciela. W trakcie kursu studenci zapoznają się ze specyfiką pracy nauczyciela, -wychowawcy w przestrzeni szkoły i klasy szkolnej, ze specyfiką działań wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych nauczyciela-wychowawcy, ze specyfiką dokumentacji szkoły i nauczyciela-wychowawcy, aspektami prawnymi i etycznymi pracy i zawodu nauczyciela.

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)

	<p>Student zna i rozumie:</p> <p>W01 podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, zagadnienia prawa wewnątrzszkolnego, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty</p> <p>W02 pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole - regulacje prawne</p> <p>W03 zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami</p> <p>W03 doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie</p>	<p>B.2.W1</p> <p>B.2.W.3.</p> <p>B.2.W4</p> <p>B.2.W7</p>
--	---	---

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	<p>Student umie, potrafi:</p> <p>U01 formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela</p> <p>U02 rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów</p> <p>U03 określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju</p>	<p>B.2.U3.</p> <p>B.2.U5.</p> <p>B.2.U7</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne		

	K01 okazywanie empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia i pomocy K02 profesjonalne rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej K03 samodzielne pogłębianie wiedzy pedagogicznej K04 współpraca z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	B.2.K1. B.2.K2. B.2.K3. B.2.K4.
--	---	--

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin				30								x
30												

Wykład, dyskusja, analiza aktów prawnych, metody aktywizujące, metody sytuacyjne i symulacyjne

Opis metod prowadzenia zajęć

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		X								X		X	
W02		X								X		X	
W03		X								X		X	
W04		X				x						X	
U01		X										X	
U02		X										X	
U03		X										X	
K01		X										X	
K02		X										X	
K03		X										X	
K04		x										X	

Kryteria oceny	Udział w dyskusji oraz grach dydaktycznych podczas zajęć Opracowanie planu pracy wychowawczej, konspektu godziny wychowawczej oraz projektu działań nad rozwojem ucznia Esej na zadany temat Zaliczenie egzaminu 51%
----------------	---

Uwagi	MKN
-------	-----

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Praca opiekuńczo- wychowawcza i profilaktyczna nauczyciela: program wychowawczo- profilaktyczny szkoły, zadania wychowawcy klasowego w świetle przepisów prawa oraz prawa wewnątrzszkolnego
2. Metodyka pracy wychowawczej nauczyciela. Strategie rozmów z uczniem.
3. Diagnozowanie potrzeb ucznia w perspektywie indywidualizacji procesu wychowania oraz potrzeb zespołu klasowego w odniesieniu do animacji życia klasy
4. Specyfika funkcjonowania klasy szkolnej: organizacja pracy klasy (zasady pracy), style kierowania klasą
5. Animacja życia klasowego (integracja, samorządność, kreowanie życia klasy), prawa ucznia
6. Doradztwo edukacyjne i zawodowe w perspektywie projektu ścieżki rozwoju ucznia
7. Konflikt – mediacje, negocjacje, komunikowanie potrzeb – strategie rozmowy
8. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w klasie szkolnej
9. Uczeń ze środowisk zaniedbanych społecznie i kulturowo oraz z doświadczeniem migracyjnym
10. Uczeń w sytuacji kryzysowej i traumatycznej
11. Zagrożenia dzieci i młodzieży
12. Sieć wsparcia dla ucznia, rodzica i nauczyciela

Wykaz literatury podstawowej

Elliot T., Place M., Dzieci i młodzież w kłopotcie, Warszawa 2000.

Janowski A., Poznawanie ucznia, Warszawa WSiP, 2002

Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa Żak, 2007

Łukasik J.M., Poznać siebie i dbać o rozwój. W drodze do sukcesu. Kraków 2016.

Łukasik J.M., Jagielska K., Solecki R., Nauczyciel-Wychowawca-Pedagog. Szkolne wyzwania, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2013

Rockwell S., A co mi zrobisz? Od chaosu do współpracy w klasie, Warszawa 2008.

Madalińska-Michalak, J., Pedeutologia. Prawno-etyczne podstawy zawodu nauczyciela, Warszawa 2021.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 619)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1287)

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 oraz z 2021 r. poz. 4)

Rozporządzenia do ustaw - aktualne

Wykaz literatury uzupełniającej

Kwaterna A., Łukasik J.M., Kowal S., Odpowiedzialność. Wspólnotowość. Współpraca. Kraków, Impuls 2018.

Łukasik J.M., Poznać siebie i dbać o rozwój. W drodze do sukcesu. Kraków 2016.

Szempruch, J., Pedeutologia, Kraków, 2013.

McWrither JJ, McWrither BT, McWrither, McWrither E.H., Zagrożona młodzież, Wyd. PARPA, Warszawa

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	3
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	5
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika (I st., niestacjonarne, semestr drugi)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Podstawy dydaktyki
Nazwa w j. ang.	<i>Basics of Didactics</i>

Koordynator	dr Anna Kwatera	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Kwatera
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie z wiedzą teoretyczną na temat prawidłowości i uwarunkowań procesu kształcenia we współczesnej szkole.
Uświadomienie złożoności procesu edukacji w XXI wieku.
Kształtowanie praktycznych umiejętności dydaktycznych przyszłych nauczycieli-wychowawców.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do
Wiedza	W01- zna terminologię stosowaną w dydaktyce, rozumie jej źródła i jej stosowanie w obrębie dydaktyki i jej subdyscyplin	K_W01 C.W1.- C.W7
	W02- ma podstawową wiedzę o funkcjach systemu edukacji. Zna różne teorie dotyczące procesu kształcenia, jego strukturach oraz uwarunkowaniach tych procesów w kontekście polskiej oświaty	K_W01
	W03- posiada elementarną wiedzę o normach, procedurach oraz metodyce stosowanej w procesie kształcenia	K_W01

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 - wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną do analizowania i interpretowania sytuacji dydaktyczno-wychowawczych.	K_U01
	U02 -posługuje się wiedzą istotną dla diagnozowania, prognozowania i realizacji procesów wychowania, nauczania i uczenia się, uwzględniając ich uwarunkowania.	C.U1. C.U2. C.U3. C.U4. C.U5. C.U6. C.U8
	U03 – skutecznie planuje i organizuje pracę pedagoga z odwołaniem do zasad etycznych.	K_U01

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 - jest świadomy konieczności dokonywania samooceny, projektowania i realizowania zadań samokształceniowych w zakresie doskonalenia kompetencji społeczno-zawodowych.	K_K02 C.K1. C.K2
	K02 - w sposób profesjonalny przygotowuje się do swojej pracy zawodowej, projektuje i wykonuje działania dydaktyczno-wychowawcze w sposób refleksyjny i zgodnie z normami etyki zawodowej.	K_K02
	K03 - wykorzystuje w praktyce wiedzę dydaktyczną z jednoczesnym prezentowaniem umiejętności komunikacji interpersonalnych w sposób tradycyjny oraz za pomocą nowoczesnych środków technologii. Prezentuje postawę szacunku dla wiedzy naukowej, której jest propagatorem w praktyce.	K_K02

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	15		30							tak
45										

Opis metod prowadzenia zajęć

wykład, dyskusja, warsztaty, metoda indywidualnego przypadku, praca z tekstem, projekt edukacyjny, pogadanka heurystyczna, film

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x	x	x				x	
W02		x					x					x	
W03							x	x				x	
U01						x	x						x
U02						x							x
U03						x		x					x
K01		x						x					x
K02		x				x	x						x
K03						x		x					x

Kryteria oceny	<p>Wykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 50% oceny końcowej z przedmiotu obejmuje zaliczenie ustne (ocena ustalana na podstawie poprawnych odpowiedzi na wylosowane pytanie; – 50% oceny końcowej stanowi ocena uzyskana przez studenta z egzaminu końcowego (według skali: 11-13 punktów – ocena dostateczna, 14-16
----------------	---

punktów – ocena dobra, 17-20 – ocena bardzo dobra; max. 20 punktów).

Ćwiczenia:

- Podstawą zaliczenia jest
 1. aktywny udział w zajęciach (uzyskanie min. 15 plusów podczas zajęć, oceniane na podstawie obserwacji aktywności studentów przez osobę prowadzącą zajęcia);
 2. uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego (student losuje 5 pytań i otrzymuje ocenę zgodnie ze skalą: 5 poprawnych odpowiedzi – ocena bardzo dobra; 4 poprawne odpowiedzi – ocena dobra; 3 poprawne odpowiedzi – ocena dostateczna; poniżej trzech poprawnych odpowiedzi – ocena niedostateczna).

Uwagi

Treści merytoryczne

Wykłady:

1. Dydaktyka jako nauka – przemiany, zadania, funkcje, miejsce w systemie nauk.
2. Nowożytne systemy dydaktyczne.
3. Wartości i cele kształcenia ogólnego.
4. Proces kształcenia i jego składowe.
5. Kształcenie wielostronne odpowiedzią na dialogiczny i podmiotowy charakter nauczania, uczenia się.
6. Istota nauczania i uczenia się obejmująca proces rozwojowy jednostki oraz sytuacje dydaktyczne warunkujące jego efektywność.
7. Szkoła jako system społeczny.
8. Etos nauczyciela XXI wieku.
9. Kontrola i ocena we współczesnym procesie kształcenia, m.in. wewnętrzny i zewnętrzny system oceniania (kryteria, skala ocen, formy i metody).
10. Niepowodzenia edukacyjne- diagnoza i terapia.
11. Szkoła w obliczu raportów oświatowych i nowych wyzwań XXI wieku.
12. E – kształcenie, edukacja domowa.
13. Ocenianie kształtujące

Ćwiczenia:

1. Klasa szkolna jako teren oddziaływań dydaktycznych.
2. Cele kształcenia, w ujęciu taksonomicznym oraz ich operacjonalizacja.
3. Zasady i reguły procesu kształcenia.
3. Formy organizacyjne procesu kształcenia. Środki dydaktyczne.
4. Toki lekcyjne (podający, praktyczny, problemowy, eksponujący).
5. Metody nauczania i uczenia.
6. Metody aktywizujące.
7. Konstruowanie konspektu.
8. Kontrola i ocena – konstruowanie testów.
9. E-learning, jako alternatywna forma kształcenia, edukacja domowa.
10. Zadania i funkcje nauczyciela w szkole XXI Wieku.

Wykaz literatury podstawowej

- Bereźnicki F., Podstawy dydaktyki, Kraków 2007.
Konarzewski K., Sztuka nauczania. Szkoła. PWN, Warszawa 2004.
Kruszewski K.(red.), Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. PWN, Warszawa 2007.
Kupisiewicz C., Podstawy dydaktyki, Kraków 2006.
Kupisiewicz Cz. Szkice z dziejów dydaktyki, Kraków 2013.
Petty G., Nowoczesne nauczanie, tłum. J. Bartosik, Sopot 2015.

Wykaz literatury uzupełniającej

Arends R., Uczymy się nauczać, Warszawa 2002.
 Hejnicka-Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa 2007.
 Harmin M, Jak motywować uczniów do nauki. CEO, Warszawa 2004.
 Łukasik J.M., Spoko lekcja, czyli 65 sposobów na oryginalne zajęcia. Kielce 2009.
 Łukasik J.M Spoko lekcja2, czyli jeszcze więcej sposobów na oryginalne zajęcia. Kielce 2011.
 Gordon D., Jeannette V., Rewolucja w uczeniu, Poznań 2000.
 Marzano J.R., Sztuka i teoria skutecznego nauczania, Warszawa 2012.
 Kwieciński Z, Śliwerski B., Pedagogika, t.2, Warszawa 2006.
 Raichvarg D., Potyrała K., Di Scala-Fouchereau E. (2015). Teatr naukowy:czyli publiczny dyskurs z nauką i popularyzacja wiedzy, Wydawnictwo LIBRON, Kraków, Potyrała K., Paśko J.R.. Fotografia i dydaktyka, Wydawnictwo LIBRON, Kraków 2015.
 Robinson K. Aronica L., Kreatywne szkoły. Oddolna rewolucja, która zmieni szkoły, tłum. A. Baj, Kraków 2015.
 Śnieżyński M., Sztuka dialogu. Teoretyczne założenia a szkolna rzeczywistość, Kraków 2008.
 Węglińska M., Jak przygotować się do lekcji, Kraków 2010.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Rok II, semestr I

KARTA KURSU

(kurs obligatoryjny)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr trzeci)
rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Metodologia badań pedagogicznych
Nazwa w j. ang.	Research Methods in Education

Koordynator	dr hab. Łukasz Albański, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Łukasz Albański, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

1. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu metodologii badań w naukach społecznych.
2. Zapoznanie studentów z metodami badań w naukach społecznych.
3. Kształtowanie umiejętności konstruowania autorskich narzędzi badawczych.
4. Kształtowanie umiejętności projektowania i prowadzenia badań oraz zbierania i interpretacji danych jakościowych i ilościowych.

Warunki wstępne

Wiedza	Brak
Umiejętności	Brak
Kursy	Pojęcia i Systemy Pedagogiczne

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	W01: Dysponuje podstawową wiedzą z zakresu metod badań pedagogicznych.	K_W05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Potrafi zaprojektować i przeprowadzić metodologicznie poprawne badanie pedagogiczne, wykorzystując do tego stworzone przez siebie narzędzia badawcze, a także sformułować i przedstawić logiczne wnioski w oparciu o funkcjonujące teorie pedagogiczne, psychologiczne i/lub socjologiczne.	K_U04 K_U05

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01: Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób etyczny i profesjonalny. K02: Wykazuje się odpowiedzialnością i refleksyjnością w wyznaczaniu celów, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych. K03: Ma świadomość znaczenia wiedzy naukowej w profesjonalnych działaniach pedagogicznych oraz potrafi wykorzystać ją we własnych działaniach.	K_K02 K_K05

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20	20										X
40												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy połączony z dyskusją, analiza tekstów empirycznych, ćwiczenia w zakresie stosowania wiedzy metodologicznej do projektowania własnego badania

Formy sprawdzania efektów uczenia się

E	G	Ć	Z	P	P	P	U	R	Pr	E	E	I
le	ry	w	aj	r	r	r	d	Re	ac	g	g	n
a	dy	ic	ę	a	o	o	zi	fer	a	z	z	n
r	dy	z	ci	c	j	j	a	ra	pis	a	a	n
n	a	e	a	l	e	e	ł	t	e	m	m	e
n	kt	n	te	a	k	kt	w		na			
g	y	i	r	b	g	g	d		(e	u	i	l
	c	o	e	o	r	u	y		sej	st	p	n
	z	w	w	r	a	p	s)	n	s	e
	n	o	o	o	k			y	e	m		
	e				n	n						
					y	e						

													n i a)
W01								X				X	X
U01								X				X	X
K01								X					X
K02								X					X
K03								X					X

Kryteria oceny	Egzamin pisemny, w którym można uzyskać maksymalną liczbę punktów 40, z progami procentowymi: ocena ndst 0-50%, ocena dst 51-67%, dst plus 68-75%, db 76-85%, db plus 86-95%, bdb 96-100%, do którego można przystąpić po uzyskaniu
----------------	---

	51% punktów z kolokwium zaliczeniowego (ćwiczenia), w którym można uzyskać maksymalną liczbę 20 punktów oraz po wykonaniu wymaganych zadań pisemnych (ćwiczenia).
--	---

Uwagi	Wykład i ćwiczenia z uwagi na aktualną sytuację epidemiologiczną mogą być w razie potrzeby realizowane zdalnie za pomocą platformy Teams.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:

1. Metodologia nauk jako metanauka kompleksowa, poznanie naukowe i nienaukowe
2. Spór o uniwersalia.
3. Metodologiczne aspekty twierdzeń naukowych.
4. Charakterystyka procesu badawczego.
5. Przedmiot i cel badań pedagogicznych.
6. Rodzaje pytań. Formułowanie problemów. Wyłanianie hipotez. Weryfikacja hipotez badawczych. Budowanie teorii.
7. Rodzaje zmiennych. Wskaźniki.
8. Poziomy i właściwości pomiaru w badaniach empirycznych.
9. Metoda naukowa. Metody badań pedagogicznych

Ćwiczenia:

1. Orientacja ilościowa i jakościowa w pedagogice empirycznej.
2. Relacje między teorią i praktyką badawczą. Podejście dedukcyjne i indukcyjne.
3. Struktura procesu badawczego.
4. Proces konceptualizacji
5. Klasyfikacja zmiennych i ich operacjonalizacja.
6. Wskaźniki oraz pomiar w badaniach pedagogicznych. Rzetelność i trafność pomiaru.
7. Problemy i odpowiadające im hipotezy badawcze.
8. Dobór próby.
9. Metody badawcze w badaniach ilościowych i jakościowych

Wykaz literatury podstawowej

1. Babbie, E. (2004). Badania społeczne w praktyce. Warszawa: WN PWN.
2. Brzeziński, J. (2000). Badania eksperymentalne w psychologii i pedagogice. Warszawa: Wyd. Scholar.
3. Brzeziński, J. (red). (2006). Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów. Warszawa: PWN.
4. Brzeziński, J. (2021). Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: WN. PWN.
5. Frankfort-Nachmias, Ch. i Nachmias, D. (2001). Metody badawcze w naukach społecznych. Poznań: Wyd. „Zysk i S-ka”.
6. Hempel, C. G. (2001). Filozofia nauk przyrodniczych. Warszawa: Fundacja Aletheia.
7. Oppenheim, A. N. (2004). Kwestionariusze, wywiady, pomiar postaw. Poznań: Wyd. „Zysk i S-ka”.
8. Palka, S. (red.). (1999). Orientacje w metodologii badań pedagogicznych. Kraków: Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego.
9. Rubacha, K. (2008). Metodologia badań nad edukacją. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Flick, U. (2010). Projektowanie badania jakościowego. Warszawa: WN PWN.
2. Francuz, P. i Mackiewicz, R. (2007). Liczby nie wiedzą skąd pochodzą. Lublin: Wyd. KUL.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	

Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

MODUŁ NAUCZYCIELSKI (MKN)

KARTA KURSU

(realizowanego w module specjalności)
Pedagogika (1 st. niestacjonarne, semestr trzeci)
2025/26

Nazwa	Diagnoza edukacyjna	
Nazwa w j. ang.	The Educational Diagnosis	
Koordynator	Dr B. Pietryga – Szkarłat	Zespół dydaktyczny
		Mgr Julia Małkowska
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zaprezentowanie procesu diagnozy edukacyjnej oraz rozwijanie wiedzy i umiejętności w zakresie stosowania metod i technik indywidualnego poznawania ucznia, a także diagnozowania problemów pojawiających się w grupie klasowej. Uczestnicy kursu zdobędą pogłębioną wiedzę na temat technik badawczych, takich jak: wywiad, obserwacja, ankieta, dyferencjał semantyczny, socjometria czy analiza dokumentów. Zapoznają się również z wybranymi narzędziami służącymi do oceny dojrzałości szkolnej oraz testami diagnozującymi umiejętności szkolne, a także z ich znaczeniem w procesie edukacyjnym.

Warunki wstępne

Wiedza	<p>Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pedagogiki i psychologii – podstawowe pojęcia, teorie rozwoju dziecka i młodzieży. Metodologii badań edukacyjnych – znajomość podstawowych metod badawczych i pojęć statystycznych. Podstaw dydaktyki – wiedza o procesach uczenia się i nauczania, różnych strategiach nauczania. Specyfiki edukacji i potrzeb uczniów – świadomość różnic indywidualnych, trudności w uczeniu się, roli diagnozy w planowaniu procesu edukacyjnego.
Umiejętności	<p>Student powinien umieć:</p> <ol style="list-style-type: none"> Analizować i interpretować dane – podstawowa umiejętność pracy z wynikami testów i obserwacji. Formułować pytania badawcze i obserwacyjne – zdolność do przygotowania narzędzi diagnozy edukacyjnej. Dokonywać obserwacji edukacyjnej – systematyczne notowanie

	<p>zachowań uczniów, identyfikacja trudności.</p> <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="523 192 1437 253">4. Korzystać z narzędzi diagnostycznych – podstawowe testy psychologiczne i pedagogiczne, kwestionariusze, arkusze obserwacyjne.<li data-bbox="523 253 1481 313">5. Komunikować wyniki diagnozy – umiejętność przedstawienia wniosków w formie zrozumiałej dla nauczyciela, rodzica i ucznia.
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <p>W01. zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się, przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery</p> <p>Wiedza percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych i sposoby ich przewycięzania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice;</p> <p>W02. metody i techniki określania potencjału ucznia;</p> <p>W03. zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;</p> <p>W04. organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;</p> <p>W05. zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.</p>	<p>B.2.W7. B.3.W6. B.3.W1. B.3.W2. B.3.W3.</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <p>U01. rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień Umiejętności uczniów;</p> <p>U02. zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie;</p> <p>U03. określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.</p> <p>U04. wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze.</p>	<p>B.2.U6. B.2.U7. B.3.U1.</p>

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest Kompetencje gotów do: społeczne K01. okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia. K02. profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej; K03. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; K04 współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.	B.2.K1. B.2.K2 B.2.K3 B.2.K4

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin			15						ZO
15									

Opis metod prowadzenia zajęć

Case study, dyskusja, warsztaty/symulacje z wykorzystaniem metod aktywizujących, obserwacja uczniów na podstawie filmu - dokonywanie opisu zgodnego z procedurą obserwacyjną.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X					
W02						X	X	X					
W03						X	X	X					
W04						X		X					
U01						X	X						
U02						X	X						
U03						X		X					
U04						X	X						
K01						X	X	X					
K02						X	X	X					
K03						X	X	X					
K04						X	X	X					

Kryteria oceny	Zaliczenie – obecność (20%), aktywność warsztatowa i dyskusja (30%), praca w grupie (30%), praca indywidualna (20%).
----------------	--

Uwagi	MKN
-------	-----

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Istota i znaczenie diagnozy edukacyjnej
 Proces diagnozowania ucznia
 Metody indywidualnego poznawania ucznia
 Wywiad
 Ankieta i kwestionariusze diagnostyczne
 Diagnoza grupy klasowej
 Badanie atmosfery wychowawczej w klasie
 Analiza dokumentów
 Narzędzia diagnozy dojrzałości szkolnej
 Diagnozowanie umiejętności szkolnych
 Interpretacja wyników i przygotowanie informacji zwrotnej
 Etyczne aspekty diagnozy edukacyjnej

Wykaz literatury podstawowej

1. Brzezińska A.I. Socjometria [w:] Brzeziński J.M. (red.) (2020) Metodologia badań społecznych, Wyd. Zysk i Spółka, Warszawa
2. Chojak M, (2021), Nauczycielska diagnoza pedagogiczna w przedszkolu i w szkole, Wydaw. Difin, Warszawa.
3. Kowalewski M., (2021), Ocenianie wspierające w budowaniu jakości praktyki edukacyjnej szkoły, Wydaw. UŁ, Łódź
4. Kwaterna A. (2016), Zakresy kompetencji nauczyciela do pracy z uczniem wybitnie zdolnym [w:] H.Stępniewska-Gębik, J.Rybska-Kłapa (red.). „Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych”. Wydaw. Libron, Kraków
5. Kwaterna A., Mądry-Kupiec M., (2017), Edukacyjne znaczenie intra- i interpersonalnych relacji nauczyciel-uczeń w nawiązaniu do analizy transakcyjnej, [w:] „Edukacyjna Analiza Transakcyjna”, nr 6, s. 88-108.
6. Mądry – Kupiec M., Zawisza E., Śliwa E, (2018), Objaw-znak-kod. Rozważania w kontekście prawidłowego i zaburzonego rozwoju dziecka, Wyd. UP Kraków.
7. Knapik T., (2018), Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ORE, Warszawa; adres: ost_knapik_diagnoza-funkcjonalna-2-z-okl..pdf
8. Niemierko B.(red.), (2023), Diagnostyka edukacyjna, PWN, Warszawa
9. Paszkiewicz A., (2019), Trudne sytuacje w klasie szkolnej – identyfikacja, propozycje rozwiązań, Wydaw. Difin, Warszawa.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Jarosz E., *Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego*, Katowice 2001.
2. Jarosz E., Wysocka E., *Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania*, Warszawa 2006
3. Kawula S., *Diagnostyka pedagogiczna środowiska*, [w:] Pilch T. (red.) *Encyklopedia*

pedagogiczna XXI wieku, t. 1 Wydawnictwo Żak, Warszawa 2003

4. Lisowska E., *Wprowadzenie do diagnozowania pedagogicznego*, Wydawnictwo Wszechnicy Świętokrzyskiej, Kielce 2003
5. Skałbana B., *Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne*, Wydawnictwo Impuls, Kraków 2011

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	6
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	8
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)
Pedagogika (1 st. niestacjonarne, semestr trzeci)

Nazwa	Uczeń ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (SPE)	
Nazwa w j. ang.	Student with Special Educational Needs	
Koordynator	Dr A. Kwatery	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS	2	Dr Ewa Ir

Opis kursu (cele kształcenia)

Cele kształcenia obejmują: zapoznanie z podstawowymi regulacjami prawnymi w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, poznanie najczęstszych przyczyn niepowodzeń szkolnych ucznia, poznanie problemów ucznia z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią, nadpobudliwością psychoruchową z deficytami uwagi (ADHD), zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD), zaburzeniami zachowania, zaburzeniami odżywiania (anoreksją i bulimią) oraz wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Posiada rozbudowaną wiedzę z zakresu projektowania i przeprowadzania diagnozy i terapii pedagogicznej oraz innych systemowych lub doraźnych form pomocy.	K_W03 B.2.W1
	W02 Dysponuje zaawansowaną wiedzą z zakresu warsztatu pracy opiekuńczo – wychowawczej w placówkach różnego typu. Zna rodzaje i sposób przygotowania dokumentów, tworzonych przez pedagogów w różnych placówkach oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych.	K_W04 B.2.W4
	W03 Dysponuje uporządkowaną i rozwiniętą wiedzą z zakresu metodyki pracy pedagoga oraz współpracy z różnymi placówkami i środowiskami wychowawczymi.	K_W05 B.2.W5
	W04 Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu funkcjonowania rodziny oraz zasad, metod i form pracy z rodziną.	K_W06 B.2.W6

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu		Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)	
	U01 Potrafi stworzyć oraz wykorzystywać warsztat pracy do diagnozy i terapii pedagogicznej oraz do innych systemowych i doraźnych form pomocy.		K_U03	
	U02 Potrafi w zaawansowany sposób zaprojektować oraz przeprowadzić działania w ramach pracy społeczno-opiekuńczej dostosowane do typu placówek oraz potrzeb wychowanków. Potrafi przygotować dokumentację pedagogiczną przystosowaną do wymagań prawnych, profilu placówki oraz potrzeb wychowanków.		K_U04	
	U03 Posiada rozwinięte umiejętności pracy pedagogicznej z uczniami, nauczycielami, rodzicami i pracownikami różnych placówek.		K_U05 B.2.U5	
	U04 Potrafi udzielić rodzinie profesjonalnego wsparcia pedagogicznego poprzez udzielanie porad dotyczących wychowania i edukacji, a także informacji o możliwości uzyskania pomocy w innych instytucjach.		K_U06 B.2.U6	
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu		Odniesienie do efektów kierunkowych i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)	
	K01 Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób etyczny i profesjonalny.		K_K01 B.2.K1	
	K02 Poprawnie i w zaawansowany sposób nawiązuje relacje interpersonalne z osobami w różnym wieku i z różnych środowisk społecznych.		K_K02 B.2.K2	
	K03 Posiada zaangażowanie oraz przekonanie o sensie pracy pedagogicznej w różnych środowiskach wychowawczych.		K_K03	
	K04 Wykazuje się odpowiedzialnością i refleksyjnością w wyznaczaniu celów, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.		K_K04 B.2.K3	
	K05 Ma świadomość i potrzebę stałego doskonalenia i wzbogacania nie tylko swojego warsztatu pracy, ale także własnej osobowości i mądrości.		K_K05	

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	-	-	15	-				-		E

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody prowadzenia zajęć: prezentacja, ćwiczenia z analizy tekstów źródłowych, analiza studium przypadku, praca indywidualna, grupowa i zespołowa.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X		X			X		
W02						X		X			X		
W03						X		X			X		
W04						X		X			X		
U01						X		X			X		
U02						X		X			X		
U03						X		X			X		
U04						X		X			X		
K01						X		X					
K02						X		X					
K03						X		X					
K04						X		X					
K05						X		X					

Kryteria oceny

Na ocenę składa się: udział w zajęciach, udział w dyskusji, projekty indywidualne, odpowiedź ustna.

Uwagi

Pedagogika społeczno-opiekuńcza, Studia I stopnia, 2 rok stacjonarne

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Wprowadzenie do tematu *Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* – definicja i podstawowe pojęcia.
2. Analiza aktów prawnych normujących pracę uczniów ze SPE - Podstawy prawne funkcjonowania szkoły i znajomość obowiązków nauczyciela wynikających z zapisów prawa, szczególnie Ustawa o Systemie Oświaty, Ustawa Prawo Oświatowe, Ustawa Karta Nauczyciela, Kodeks Pracy oraz Rozporządzenia MEN związanych z pracą z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
3. Klasyfikacja uczniów ze SPE.
4. Charakterystyka uczniów ze SPE - Poznanie specyficznych trudności w uczeniu się i zachowań uczniów z różnymi problemami rozwojowymi, neurorozwojowymi, szczególnie najczęściej występującymi tj. ADHD, spektrum autyzmu, dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia, zaburzenia odżywiania, choroby przewlekłe, zespół Touretta'a, zagrożenie niedostosowaniem społecznym, niedostosowanie społeczne i wiele innych,
5. Wskazówki do pracy z dziećmi z różnymi deficytami rozwojowymi - Projektowanie działań edukacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
6. Obowiązki nauczyciela wynikające z opieki nad grupą uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
7. Wskazówki do pracy z dziećmi wybitnie zdolnymi.

Wykaz literatury podstawowej

Kołąkowski A., Wolańczyk T., Pisula A., Skotnicka M., Bryńska: ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej – Przewodnik dla rodziców i wychowawców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2016
 Mihilewicz S., Dziecko z trudnościami w rozwoju, Impuls, Kraków, 2001
 Dąbrowska A., Steinborn B., Zaburzenia zachowania i emocji w zespole Tourette’a, Katedra i Klinika Neurologii Wieków Rozwojowych, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu; Review Papers Child Neurology Vol. 28/2019, nr 57, DOI:10.20966/chn.2019.57.450
 J. Wycisk, B. Ziółkowska, Młodzież przeciwko sobie: zaburzenia odżywiania i samouszkodzenia - jak pomóc nastolatkom w szkole, Warszawa : Difin, cop. 2010
 Boraczyńska M., Uczeń zdolny - metody pracy, Warszawa, Raabe Spółka Wydawnicza, 2012
 J. Cieszyńska, M. Korendo, Wczesna interwencja terapeutyczna, Wyd. Edukacyjne, Kraków, 2007

AKTY PRAWNE (z: www.isap.sejm.gov.pl) – aktualnie obowiązujące w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

M. Mikołajczak., Wspomaganie rozwoju dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera 2 . Poradnik dla rodziców i terapeutów, Difin, 2023.

K. Słupek., Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna, dostosowanie wymagań, Harmonia, Gdańska 2018.

G. Reid., Dysleksja. Podręcznik praktyka, Harmonia, 2018.

B. Dyrda., Edukacyjne wspieranie uczniów zdolnych: studium społeczno – pedagogiczne, ŻAK, Warszawa 2012.

Z. Pomirska., Wygraj z dysortografią. Zbiór ćwiczeń usprawniających umiejętność poprawnego pisania, ZNP, 2007.

Wykaz literatury uzupełniającej

Molicka M., Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii, 2002, Wyd. Media Rodzina, Poznań

Pawliczuk W., Łobodda K., Nowińska A., Trening Zastępowania Agresji: opis metody, jej skuteczność oraz zastosowanie w praktyce oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży, Psychiatr Psychol Klin 2015, 15 (1), p. 33–37.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w module obowiązkowym)
Pedagogika (II st., st. niestacjonarne, semestr III)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Psychologia kliniczna
Nazwa w j. ang.	Clinical psychology

Koordynator	dr Patrycja Curyło-Sikora	Zespół dydaktyczny
		dr Patrycja Curyło-Sikora dr Jarosław Bugajski dr M. Rozenbajgier
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

<p>Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z obszaru psychologii klinicznej.</p> <p>Przekazanie wiedzy rodzajach zaburzeń, psychoterapii, o emocjach i relacjach społecznych – perspektywa rozwojowa, psychodynamiczna i systemowa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowy rozwój emocjonalny i społeczny jako warunek zdrowego rozwoju i efektywnej edukacji dzieci i młodzieży. <ul style="list-style-type: none"> • zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży a zaburzenia psychiczne. Zaburzenia osobowości, neurozy. • przekazywanie wiedzy dotyczącej różnic między oddziaływaniami treningowymi (rozwijającymi) a terapeutycznymi (psychokorekcyjnymi). • trenowanie umiejętności praktycznych studentów w pomaganiu z radzeniem sobie z emocjami i ich wpływem na funkcjonowanie w środowisku domowym i szkolnym

Warunki wstępne

Wiedza	Brak
Umiejętności	Brak
Kursy	Komunikacja interpersonalna, Psychologia ogólna, psychologia rozwojowa

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>Student:</p> <p>W01: zna podstawowe pojęcia z zakresu psychologii klinicznej.</p> <p>W02: posiada wiedzę dotyczącą wybranych jednostek zaburzeń.</p>	<p>K_W01 B.1.W1- B.1.W3 K_W04 B.1.W5</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności		

	Student: U01: rozpoznaje objawy wybranych zaburzeń. U02: potrafi rozpoznać potrzebę wdrożenia oddziaływań ukierunkowanych na pomoc w oparciu o obraz objawowy.	K_U04 B.1.U1- B.1.U2 B.1.U5 B.1.U7 B.1.U8.
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	Student: K01: wykazuje się odpowiedzialnością i refleksyjnością w wyznaczaniu celów, planowaniu oraz realizowaniu działań pedagogicznych	K_K02 B.1.K1 B.1.K2

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	15		15							X
30										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych.
--

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X		X		X	
W02								X		X		X	
U01								X		X		X	
U02								X		X		X	
K01								X		X			

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie kursu student uzyskuje po otrzymaniu pozytywnej oceny z egzaminu. Pozytywny wynik egzaminu oznacza uzyskanie min. 50% poprawnych odpowiedzi. Egzamin ma formę testu, pytania są zamknięte, za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Na materiał obowiązujący do egzaminu składają się treści wykładów, literatury obowiązkowej oraz ćwiczeń.</p> <p>Skala ocen: Poniżej 50% ocena niedostateczna (2,0) 50 - 59% ocena dostateczna (3,0) 60% - 69% ocena dostateczna plus (3,5) 70% - 79% ocena dobra (4,0) 80% - 89% ocena dobra plus (4,5)</p>
----------------	--

	90% - 100% ocena bardzo dobra (5,0) Do egzaminu student może przystąpić wyłącznie po spełnieniu następujących warunków: a) Obecność na ćwiczeniach
--	--

Uwagi	Praca pisemna (esej) oceniana jest jako: bardzo dobra (gdy znajomość tematyki i aktualność wiedzy nie budzą zastrzeżeń), dobra (gdy praca prawidłowo przedstawia opisywany temat, ale zawiera drobne braki), dostateczna (gdy praca spełnia jedynie podstawowe kryteria znajomości opisywanej problematyki), niedostateczna (gdy praca zawiera podstawowe błędy i nieścisłości opisywanej problematyki).
-------	--

Treści merytoryczne

Wykłady

Psychologia kliniczna – wprowadzenie
Pojęcie normy i patologii psychicznej
Specyficzne cechy psychologii klinicznej dziecka jako dyscypliny teoretycznej i stosowanej
Ogólne zasady rozpoznawania zaburzeń psychicznych u dzieci – czynniki etiopatogenetyczne
Specyfika zaburzeń psychicznych w okresie dzieciństwa i dorastania – działy psychologii klinicznej dzieci i młodzieży

Ćwiczenia

Psychologiczne mechanizmy zaburzeń rozwoju, zachowania, emocjonalnych oraz pozostałych zaburzeń w okresie dzieciństwa i adolescencji
Stres i wypalenie zawodowe nauczyciela
Etyczne aspekty pracy nauczyciela z uczniem w kryzysie

Wykaz literatury podstawowej

Aronson E. (2001). Psychologia społeczna. Serce i umysł. Wyd. Zysk i S-ka. Barbaro de B. (1997). Cierpiałowska L., Sęk H. Psychologia kliniczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020 (rozdział 10 i 14-21)
Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny. Wyd. UJ, Kraków. Biała M. (2006). Problemy z zachowaniem dzieci i młodzieży. Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa.
Bloomquist M.L. (2011). Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Wyd. UJ, Kraków.
Carson, R.C., Butcher, J.N., Mineka, S. (2003), Psychologia zaburzeń. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk. Cierpiałowska, L., Gościniak, J. (2005) Współczesna psychoanaliza. Modele konfliktu i deficytu. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
Kościelska M. Psychologia kliniczna dziecka. W: Strelau (red), Psychologia. Podręcznik akademicki. (tom 3, rozdział 64). Gdańsk: GWP, 2005.
Psychologiczne aspekty trudności w wychowywaniu dzieci z zaburzeniami rozwoju i zachowania, red. K. Kaleta, J. Mróz (2010), Wyd. Ped. ZNP, Kielce

Wykaz literatury uzupełniającej

Kendall, P.C.(2015). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP.
Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży: perspektywa kliniczna, red. W. Pilecka, (2011), Wyd. UJ, Kraków. Terapia dzieci i młodzieży, red. I. Dąbrowska – Jabłońska. (2006), Oficyna Wyd. Impuls, Kraków
Geldard D., Geldard K. (2005), Jak pracować z dziecięcymi grupami terapeutycznymi. GWP, Gdańsk.
Rembowski, J. (1975). Metody projekcyjne w psychologii dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe PWN. Schaffer, H. R. (2007). Psychologia dziecka. Wydawnictwo Naukowe PWN.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15

bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU

Nazwa	Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	
Nazwa w j. ang.	<i>The Psychological and Pedagogical Teaching Practice</i>	
Koordynator		Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem praktyki psychologiczno-pedagogicznej przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela jest zapoznanie się ze specyfiką szkoły/placówki, w której praktyka jest odbywana, w tym gromadzenie doświadczeń związanych z:

- obserwowaniem spontanicznych i intencjonalnie prowadzonych działań nauczycieli i aktywności uczniów/wychowanków w szkole,
- współdziałaniem z opiekunem praktyk w zakresie planowania i prowadzenia zajęć,
- pełnieniem roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności z:
- pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami/wychowankami,
- zarządzaniem grupą,
- diagnozowaniem indywidualnych potrzeb oraz specyficznych i niespecyficznych sytuacji uczniów/wychowanków oraz okoliczności ich wystąpienia wraz z uwzględnieniem ich trafnej identyfikacji, charakterystyki, dogłębnej analizy i opisu (w formule studium przypadku)
- konfrontowaniem nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza o podstawowych kategoriach używanych w badaniach nad edukacją i wychowaniem; znajomość systemu oświaty; o roli nauczyciela i koncepcji pracy nauczyciela; głównych koncepcjach rozwoju ucznia, podstawowa wiedza na temat metod takich, jak: obserwacja, analiza dokumentów, wywiad, ankieta, socjometria, pomiar dydaktyczny
Umiejętności	korzystania z wiedzy z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych; rozumienia różnic indywidualnych i kontekstu edukacyjnego; znajomość warunków wpływających na uczenie się, rozwoju mowy, emocji i motoryki
Kursy	Wprowadzenie do pedagogiki, Wprowadzenie do psychologii, Komunikacja interpersonalna, Dydaktyka ogólna, Praca nauczyciela – wychowawcy w szkole, Psychologia rozwojowa

Efekty uczenia się

Efekty uczenia się dla kursu absolwent zna i rozumie:		Odniesienie do efektów SKN
Wiedza	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;	B.3.W1.
	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;	B.3.W2.
	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	B.3.W3.
Efekty uczenia się dla kursu absolwent umie i potrafi:		Odniesienie do efektów SKN
Umiejętności	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze	B.3.U1.
	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów	B.3.U2.
	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas	B.3.U3.
	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo- -wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich	B.3.U4.
	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	B.3.U5.
	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk	B.3.U6.
Efekty uczenia się dla kursu absolwent jest gotów do:		Odniesienie do efektów SKN
Kompetencje społeczne	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy oraz skutecznie współpracuje z uczniami	B.3.K1.
	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	OK01
	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	OK02
	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	OK07

Organizacja										
Forma zajęć	W	Ćwiczenia								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	-	-	-	-	30	-	-			
30	-	-	-	-	30	-	-			

Opis metod prowadzenia zajęć

- analiza przypadku
- obserwacja
- dyskusja
- analiza dokumentów
- asystowanie wychowawcy
- mikronauczanie – prowadzenie lekcji/zajęć wychowawczych

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Analiza dokumentów	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny
B.3.W1.		x	x		x	x		x				
B.3.W2.		x	x		x	x		x				
B.3.W3.		x	x		x	x		x				
B.3.U1.		x	x			x		x				
B.3.U2.		x	x			x		x				
B.3.U3.		x	x			x		x				
B.3.U4.		x	x			x		x				
B.3.U5.		x	x			x						
B.3.U6.		x	x		x	x		x				
B.3.K1.		x	x					x				
OK01		x	x					x				
OK02		x	x					x				
OK07		x	x					x				

Kryteria oceny	<p>Warunki zaliczenia przedmiotu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecność na praktyce i realizacja zadań wynikających z instrukcji praktyki psychologiczno-pedagogicznej w czasie i zakresie określonym standardami kształcenia nauczycieli. • Pozytywna ocena zawarta w opinii na temat praktycznych działań Studenta, sporządzona przez opiekuna praktyk z ramienia szkoły/placówki. • Przedstawienie w ustalonym terminie kompletnej (zgodnej z wytycznymi i poprawnej formalnie i merytorycznie) dokumentacji praktyki.
Uwagi	-

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<ol style="list-style-type: none">1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana i środowiskiem w jakim działa w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz dokumentami szkoły (statut, plan pracy szkoły, plany profilaktyczno-wychowawcze, program realizacji doradztwa zawodowego).2. Zapoznanie się z dokumentacją prowadzoną przez psychologa i pedagoga szkolnego, w tym między innymi z: planami działań wspierających ucznia, kartami rozpoznawania indywidualnych potrzeb ucznia, arkuszami indywidualnych programów edukacyjnych, arkuszami indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.3. Obserwowanie godzin do dyspozycji wychowawcy.4. Obserwowanie zajęć w świetlicy szkolnej, zajęć dodatkowych, kółek zainteresowań, pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach i zorganizowanych wyjść grup uczniów.5. Obserwowanie zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej wraz z analizą ich scenariuszy, np.: rozwijających uzdolnienia, dydaktyczno-wyrównawczych, specjalistycznych, np. korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych), innych zajęć o charakterze terapeutycznym (arteterapia: muzykoterapia, biblioterapia, teatroterapia), dogoterapia itp., zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (opcjonalnie: uczestnicząca rady pedagogicznej i zespołu wychowawców).6. Asystowanie nauczycielowi wychowawcy w planowaniu i prowadzeniu godzin wychowawczych.7. Planowanie i samodzielne prowadzenie godzin wychowawczych/zajęć o charakterze opiekuńczo-wychowawczym pod nadzorem opiekuna praktyk.8. Analizowanie wspólnie z opiekunem praktyki i/lub nauczycielem akademickim prowadzącym zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, zdarzeń i sytuacji obserwowanych lub doświadczanych w czasie praktyk.	<p>B.3.W1., B.3.W2., B.3.W3., B.3.U1., B.3.U2., B.3.U3., B.3.U4., B.3.U5., B.3.U6., B.3.K1., OK01, OK02, OK07</p>
--	---

Wykaz literatury podstawowej

- Brudnik, E., Moszyńska, A., Owczarska, A. (2003). *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*. Kielce: Wydawnictwo Jedność.
- Dzierzgowska, I. (2004). *Jak uczyć metodami aktywnymi*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
- Hattie, J. (2015). *Widoczne uczenie się dla nauczycieli (Visible learning for teachers)*. Warszawa: Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Kwaterna, A., Mądry-Kupiec, M. (2017). Edukacyjne znaczenie intra- i interpersonalnych relacji nauczyciel–uczeń w nawiązaniu do analizy transakcyjnej. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna*, 6, 88–108.
- Maksymowska, E., Sobolewska, Z., Werwicka, M. (2006). *Wychowywać ucząc*. Warszawa: Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. (z przewodnikiem dla realizatora programu)
- Putkiewicz, E. (2002). *Proces komunikowania się na lekcji*. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.
- Rubacha, K. (2008). Schemat studium przypadku. W: *Metodologia badań nad edukacją*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ŁOŚGRAF.
- Vopel, W. K. (2002). *Umiejętność współpracy w grupach* (cz. 1 i 2). Kielce: Jedność.
- West, E. (2012). *Przełamywanie pierwszych lodów. Integracja i aktywizacja grupy*. Warszawa: Wolters Kluwer.

Akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. 2017 poz. 1743 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2018 poz. 2140).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425 z późn. zm.).

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Praktyka	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	4
	Przygotowanie scenariuszy zajęć opiekuńczo-wychowawczych	5
	Opracowanie dokumentacji praktyki	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	-
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

MODUŁ PEDAGOGIKI SPOŁECZNO-OPIEKUŃCZEJ

KARTA KURSU

(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza, (I st., st. niestacjonarne, semestr trzeci)
2025/2026

Nazwa	Prawo rodzinne i opiekuńcze
Nazwa w j. ang.	Family and Guardianship Law

Kod		Punktacja ECTS*	3
-----	--	-----------------	---

Koordinator	dr hab. Justyna Wojniak, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny	Dr hab. Justyna Wojniak, prof. UKEN
-------------	-------------------------------------	--------------------	-------------------------------------

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wybranymi aspektami prawa rodzinnego i opiekuńczego. Podczas kursu studentowi prezentowane są regulacje prawne dotyczące przedmiotowego zagadnienia zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym, a także historyczna ewolucja pojęcia rodziny, instytucji małżeństwa, statusu dziecka itp., jak również geneza instytucji opieki i kurateli oraz ich współczesny kształt prawny. Kurs ma na celu charakterystykę aktów prawnych, w oparciu o które będzie konstruował aktywności związane ze swoją przyszłą działalnością zawodową, zgodnie z kierunkiem kształcenia.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z zakresu historii myśli pedagogicznej oraz socjologii ogólnej
Umiejętności	Nie wymagane
Kursy	Nie wymagane

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
--------	-----------------------------	--

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład: metoda podająca z elementami problemowymi.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – le ar ning	Gr y dy da kt ycz ne	Ć wi cz en ia w sz ko le	Z aj ę c ia te re no we	Pr ac a la bo ra to ryj na	Pr oj ek t in dy wi du al ny	Pr oj ek t gr up o wy	U dz iał w dy sk us ji	R e f e r a t	Pr ac a pis em na (es ej)	E gz a mi n us tn y	E gz a mi n pi se m ny	In ne
W01								X				X	
W02								X				X	
W03								X				X	
U01								X				X	
U02								X				X	
U03								X				X	
K01								X				X	
K02								X				X	
K03								X				x	

Kryteria oceny

Zaliczenie kursu przedmiotu na podstawie obecności (20%), aktywnego udziału w zajęciach (20%) i pozytywnej oceny z pisemnego testu egzaminacyjnego (60%).

Uwagi

Treści merytoryczne

1. Zagadnienia wprowadzające (pojęcie prawa, system prawa, źródła prawa powszechnie obowiązującego) - 2h;
2. Prawo rodzinne i opiekuńcze – podstawowe pojęcia - 2h;
3. Rodzina i małżeństwo - 2h;
4. Ustroje majątkowe małżeńskie - 2h;
5. Ustanie małżeństwa - 2h;
6. Relacje rodzice-dzieci (ustalenie ojcostwa i macierzyństwa) - 2h;
7. Władza rodzicielska - 2h;
8. Przynależność - 2h;
9. Obowiązek alimentacyjny - 2h;
10. Opieka i kuratela - 2h.

Wykaz literatury podstawowej

Opracowania:

Andrzejewski M., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2014;
Smyczyński T., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2022.

Akty prawne:

Konstytucja RP z dn. 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. 1997, Nr 78 poz. 483 (z późn. zm.);
Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dn. 25 lutego 1964 r., Dz.U. 1964, Nr 9 poz. 59 (z późn. zm.);

Kodeks cywilny z dn. 23 kwietnia 1964 r., Dz. U. 1964, Nr 16 poz. 93 (z późn. zm.);
Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (2000).

Wykaz literatury uzupełniającej

Opracowania:

Bardach J., Z. Leśnodorski, M. Pietrzak, *Historia ustroju i prawa polskiego*, Kraków 2010;
Wojniak J., *Prawne uwarunkowania opieki i wychowania w ujęciu George'a Z. F. Beredaya* [w:]
Szulakiewicz W. (red.), *Opieka i wychowanie. Dziedzictwo idei teoretycznych i ich praktyczne implikacje*,
Toruń 2021, s. 55-77;

Akty prawne:

Europejska Konwencja Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (1950);
Europejska Konwencja o Wykonywaniu Praw Dzieci (1996);
Konwencja o Prawach Dziecka (1989);
Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (1966).

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	35
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(kurs obligatoryjny)

Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr trzeci)
rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Metodyka pracy społeczno-opiekuńczej A
Nazwa w j. ang.	Methodology of socialcare work

Koordynator	dr Magdalena Lubińska-Bogacka	Zespół dydaktyczny
		Zespół dydaktyczny dr Magdalena Lubińska-Bogacka dr Anna Kawula

Punktacja ECTS*	5
-----------------	---

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest dostarczenie szczegółowej teorii z zakresu opieki i wychowania dzieci i młodzieży, określając jej model, funkcje, zadania, a także zasady, formy i metody ich realizacji. Następnie celem jest skonfrontowanie wiedzy ogólnej o opiece, wychowaniu, edukacji i dyrektyw praktycznych w bezpośrednim kontakcie z dziećmi w różnym wieku, z różnymi zaburzeniami, uzdolnieniami; w różnych sytuacjach, w różnorodnych intencjonalnych i nieintencjonalnych formach opieki i wychowania. Celem jest nabycie umiejętności planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej z jednostką, grupą wychowawczą, zespołem grup w różnych układach czynnościowych.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z psychologii rozwoju człowieka, z pedagogiki społecznej
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01-Dysponuje podstawową wiedzą w zakresie przebiegu procesu opiekuńczo-wychowawczego; W02-Zna metodykę pracy społeczno-opiekuńczej z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi; W03-Wybiera i stosuje odpowiednie metody, formy i strategię w działaniu opiekuńczo-wychowawczym; W04-Samodzielnie opracowuje i realizuje plan pracy społeczno-opiekuńczej.	W01 W04 W04 W05

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	U01-Posiada umiejętność tworzenia własnego warsztatu metodycznego w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach; U02-Wybiera i stosuje odpowiednie metody, formy i strategię w działaniu opiekuńczo-wychowawczym; U03-Samodzielnie opracowuje i realizuje plan pracy społeczno-opiekuńczej.	U02 U04 U05

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01-Potrafi poprawnie i skutecznie nawiązywać relacje interpersonalne w różnych środowiskach społecznych; K02-Potrafi budować właściwy klimat emocjonalny w kontakcie z wychowankiem/podopiecznym; K03-Jest refleksyjny w wyznaczaniu celów, planowaniu oddziaływań społeczno-wychowawczych i ewaluacji.	K02 K03 K04

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	10	10	20							
40										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, metody oglądowe i słowne – warsztatowe, aktywizujące a wśród nich metody sytuacyjne, inscenizacji, dyskusji, pogadanki, gry, ćwiczenia ruchowe, panel, zabawy, konkursy, zajęcia plastyczne, imprezy, wieczornice, ćwiczenia ruchowe,

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Grydyd aktywne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Pracalaboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Pracapismna (esej)	Egzaminustny	Egzaminpisemny	Inne
W01		x					x	x					
W02		x					x	x					
W03		x					x	x					
W04		x					x	x					

U01		x					x	x						
U02		x					x	x						
U03		x					x							
K01		x					x							
K02		x					x							
K03		x					x							x

Kryteria oceny	40% aktywna postawa na ćwiczeniach, 50% prowadzenie zajęć tematycznych, 10% opracowanie konspektów do zajęć tematycznych
----------------	--

Uwagi	Wymagana 80% obecności, oceniane są umiejętności metodyczne przyszłych wychowawców i pedagogów w placówkach społeczno- opiekuńczych oraz znajomość literatury przedmiotu
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:

Zakres, treść, funkcje, przedmiot pracy opiekuńczo wychowawczej i związki z innymi naukami.

Podstawowe pojęcia, poznanie ucznia.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodzaje placówek oraz ogólne zasady ich działalności.

System opieki nad dzieckiem i rodziną, podstawy prawne.

Praca w placówkach opiekuńczo-wychowawczych -metody, formy i zasady pracy.

Planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Podstawowe zadania instytucji opieki i wychowania w dziedzinie rozwoju umysłowego i nauki szkolnej wychowanków.

Ćwiczenia:

Konspekt zajęć wychowawczych.

Kontrakt z uczniem, rozmowa terapeutyczna i dyscyplinująca ucznia.

Praca opiekuńczo wychowawcza w środowisku szkolnym, organizacja pracy, dokumentacja, statut.

Świetlica szkolna, organizacja pracy, dokumentacja, wspieranie ucznia i jego rodziny.

Praca wychowawcy. Prawa i obowiązki wychowawcy, dokumentacja.

Paca opiekuńczo wychowawcza w środowisku lokalnym - internaty i bursy szkolne.

Świetlica środowiskowa, jej rola w wychowaniu i wsparciu dziecka i rodziny.

Ćwiczenia praktyczne:

Omówienie przebiegu zajęć praktycznych.

Przygotowanie do prowadzenia zajęć praktycznych z dziećmi i młodzieżą.

Zajęcia praktyczne w świetlicy szkolnej, DPS, Świetlicy Środowiskowej.

Prowadzenie rozmów terapeutycznych z dziećmi i młodzieżą.

Wspieranie dzieci i młodzieży.

Wspieranie uczniów w wykonywaniu zadań domowych.

Wykaz literatury podstawowej

Górnicka, B., Instytut Nauk Pedagogicznych Instytucja sprawcza, & Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego Wydawca. (2022). *Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej: wybrane zagadnienia : podręcznik akademicki* (Wydanie 6. Druk z matryc z poprzedniego wydania.). Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego

Całusińska M., Malinowski W., (2012). *Trening umiejętności wychowawczych*, GWP, Sopot

Wosik-Kawała D. (2011). (red.), *Rodzinne i instytucjonalne środowiska opiekuńczo-wychowawcze*, Lublin.

Sabat, W. (2017). *Metodyka pracy wychowawcy środowiskowego. W Metody i formy pracy z dziećmi i młodzieżą : wybrane konteksty pedagogiczne.*

Wykaz literatury uzupełniającej

Gajewska G., (red.), (2009). *Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki*, Zielona Góra

Pawlas-Czyż S., Wódz K., (2007). *Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych*, Toruń 2007

Gajewska G., *Elementy pedagogiki opiekuńczej oraz metodyki opieki i wychowania*, Zielona Góra 2006

Brańpiel J., Badora S.,(2005). (red). *Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej*, red. Opole.

Kustra, C., Fopka-Kowalczyk, M., Bandura, A., & Wydawnictwo Edukacyjne Akapit Wydawca. (2017). *Opieka i wsparcie jako zadanie całościowe : studia z pedagogiki opiekuńczej*. Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”.

Regulska, A. (2011). Rodzinne formy opieki nad dzieckiem osieroconym. *Studia Gdańskie*, 28, 173–184.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, ćwiczenia praktyczne, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	25
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	25
Ogółem bilans czasu pracy		125
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalnościowym)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza (1 st. niestacjonarne, semestr III)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Pedagogika opiekuńcza
Nazwa w j. ang.	Caring pedagogy

Koordynator	Dr Anna Kawula	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Kawula
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zaznajomienie z pojęciami z zakresu opieki i pomocy, przybliżenie specyfiki opieki i pomocy społecznej, wykształcenie umiejętności działania z podopiecznym, uwrażliwienie na potrzeby podopiecznego, kształtowanie właściwej postawy opiekuńczej, przygotowanie do samokształcenia.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01. Posiada wiedzę dotyczącą etycznych i prawnych podstaw pracy pedagoga w różnych placówkach oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych.	W01
	W02. Dysponuje wiedzą z zakresu warsztatu pracy opiekuńczo – wychowawczej w placówkach różnego typu. Zna rodzaje i sposób przygotowania dokumentów, tworzonych przez pedagogów w różnych placówkach oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych.	W04
	W03 - Dysponuje wiedzą o sposobach zaspokajania potrzeb człowieka w środowisku jego życia.	W6

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)

	<p>U01. Potrafi zaprojektować oraz przeprowadzić działania w ramach pracy społeczno-opiekuńczej dostosowane do typu placówek oraz potrzeb wychowanków. Potrafi przygotować dokumentację pedagogiczną przystosowaną do wymagań prawnych, profilu placówki oraz potrzeb wychowanków.</p> <p>U02. Posiada umiejętność pracy pedagogicznej z uczniami, nauczycielami, rodzicami i pracownikami różnych placówek.</p>	<p>U04</p> <p>U05</p>
--	--	-----------------------

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	<p>K01. Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób etyczny i profesjonalny.</p> <p>K03. Posiada zaangażowanie oraz przekonanie o sensie pracy pedagogicznej w różnych środowiskach wychowawczych.</p>	<p>K01</p> <p>K03</p>

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10	10								zal. z oceną
20										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład moderowany, techniki dyskusji, praca w grupach

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x	x	x			x		
W02						x	x	x			x		
W03		x				x	x	x			x		
U01						x	x	x					
U02							x						
U03		x					x	x			x		
K01							x	x					
K02							x	x					

K03							x	x				
-----	--	--	--	--	--	--	---	---	--	--	--	--

Kryteria oceny	<p>Projekt indywidualny i grupowy oceniany jest w oparciu o system punktowy, aktywność zaliczana jest na podstawie zabierania głosu w dyskusji. Wymagane jest zabranie min. 4 razy głosu w czasie dyskusji na zajęciach, Gry dydaktyczne zaliczane są w oparciu o metodę 0 – 1.</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń po uzyskaniu powyżej 5 pkt.</p> <p>Zaliczenie z oceną - ustne realizowane jest na podstawie wyboru losowego 5 pytań ze zbioru 100 przygotowanych. 3 prawidłowe odpowiedzi skutkują oceną dostateczną, cztery odpowiedzi skutkują oceną dobrą, odpowiedź na 5 pytań skutkuje oceną bardzo dobrą.</p>
----------------	---

Uwagi	Projekt grupowy stanowi własność autorską studentów.
-------	--

Treści merytoryczne

<p>Wykłady:</p> <p>Miejsce pedagogiki opiekuńczej w systemie nauk pedagogicznych - podstawy teoretyczne. Związek pedagogiki opiekuńczej z praktyką jako podstawa rozwoju nauki. Polski system opieki nad dzieckiem - kierunki przemian. Rodzaje opieki nad dzieckiem, funkcje oraz zasady opieki i wychowania opiekuńczego. Innowacyjne rozwiązania w opiece nad dzieckiem.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Metody oraz formy opieki i pomocy społecznej. Typologia placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zadania i rola Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie. Ośrodków Pomocy Społecznej i Ośrodków Adopcyjno- Opiekuńczych. Wioski Dziecięce SOS – organizacja i zasady funkcjonowania. Rola, zadania i opieka nad dzieckiem w placówkach rodzinnych. Placówki wsparcia dziennego i ich rola we wspomaganium dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. System opieki nad dzieckiem chorym, niepełnosprawnym, człowiekiem starszym.</p>

Wykaz literatury podstawowej

<p>Badora S., Zięba–Kołodziej B., (red.), <i>Pedagogika opiekuńcza. Perspektywy myślenia o rodzinie</i>. Warszawa 2015</p> <p>Dąbrowski Z., <i>Pedagogika opiekuńcza w zarysie</i>, Olsztyn 2003</p> <p>Stojecka – Zuber R., <i>Opieka nad dzieckiem, tradycja a współczesność</i>, Katowice 2008</p> <p>Brańciel J., Badora S.(red.), <i>Formy opieki wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie opieki nad dzieckiem</i>, Opole 2005</p> <p>Górnicka, B., Instytut Nauk Pedagogicznych Instytucja sprawcza, & Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego Wydawca. (2022). <i>Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej : wybrane zagadnienia : podręcznik akademicki</i> (Wydanie 6. Druk z matryc z poprzedniego wydania). Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.</p> <p>Kelm A., <i>Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej</i>, Warszawa 2002</p>

Wykaz literatury uzupełniającej

<p>Badora S., Czeredrecka B., Marzec D. (red.), <i>Rodzina i formy jej wspomagania</i>, Kraków 2001</p> <p>Gajewska G., <i>Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki</i>, Zielona Góra 2009</p> <p>Homicki, B., & Wydawnictwo Oświatowe „Fosze” Wydawca. (2022). <i>O wychowaniu : pedagogika opiekuńczo-wychowawcza w Polsce na tle myśli pedagogów europejskich i polskich : praktyka - wybrane przykłady</i> (Wydanie I.). Wydawnictwo Oświatowe FOSZE.</p> <p>Kamińska U., <i>Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania</i>, Katowice 2004</p> <p>Jundziłł E., Pawłowska R., (red.), <i>Pedagogika opiekuńcza- przeszłość- teraźniejszość- przyszłość</i>, Gdańsk 2008</p> <p>Kawula S., <i>Pedagogika opiekuńcza: przeszłość, teraźniejszość, przyszłość</i>, Gdańsk 2008</p>
--

Stelmaszuk Z. W., *Zmiany w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą*, Katowice 2001
 Kawula A, Stawarz-Popek K, *Potrzeba posiadania we współczesnych oddziaływaniach wychowawczych na przykładzie zastępczych środowisk opiekuńczych*, [w:] „*Jestem nie po to, aby mnie kochać i podziwiać, ale po to, abym ja działał i kochał - dzieło i życie Janusza Korczaka*”, Banach M., Bogacka-Lubińska M, Wydawnictwo Impuls, Kraków, 2014
 Matejek J., *Działalność ośrodków adopcyjno- opiekuńczych w procesie przygotowania i wspierania rodzin zastępczych*, Kraków 2008
 Matyjas B., *Rodzina i jej wspomaganie*, Kielce 2005
 Matyjas B., (red.), *Problemy teorii i praktyki opiekuńczej*, Kielce 2005

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Audytoryum (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat, praca w grupach	15
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

PEDAGOGIKA/ Pedagogika społeczno-opiekuńcza
(I st, st. stacjonarne, niesemestr III)
do programu rozpoczynającego się na rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Elementy pedagogiki specjalnej
Nazwa w j. ang.	Elements of special pedagogy

Koordynator	dr Jacek Sikorski	Zespół dydaktyczny
		Dr D. Wieczorek
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

W zakresie wiedzy:

- zapoznanie studentów z miejscem pedagogiki specjalnej w systemie nauk pedagogicznych i społecznych, jej celami, przedmiotem, terminologią;
- wyposażenie studentów w ogólną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej, głównie oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflop pedagogiki, pedagogiki leczniczej i resocjalizacyjnej;
- przekazanie studentom wiedzy na temat wspólnych i swoistych zagadnień dotyczących psychospołecznego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością;
- przekazanie studentom informacji o zakresie i rodzaju pomocy, której udziela pedagog specjalny,

W zakresie umiejętności:

- kształtowanie umiejętności posługiwania się terminologią pedagogiki specjalnej (niepełnosprawność, osoba z niepełnosprawnością, rehabilitacja/rewalidacja, kompensacja, korektura, wspomaganie, wsparcie, terapia, profilaktyka i in.);
- kształtowanie umiejętności odróżniania zaburzeń rozwoju i zachowania od zaburzeń związanych z niepełnosprawnością oraz właściwego analizowania objawów i przyczyn organicznych zaburzeń od środowiskowych.

W zakresie kompetencji społecznych:

- kształtowanie świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz konieczności samokształcenia,
- kształtowanie gotowości do podejmowania wyzwań zawodowych oraz przestrzegania zasad etyki

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01: ma ogólną wiedzę o miejscu pedagogiki specjalnej w systemie nauk pedagogicznych i społecznych;	W01
	W02: posiada wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej, głównie oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflop pedagogiki, pedagogiki leczniczej i resocjalizacyjnej;	W02
	W03: wie, jak funkcjonują osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności	W04
	W04: ma wiedzę o zakresie i rodzaju pomocy, której udziela pedagog specjalny	W05

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	U01: prawidłowo posługuje się terminologią pedagogiki specjalnej; U02: potrafi odróżnić zaburzenia rozwoju i zachowania od zaburzeń związanych z niepełnosprawnością; U03: potrafi właściwie analizować objawy i oddzielić przyczyny organiczne zaburzeń od środowiskowych	U01 U04 U05

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01: ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; K02 wykazuje aktywność i jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; K03 przestrzega zasad etyki zawodowej. K04: sprawnie komunikuje się i jest gotowy do pogłębiania umiejętności komunikacyjnych.	K05 K03 K01 K02

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	10								

Opis metod prowadzenia zajęć:

Metody dydaktyczne :

- asymilacji wiedzy: wykład, pogadanka, pokaz
- problemowe: burza mózgów, dyskusja

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02								X					
W03								X					
W04								X					
U01								X					
U02								X					

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalnościowym)
 Pedagogika społeczno-opiekuńcza (1 st, niestacjonarne, semestr III)

Nazwa	Projektowanie programów profilaktyczno-terapeutycznych
Nazwa w j. ang.	Designing preventive and therapeutic programs

Koordynator	Dr Ewa Śliwa	Zespół dydaktyczny
		Dr Ewa Śliwa Dr M. Rozenbajgier
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z wiedzą na temat metod konstruowania programów profilaktycznych i terapeutycznych oraz przygotowanie do praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 - ma pogłębioną wiedzę na temat zasad konstruowania programów profilaktycznych i terapeutycznych.	W03
	W02 - definiuje podstawowe obszary życia społecznego wymagające prowadzenia działań profilaktycznych oraz terapii.	W06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01- planuje i organizuje przebieg działań profilaktycznych i terapeutycznych w wybranym obszarze życia społecznego.	U04
	U02 - przewiduje efekty skuteczności programów profilaktycznych, terapeutycznych, potrafi dokonać analizy tych efektów i wyciąga wnioski do dalszej pracy.	U06

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 - jest pozytywnie zmotywowany do rozpoznawania potrzeb oraz zagrożeń w środowisku lokalnym i do prowadzenia w nim pracy profilaktycznej i terapeutycznej. K02 - ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K03 K05

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin		10								
10										

Opis metod prowadzenia zajęć

metody aktywizujące, dyskusja, metoda projektu, ćwiczenia.
--

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							x	x					
W02							x	x					
U04							x	x					
U01							x	x					
U02							x	x					
K01							x	x					
K02							x	x					

Kryteria oceny	Projekt grupowy podlega ocenie, aktywność oceniana jako zabieranie głosu w dyskusji zaliczana jest na podstawie min.4 wypowiedzi.
----------------	---

Uwagi	Projekt grupowy stanowi autorską własność studentów
-------	---

Treści merytoryczne:

1. Zadania stawiane programom profilaktycznym
2. Rodzaje programów profilaktycznych
3. Etapy i zasady tworzenia programów profilaktycznych
4. Analiza życia społecznego współczesnej rodziny pod kątem obszarów wymagających prowadzenia działań profilaktycznych
5. Planowanie i organizacja działań profilaktycznych w wybranym obszarze życia rodzinnego
6. Konstruowanie programów profilaktycznych
7. Konstruowanie programów terapeutycznych

Wykaz literatury podstawowej

Solecki, R., & Szczukiewicz, P. (2024). Logoprohylaxis vs. Prevention of Risk Behavior and Addiction. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio N–Educatio Nova*, 9, 439-453.

Gaś Z.B. (1999): Młodzieżowe programy wsparcia rówieśniczego, Katowice

Gaś Z.B. (2003): Szkolny program profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja. Poradnik metodyczny, Warszawa

Szymańska J. (2002): Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Warszawa

Wykaz literatury uzupełniającej

Gaś Z.B. (1993): Profilaktyka uzależnień, Warszawa

Deptuła M. (red) ,Diagnostyka pedagogiczna i profilaktyka w szkole i środowisku lokalnym,, Wyd. Bydgoszcz , R. 2004

2. Świątkiewicz G. (red.) ,Profilaktyka w środowisku lokalnym,, Wyd.Krajowe Biuro Zapobiegania Narkomanii , R. 2002

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	-
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Semestr IV

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

KARTA KURSU

(realizowanego w module obligatoryjnym)
Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr IV)
2025/2026

Nazwa	Strategie badań w edukacji
Nazwa w j. ang.	<i>Research strategies in education</i>

Koordynator	dr hab. Jolanta Maćkowicz, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Jolanta Maćkowicz, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

1. Dostarczenie studentom wiedzy o różnych strategiach badań w naukach o edukacji.
2. Kształtowanie u studentów umiejętności konstruowania schematów badań.
3. Zapoznanie studentów z podstawowymi metodami gromadzenia oraz analizy i interpretacji danych empirycznych ilościowych i jakościowych.

Warunki wstępne

Wiedza	Brak
Umiejętności	Brak
Kursy	Pojęcia i systemy pedagogiczne, Metody badań pedagogicznych

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	W01: Dysponuje podstawową wiedzą z zakresu metod badań pedagogicznych.	K_U05, K_U04

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	U01: Potrafi zaprojektować i przeprowadzić metodologicznie poprawne badanie pedagogiczne, wykorzystując do tego stworzone przez siebie narzędzia badawcze, a także sformułować i przedstawić logiczne wnioski.	K_U05 K_U04

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	<p>K01: Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób etyczny i profesjonalny.</p> <p>K02: Wykazuje się odpowiedzialnością i refleksyjnością w wyznaczaniu celów, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.</p>	<p>K_K02</p> <p>K_K05</p>
--	---	---------------------------

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin				20								
20												

Opis metod prowadzenia zajęć

Analiza tekstu, dyskusja, projektowanie i wykonanie badań edukacyjnych (wg strategii)

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - le ar ni ng	G ry d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	Inne
W01				x	x		x	x		x			
U01				x	x		x			x			
K01				x	x		x						
K02				x	x		x						

Kryteria oceny	<p>Zaprojektowanie i wykonanie w grupach dwóch badań: ilościowego (sondaż) oraz jakościowego (wywiady narracyjne), wg kryteriów podanych przez prowadzącego. Zrealizowane badania są prezentowane w formie raportu zawierającego (1) problemy badawcze, (2) opis metody (uczestnicy badania, opis procedury i wykorzystane narzędzia, operacjonalizację zmiennych ujętych w hipotezach/problemach badawczych), (3) uzyskane wyniki, (4) dyskusję wyników. Grupy mogą zdobyć max. 24 pkt. – po 12 pkt. dla każdego badania. W ramach oceny punktowane są: (1) hipotezy/problemy badawcze (max. 3 pkt.), (2) opis metody (max. 3 pkt.), (3) sposób prezentacji wyników (max. 3 pkt.) i (4) dyskusja wyników (max. 3 pkt.). Kryterium pozytywnego zaliczenia badań wynosi 51% pkt.</p>
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<p>1. Rodzaje badań społecznych;</p> <p>2. Projektowanie badań społecznych - badania terenowe i laboratoryjne, obserwacyjne i</p>

kwestionariuszowe, empiryczne i hermeneutyczne;
3. Ilościowa i jakościowa analiza danych empirycznych.

Wykaz literatury podstawowej

1. Pilch T, Bauman T (2008) Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe
2. Festinger, L. i in. (2012). *Gdy prorocstwo zawodzi. Koniec świata, który nie nastąpił*. Kraków: WAM.
3. Frankfort-Nachmias, Ch. i Nachmias, D. (2001). *Metody badawcze w naukach społecznych*. Poznań: Wyd. Zys i S-ka.
4. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz, K. (2009). (red.). *Wywiad psychologiczny. T 1. Wywiad jako podstawowe badawcze*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych.
5. Suchowierska, M., Ostaszewski, P. i Bąbel, P. (2012). *Terapia behawioralna dzieci z autyzmem*. Gdańsk: GWP.
6. Kvale S. (2012) *Prowadzenie wywiadów*, PWN

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Caldini, R. (2013). *Wywieranie wpływu na ludzi*. Gdańsk: GWP.
2. Eysenck, H. i Eysenck, M. (2003). *Podpatrywanie umysłu*. Gdańsk: GWP.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	25
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)
PEDAGOGIKA (1st., niestacjonarne, semestr czwarty)
do programu rozpoczynającego się na rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Socjologia wychowania i edukacji	
Nazwa w j. ang.	Sociology of upbringing and education	
Koordynator	Dr Anna Włoch	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Włoch Dr hab. Ryszard Ślęczka, prof. UKEN Dr hab. Justyna Wojniak, prof. UKEN Dr Ewa Śliwa
Punktacja ECTS	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studenta z podstawową terminologią stosowaną w socjologii wychowania i edukacji. W trakcie kursu studenci zapoznają się z procesami wychowania z perspektywy socjologicznej w ujęciu znanych socjologów. Szczególna uwaga zostanie skierowana na problemy wychowania i edukacji we współczesnym, zmieniającym się społeczeństwie, zwłaszcza pod względem kulturowym. Ponadto student przyswaja wiedzę odnośnie problemów współczesnej edukacji i systemów edukacyjnych (szczególnie nierówności edukacyjnych) w kontekście międzynarodowym. Szczegółowym analizom zostaną poddane zagadnienia związane z procesem wychowania i socjalizacji w podstawowych środowiskach wychowawczych. Ważną rolą kursu będzie ukazanie znaczenia edukacji w tworzeniu kapitału społecznego i kulturowego jednostki.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza o funkcjonowaniu społeczeństwa na poziomie szkoły średniej
Umiejętności	Analizy tekstu naukowego
Kursy	Ukończenie kursu Wprowadzenie do socjologii

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - Ma wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach.	K_W03
	W02 - Ma wiedzę o strukturze, funkcjach i uwarunkowaniach systemu edukacji oraz instytucji kulturalnych i pomocowych.	K_W07
	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 - Interpretuje zjawiska edukacyjne, posługuje się wiedzą z zakresu pedagogiki i nauk współpracujących.	K_U02
	U02 - Korzysta z wiedzy o różnych rodzajach struktur i instytucjach życia społecznego. Tłumaczy i ocenia zachodzące między nimi relacje i dobiera sposoby skutecznego komunikowania się.	K_U03
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	K01 - Jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej. Potrafi wyznaczać i realizować cele. K02 - Szanuje i propaguje wiedzę naukową z zakresu pedagogiki i nauk współpracujących oraz wykorzystuje ją w praktyce.	K_K03 K_K05
--	--	--------------------

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	20	20										X	
40													

Opis metod prowadzenia zajęć

wykład z dyskusją problemową, praca z tekstem, praca grupowa – referat/ prezentacja

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	+Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								+				+	
W02								+				+	
U01							+	+				+	
U02							+	+				+	
K01							+	+					
K02							+	+					

Kryteria oceny	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń (przygotowanie i zaprezentowanie prezentacji grupowej na wybrany temat) oraz pozytywna ocena z egzaminu w formie pisemnej (test oraz 3 pytania otwarte). Egzamin pisemny obejmuje treści z wykładów i ćwiczeń oraz znajomość wskazanej literatury uzupełniającej.
----------------	---

Uwagi	Brak
-------	------

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socjologia wychowania i edukacji wśród innych dyscyplin naukowych. Podstawowe pojęcia stosowane w socjologii wychowania i edukacji 2. Klasycy socjologii wychowania i edukacji. 3. Instytucje i ich znaczenie w procesie wychowania i edukacji (rodzina, szkoła, media). 4. Przemiany życia rodzinnego we współczesnych społeczeństwach i ich wpływ na wychowanie i edukację dzieci. 5. Wychowanie a socjalizacja – procesy i agendy. Socjalizacja wg wybranych autorów.
---------	---

6. Koncepcje kapitału społecznego i kulturowego. Kody językowe.
7. Problem selekcji szkolnych.
8. Nierówności społeczne a edukacja – wyzwania współczesnej edukacji.
9. Upowszechnianie szkolnictwa wyższego a jakość kształcenia (doświadczenia międzynarodowe).
12. Ideologie edukacyjne: neokonserwatyzm, neoliberalizm, nurt radykalny.
13. Dobór pedagogiczny: przykłady, aplikacje edukacyjne. Geneza i założenia systemu mannheimskiego.
14. Granice wolności w wychowaniu – aktualność koncepcji Bogdana Nawroczyńskiego w rozprawie „Swoboda i przymus w wychowaniu”.
15. Osobowość społeczna, rola społeczna, tożsamość – typologie, proces kształtowania, odgrywania

Ćwiczenia:

1. Współczesne zagrożenia procesu wychowania – działalność sekt destrukcyjnych.
2. Współczesne zagrożenia procesu wychowania - subkultury młodzieżowe.
3. Urządzenia elektroniczne i nowe media w życiu dzieci i młodzieży – charakterystyka zjawiska.
4. Zjawisko uzależnienia od Internetu i gier komputerowych.
5. Cyberprzemoc wśród dzieci i młodzieży.
6. Nowe ideologie edukacyjne i ich wpływ na proces wychowania i edukacji dzieci i młodzieży.
7. AI we współczesnej edukacji.

Wykaz literatury podstawowej

Mirosław J. Szymański, *Socjologia edukacji. Zarys problematyki*, Oficyna Wydaw. Impuls, Kraków 2013.
 Florian Znaniecki, *Socjologia wychowania*, PWN, Warszawa 2001.
 Magda Karkowska, *Socjologia wychowania: wybrane elementy: mechanizmy socjalizacji i edukacja szkolna*, Wydaw. WSH-E, Łódź 2007
 Joanna Borowik, Katarzyna Winiecka, *Socjologia wychowania. Historia, stan obecny i perspektywy rozwojowe*, [w:] Paweł Łuszczeczko, Daniel Wincenty (red.), *Jedna nauka. Wiele historii. Dzieje subdyscyplin socjologicznych w Polsce*, Wydawn. UG, Gdańsk 2010, ss. 77-90.

Wykaz literatury uzupełniającej

Robert B. Woźniak, *Zarys socjologii edukacji i zachowań społecznych: ku społeczeństwu otwartej edukacji*, Wydaw. USz, Szczecin 2002.
 Klaus Jurgen Tillmann, *Teorie socjalizacji*, PWN, Warszawa 2006.
 Pierre Bourdieu, *Reprodukcja. Elementy teorii systemu nauczania*, PWN, Warszawa 2006.
 Włoch Anna, *Edukacja europejska: założenia, perspektywy, funkcje społeczne: krytyczne spojrzenie*, Wydawnictwo Naukowe UP Kraków, Kraków 2016.
 Włoch Anna, *Przemiany we współczesnych rodzinach a nowe wyzwania w kształceniu nauczycieli*, [w:] *Współczesna rodzina w ujęciu interdyscyplinarnym: przemiany, wsparcie, rozwój*, pod red. B. Szluz, A. Szluz, M. Urbańskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017, s. 46-56.
 Włoch Anna, *Early childhood Education and care in Europe as investing in social and cultural capital – Comparative analysis*, „Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych” 2016, t. 69, s. 92-104.
 Dormus Katarzyna, Włoch Anna, *O granicach wolności w wychowaniu. Kilka uwag na marginesie rozprawy Bogdana Nawroczyńskiego „Swoboda i przymus w wychowaniu”*, „Biuletyn Historii Wychowania” 2020, nr 43, s. 167-181, <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/bhw/article/view/28325>
 Tomczyk Łukasz, Włoch Anna, *Cyberbullying in the light of challenges of schools-based prevention*, „International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education” 2019, vol. 7, nr 3, s. 13-26, DOI: 10.5937/IJCREE1903013T
 Wojniak Justyna, *Problemy cyfrowej stratyfikacji w ponowoczesnym społeczeństwie informacyjnym*, „Państwo i Społeczeństwo” 2010, nr 2, s. 135-144.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20

bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	25
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)
Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr IV)

do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Podstawy przedsiębiorczości	
Nazwa w j. ang.	Basics of entrepreneurship	
Koordynator	Dr Ewa Pająk-Ważna	Zespół dydaktyczny
		Dr Ewa Pająk-Ważna
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie z rolą przedsiębiorczości jako kompetencją kluczową. Scharakteryzowanie przedsiębiorczości w świetle wybranych teorii psychologicznych. Określenie cech osoby przedsiębiorczej oraz uwarunkowań rozwoju przedsiębiorczości w trakcie edukacji oraz aktywności zawodowej. Kształtowanie umiejętności zarządzania własną karierą zawodową – w tym możliwości samozatrudnienia. Zapoznanie z inicjatywami edukacyjnymi z zakresu przedsiębiorczości realizowanymi na poziomie szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego w Polsce. Omówienie wybranych scenariuszy zajęć z zakresu przedsiębiorczości (w tym nowego przedmiotu Biznes i zarządzanie, od r. szk. 2023/24). Analiza propozycji wspierania kompetencji nauczycieli/ek z zakresu przedsiębiorczości przez wybrane organizacje i instytucje.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W1 wymienia i opisuje założenia podstawowych teorii przedsiębiorczości oraz uwarunkowań tego procesu	K_W01
	W2 ma wiedzę o wybranych inicjatywach oraz scenariuszach edukacyjnych dotyczących przedsiębiorczości w Polsce	K_W02
	W3 zna podstawowe kwestie dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej oraz nierejestrowanej w Polsce	K_W08

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------------	-----------------------------	-------------------------------------

	U1 dokonuje autodiagnozy własnych zasobów – przedsiębiorczości i kreatywności w kontekście planowania kariery zawodowej	K_U08
	U2 wykorzystuje teorię do rozwoju kompetencji przedsiębiorczości uwzględniając jej uwarunkowania	K_U04
	U3 analizuje i porównuje różnorodne rozwiązania edukacyjne w zakresie przedsiębiorczości	K_U02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K1 wykazuje samoświadomość własnych zasobów – przedsiębiorczości i kreatywności i na tej podstawie wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	K_K01
	K2 odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy zawodowej wykorzystując wiedzę o projektach i inicjatywach z zakresu przedsiębiorczości do oceny ich przydatności w praktyce edukacyjnej	K_K05

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	10	10							

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny i problemowy, prezentacje multimedialne Dyskusja, gry dydaktyczne, techniki warsztatowe, projekt grupowy
--

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	prezentacje multimedialne (zespołowe)
W1								x					x
W2		x						x					
W3		x											x
U1		x					x						
U2							x	x					
U3		x					x	x					x
K1								x					
K2		x					x						x

Kryteria oceny	Wykłady – zaliczenie na podstawie obecności oraz pojedynczych aktywności w trakcie wykładów o charakterze konwersatoryjnym/problemowym
----------------	--

	<p>Podstawą uzyskania zaliczenia z wykładów jest aktywność związana z wypowiedziami pisemnymi lub ustnymi podczas zajęć (uzyskanie minimum 3 punktów w trakcie semestru, 1 punkt odpowiada pojedynczej aktywności).</p> <p>Ćwiczenia- zaliczenie na podstawie obecności oraz uzyskania pozytywnego wyniku z wykonania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektu grupowego (realizacja zajęć z zakresu przedsiębiorczości dla wybranej grupy wiekowej w oparciu o prezentację multimedialną oraz gry dydaktyczne) - udziału w aktywnościach warsztatowych <p>Frekwencja na zajęciach powinna wynosić 100%, a każdą ewentualną nieobecność student/ka konsultuje z wykładowcą celem omówienia zakresu tematycznego do zaliczenia.</p>
--	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

Kompetencja przedsiębiorczości na tle kompetencji kluczowych niezbędnych w społeczeństwie opartym na wiedzy; Rola przedsiębiorczości w gospodarce opartej na wiedzy; Przedsiębiorczość i jej rodzaje; Cechy osoby przedsiębiorczej; Znaczenie i sposoby rozwoju kreatywności w gospodarce opartej na wiedzy i gospodarce cyfrowej; Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości; Przedsiębiorczość kobiet w Polsce i krajach unijnych; Przedsiębiorczość jako jedna z kompetencji nauczycieli; Ogólnopolskie projekty edukacyjne z zakresu przedsiębiorczości i możliwości ich realizacji w praktyce szkolnej; Autodiagnoza przedsiębiorczości i kreatywności jako podstawa planowania kariery zawodowej; Cele i rodzaje działalności gospodarczej; Zakładanie własnej działalności gospodarczej – analiza otoczenia rynkowego, planowanie działalności, procedura zakładania własnej działalności gospodarczej, organizowanie i kierowanie zespołem.

Wykaz literatury podstawowej

Bieniok H. (2019) *Podstawy przedsiębiorczości osobistej (zaradności życiowej). Jak osiągnąć sukces w życiu*, Katowice

Malinowska J., Kondracka-Szala M. (2023) *Edukacja dla przedsiębiorczości. Z teorii i praktyki kształcenia nauczycieli przedszkolnych i wczesnoszkolnych*, Kraków

Rachwał T. (red.) (2019), *Kształtowanie kompetencji przedsiębiorczych*, Warszawa, wersja on-line https://www.frse.org.pl/brepo/panel_repo_files/2021/02/18/4tvapj/ksztaltowanie-online-mvri5it.pdf#page=18

Wykaz literatury uzupełniającej

Kanik A. (2022), *Kształtowanie kompetencji przedsiębiorczych w procesie edukacji formalnej i nieformalnej dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym*, dostęp: <https://doi.org/10.35765/eetp.2022.1765.07>

Murzyn A. (2018), *Przedsiębiorczość – Biznes – Edukacja. Studium filozoficzno-pedagogiczne*, Warszawa

Tracy B. (2022), *Przedsiębiorczość. Jak założyć i rozwijać własną firmę*, Gliwice

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	

Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU

(realizowanego w module obligatoryjnym)
 Pedagogika (1 st. niestacjonarne, IV semestr)
 do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Animacja kultury z dydaktyką organizacji czasu wolnego
Nazwa w j. ang.	Cultural animation with didactics of leisure activities organization

Koordynator	Dr Magdalena Lubińska-Bogacka	Zespół dydaktyczny
		Dr Ewa Pająk-Ważna Dr Anna Kawula Dr Magdalena Lubińska-Bogacka
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie z podstawowymi pojęciami i ustaleniami terminologicznymi działalności animacyjnej i jej pedagogicznym oraz dydaktycznym kontekstem, dostarczenie wiedzy o uwarunkowaniach i ewolucji animacji kulturalnej, przygotowanie studenta do organizowania czasu wolnego dla młodzieży, zapoznanie studentów z animacją jako formą oddziaływań dydaktycznych oraz wychowawczych realizowaną w instytucjach kultury dla dzieci i młodzieży oraz ludzi dorosłych w społeczności lokalnej.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku
Wiedza	W01 – ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć z zakresu animacji kultury i dydaktyki czasu wolnego W02 – potrafi scharakteryzować fazy i etapy animacji jednostek, grup, instytucji, środowiska lokalnego W03 – ma pogłębioną wiedzę dotyczącą procesu animacji kultury w aspekcie dydaktycznym, wychowawczym i edukacyjnym	K_W02 K_W07 K_W015

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku
Umiejętności	U01 - nabycie umiejętności postrzegania problemów dotyczących kulturalnej rzeczywistości i wykorzystanie tych umiejętności w działalności animacyjnej i dydaktycznej. U02 – posiada umiejętność diagnozowania potrzeb kulturalnych wobec zagrożeń cywilizacyjnych. U03 - posiada umiejętność projektowania działalności kulturalnej oraz czasu wolnego.	W_U07 W_U02 W_U015

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku
Kompetencje społeczne	K01 – ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań na rzecz animacji kultury i czasu wolnego.	K_K07
	K02 – odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do komunikowania się i współpracy w środowiskach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych zajmujących się animacją kultury i czasu wolnego.	K_K03
	K03 – gotowość współdziałania i poszukiwania sojuszników do realizacji programów animacji kulturowej i czasu wolnego.	K_K06

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	10			10									
20													

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny, metoda projektów indywidualnych i grupowych, techniki dyskusyjne, prezentacje multimedialne, wycieczka tematyczna

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x	x	x				x	
W02						x	x	x					
W03						x	x	x				x	
U01				x		x	x	x				x	
U02						x	x						
U03						x	x						
K01						x	x	x					
K02				x				x					
K03				x				x					

Kryteria oceny	Zaliczenie z oceną Projekt indywidualny oraz projekt grupowy oceniany jest wg systemu 0 – 1 (wypracowany projekt stanowi własność autorską studentów), udział w dyskusji (wymagane jest 4-krotne zabranie głosu) udział w ćwiczeniach terenowych (zaliczane
----------------	--

wg systemu 0 – 1)

Uwagi

Treści merytoryczne

Wykłady:

- etymologia i ustalenia terminologiczne dotyczące podstawowych pojęć
- animacja kulturalna – zasady i poziomy, paradygmaty działalności animacyjnej
- istota i koncepcja animacji kultury
- zagadnienia organizacji czasu wolnego
- fazy i etapy animacji jednostek, grup, instytucji, środowiska lokalnego
- przemiany kultury współczesnej
- wychowawcze funkcje twórczości i odtwórczości artystycznej
- współczesne wyzwania edukacyjne wobec koncepcji animacji kultury i czasu wolnego
- Ćwiczenia:
 - instytucjonalne i pozainstytucjonalne organizowanie działań animacyjnych i czasu wolnego w kontekście zagrożeń uzależnieniami
 - dydaktyka animacji i czasu wolnego
 - rodzaje form animacji i klasyfikacja
 - proces animacji kultury w aspekcie wychowawczym i edukacyjnym
 - osobowość animatora kultury, dydaktyka i wychowawcy młodzieży
 - projektowanie działalności animacyjnej i czasu wolnego
 - zasady konstruowania projektu związanego z animacją czasu wolnego
 - doskonaleni komunikacji interpersonalnej w kontekście pracy ze środowiskiem lokalnym

Wykaz literatury podstawowej

Pięta J., *Pedagogika czasu wolnego*, Warszawa 2014
Kubinowski D., Lewartowicz U., (red.) *Animacja kultury. Współczesne dyskursy teorii i praktyki*, Lublin 2013
Kargul J., *Upowszechnianie, animacja, komercjalizacja kultury*, Warszawa 2012
Truszkowska-Wojtkowiak M., *Fenomen czasu wolnego*. Gdańsk 2012
Horobowski A., Potoczny J., *Edukacja i animacja społeczno-kulturowa*, 2009
Żebrowski J., *Animacja kulturalna i społeczno-wychowawcza w środowiskach lokalnych*, Gdańsk 2003

Wykaz literatury uzupełniającej

Inkubator kultury. *Poradnik Animatora Kultury.*, Lublin 2012
Podwysocka J., *Animator czasu wolnego*. Kraków 2012
Bączek J., *Animacja czasu wolnego. Praktyczny podręcznik dla animatorów*. Warszawa 2012
Bobrowski K., *Czas wolny a zachowania ryzykowne młodzieży.* „Alkohol i Narkomania” 2007, nr 3
Hrycyk K., (red.) *Konteksty animacji społeczno-kulturalnej*, Wrocław 2006
Gajda J., W. Żardecki, *Dylematy animacji kulturalnej*, Lublin 2001,
Jedlewska, B., *Animatorzy kultury wobec wyzwań edukacyjnych*, Lublin 1999
Kopczyńska M., *Animacja społeczno-kulturalna*, Warszawa 1993.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Audytoryum (ćwiczenia, laboratorium itd.)	5
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
Ilość godzin pracy studenta	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20

bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module obowiązkowym)
Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr IV)
2025/2026

Nazwa	Pierwsza Pomoc Przedmedyczna
Nazwa w j. ang.	Pre-hospital First Aid

Koordynator	Mgr Robert Fąfara	Zespół dydaktyczny
		Mgr D. Liszka - Polaszczyk Mgr Robert Fąfara
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z ogólnymi zasadami udzielania pierwszej pomocy oraz aktami prawnymi regulującymi to zagadnienie, - zapoznanie z objawami stanów zagrożenia zdrowia i życia o różnej etiologii, - zapoznanie z procedurami postępowania w wybranych stanach zagrożenia życia osób dorosłych i dzieci. <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie odpowiedniego postępowania w stanach zagrożenia zdrowia i życia, na podstawie oceny stanu poszkodowanego oraz wywiadu ratowniczego, - nauka obsługi wyrobów medycznych wykorzystywanych podczas udzielania pierwszej pomocy. <p>Kompetencje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postawy empatii, przekonanie o sensie, wartości i potrzebie udzielania pierwszej pomocy, - kształtowanie umiejętności pracy w zespole oraz prowadzenia akcji ratowniczej jako lider zespołu.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W01: Zna podstawy prawne dotyczące udzielania pierwszej pomocy.</p> <p>W02: Zna elementarne pojęcia z zakresu pierwszej pomocy oraz objawy stanów zagrożenia i zdrowia.</p> <p>W03: Zna procedury postępowania w wybranych stanach zagrożenia życia osób dorosłych i dzieci.</p>	K_W20

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Potrafi rozpoznać bezpośrednie stany zagrożenia zdrowia i życia pochodzenia wewnętrznego i urazowego. U02: Umie prowadzić akcję ratunkową z wykorzystaniem dostępnych sił i środków do czasu przybycia Zespołu Ratownictwa Medycznego. U03: Stosuje odpowiednie postępowanie w stanach zagrożenia zdrowia i życia.	K_U14 K_U17

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01: Jest odpowiedzialny za życie drugiej osoby, ma świadomość swojej wiedzy oraz poziomu umiejętności oraz uzasadnia potrzebę ustawicznego kształcenia w zakresie pierwszej pomocy. K02: Potrafi pracować w zespole w celu minimalizacji następstw nagłego pogorszenia zdrowia uszkodzonego. K03: Uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego oraz innych osób w warunkach różnorodnych zagrożeń.	K_K01 K_K04

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin				15								
15												

Opis metod prowadzenia zajęć

Ćwiczenia: pogadanka, burza mózgów, metoda indywidualnych przypadków, case study, dyskusja, symulacje, ćwiczenia praktyczne

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - l e a r n i n g	G r y d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	I n n e
W01		X						X					X
W02		X						X					X
W03		X						X					X
U01		X						X					X
U02		X						X					X
U03		X						X					X
K01		X						X					X
K02		X						X					X
K03		X						X					X

Kryteria oceny	Aktywny udział w zajęciach, obecność na zajęciach.
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Prawne aspekty udzielania pierwszej pomocy w Polsce oraz podstawowe pojęcia.
- Organizacja ratownictwa medycznego.
- Środki ochrony indywidualnej.
- Zasady postępowania na miejscu zdarzenia:
 - Ocena miejsca zdarzenia.
 - Ocena wstępna (ACVPU + CABG).
 - Wzywanie pomocy.
 - Wywiad SAMPLE.
 - Termoizolacja poszkodowanych.
 - Uniwersalny schemat postępowania na miejscu zdarzenia.
- Postępowanie z osobą nieprzytomną oddychającą (obracanie poszkodowanego, pozycja bezpieczna).
- Podstawowe zabiegi resuscytacyjne z użyciem Automatycznego Defibrylatora Zewnętrzny u osób dorosłych i dzieci.
- Wybrane stany zagrożenia zdrowia i życia u dorosłych i dzieci – objawy oraz postępowanie ratunkowe.
- Wybrane obrażenia ciała.
- Podstawowe techniki opatrunkowe.
- Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych

Wykaz literatury podstawowej

1. Ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym z dn.8 września 2006 r. (Dz.U. 2025 poz. 91);
2. Wytoczne resuscytacji 2021, Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2021;
3. Buchfelder A., Buchfelder M., Podręcznik pierwszej pomocy, PZWL, Warszawa 2016;
4. Mikołajczak A., Pierwsza pomoc, Publicat, [b.m.w.] 2019;
5. Kliszcz J., Psychologia w ratownictwie, Difin, Warszawa 2012.
6. Strony prowadzone przez: Ministerstwo Zdrowia (<https://www.gov.pl/web/zdrowie/pierwsza-pomoc>), Polską Radę Resuscytacji (www.prc.krakow.pl), Polski Czerwony Krzyż (<https://pierwszapotoc.pck.pl/>), Centrum Leczenia Hipotermii Głębokiej (<https://www.hipotermia.edu.pl/edukacja>), Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy (<https://www.wosp.org.pl/uczymy-ratowac/pierwsza-pomoc-materialy>).

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Campbell J. (red.), International Trauma Life Support - Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Wydanie IX. Medycyna Praktyczna, Kraków 2020;
2. Chałuda A., Frankowski P., Pierwsza pomoc przedmedyczna. Outdoor – survival - wojna, Bezdroża, Gliwice 2023.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	0
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0

	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu	0
	Ogółem bilans czasu pracy	30
	Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	1

KARTA KURSU
(kurs obligatoryjny)

Pedagogika (II st., st. niestacjonarne, semestr czwarty)
2025/2026

Nazwa	Seminarium dyplomowe A
Nazwa w j. ang.	Graduate seminar A

Koordynator	Dyrekcja Instytutu Pedagogiki	Zespół dydaktyczny
		Pracownicy Instytutu z tytułem dr, dr hab.

Punktacja ECTS*	2
-----------------	---

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem głównym jest wprowadzenie do (i) prowadzenie badań naukowych na poziomie pracy licencjackiej, analiza i interpretacja materiału źródłowego w kontekście prowadzonych badań oraz przygotowania części metodologicznej. Istotne jest uwrażliwienie studentów na etyczny aspekt prowadzonych badań naukowych.

Warunki wstępne

Wiedza	K_W01 - posiada uporządkowaną wiedzę z różnych subdyscyplin pedagogicznych w zakresie psychobiologicznego i społecznego rozwoju człowieka oraz wybranych zagrożeń cywilizacyjnych; K_W04 – zna teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów
Umiejętności	K_U04 – wykorzystuje teorie do wyjaśniania, przewidywania i organizowania procesów wychowania, nauczania i uczenia się, uwzględniając ich uwarunkowania K_U02 – interpretuje zjawiska edukacyjne. Posługuje się wiedzą z zakresu pedagogiki i nauk współpracujących
Kursy	K_W01 - posiada uporządkowaną wiedzę z różnych subdyscyplin pedagogicznych w zakresie psychobiologicznego i społecznego rozwoju człowieka oraz wybranych zagrożeń cywilizacyjnych; K_W04 – zna teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – Zna terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych;	K_W01
	W02 – Posiada wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych i humanistycznych, z których wywodzą się poszczególne podejścia badawcze	K_W05

W05						X							
W06						X		X					
U01													
U02						X		X					
U03						X		X					
U04								X					
K01						X		X					X
K02						X							X
K03						X		X					

Kryteria oceny	Zaliczenie według kryteriów oceny prac dyplomowych przedstawionych na pierwszym spotkaniu z seminarzystami, przygotowanie rozdziału teoretycznego i metodologicznego pracy licencjackiej. Student uzyskuje zaliczenie w oparciu o systematyczną pracę nad projektem indywidualnym, rozliczanym w systemie 0-1. Udział w dyskusji dotyczącej projektowanych/realizowanych badań jest wymagany na każdych zajęciach seminaryjnych.
----------------	--

Uwagi	Pedagogika, studia stacjonarne I stopnia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie konspektu pracy licencjackiej. • Gromadzenie i analiza materiału źródłowego. Opracowanie fiszek bibliograficznych i merytorycznych. Ułożenie listy źródeł pracy wg standardu APA. <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie części teoretycznej. • Przygotowanie modelu teoretycznego i aparatu metodologicznego (cele pracy, przedmiot badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne, wskaźniki; metody, techniki i narzędzia badawcze). <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie części metodologicznej.
--

Wykaz literatury podstawowej

Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2003.
Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001.
Palka S., *Podstawy badań w pedagogice*, Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk 2009.
Pilch T., Bauman T., *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe*. Wyd. 3, Warszawa: Wyd. Akad. „Żak” 2001.
Rubacha K., *Metodologia badań nad edukacją*, Wyd. Akad. i Lit. W. Butkiewicz, Warszawa 2003.
Umberto E., *Jak pisać pracę dyplomową. Poradnik dla humanistów*, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.

Wykaz literatury uzupełniającej

<p>Flick U., <i>Projektowanie badania jakościowego</i>, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022. Kvale S., <i>Prowadzenie wywiadów</i>, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022. Mikrut A., <i>Wybrane metody statystyki opisowej dla pedagogów</i>, Wyd. Nauk. Akademii Pedagogicznej, Kraków 2000. Silverman D., <i>Prowadzenia badań jakościowych</i>, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022. Silverman D., <i>Interpretacja danych jakościowych</i>, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022.</p>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	5
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10

liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Język obcy B2-3 <https://cjo.uken.krakow.pl/karty-kursow/>

KARTA KURSU
(realizowanego w module obowiązkowym)
Pedagogika (1 st., niestacjonarne, semestr IV)

Nazwa	Edukacja globalna – konteksty i praktyki
Nazwa w j. ang.	Global Education – Contexts and Practices

Kod		Punktacja ECTS*	2
-----	--	-----------------	---

Koordinator	Dr Ewa Pająk-Ważna	Zespół dydaktyczny Dr Ewa Pająk-Ważna
-------------	--------------------	--

Opis kursu (cele kształcenia)

<p>The course will be taught in English. Limit: 60 students</p> <ul style="list-style-type: none"> - to familiarize students with the most important aspects of global education (GE); - to show the relationship between globalization, social development and global education; - to present examples of implementation of global education at schools (in Poland and/or other countries)
--

Warunki wstępne

Wiedza	general pedagogy extended to the base of the social sciences
Umiejętności	knowledge of English (at least B1 level)
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 the student has an extended knowledge of the various types of social structures and institutions of social life as well as different relations between them (on local and global level).	W01, K_W07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności		

	U01 student observes and is able to find the information on the diverse nature of social phenomena using a variety of sources; he/she interprets them in terms of educational problems.	U01, K_U01
--	---	------------

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 student has a deeper awareness of the level of his/her knowledge and skills, he/she understands the need for continuous personal and professional development, is able to creatively animate the work on his/her own development as well as the development of the participants of the educational processes. He/she understands the need for lifelong learning.	K01, K_K01

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10											
10												

Opis metod prowadzenia zajęć

Lecture with some elements of active assignments for students

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x					
U01								x					
K01								x					

Kryteria oceny	Attendance to lectures 80%, active participation 20%
----------------	--

Uwagi	Students who miss more than 30% of the course meetings are strongly encouraged to withdraw from the course.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Basic assumptions, terminology and dilemmas of global education (GE)
 The perspective of the Global South countries and global education
 Developing skills in GE - practical aspects
 The implementation of global education in the school curriculum

Wykaz literatury podstawowej

Global Education guidelines - A handbook for educators to understand and implement GE Ed. North-South Centre of the Council of Europe, 2010

Available in PDF:

<http://www.coe.int/t/dg4/nscentre/ge/GE-Guidelines/GEguidelines-web.pdf>

Learning for a Global Society - Evaluation and Quality In GE, Ed. North-South Centre of the Council of Europe, 2003

Available in PDF:

http://www.coe.int/t/dg4/nscentre/Resources/Publications/London_Conference_report.pdf

Wykaz literatury uzupełniającej

V. Andreotti, *Learning to read the world through other eyes*, ed. Global Education, Derby, UK 2008

Available in PDF format

http://oulu.academia.edu/VanessaAndreotti/Books/576975/Learning_to_Read_the_World_Through_Other_Eyes_2008

Andrew Darnton, Martin Kirk, *"Finding New Frames: New Ways to Engage the UK Public in Global Poverty"*

Available in PDF format:

<http://findingframes.org/Finding%20Frames%20New%20ways%20to%20engage%20the%20UK%20public%20in%20global%20poverty>

V. Andreotti, *Critical Literacy In Global Citizenship Education*, 2006

Available in PDF format

http://oulu.academia.edu/VanessaAndreotti/Books/114717/Critical_Literacy_in_Global_Citizenship_Education_2006

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

SEMESTR IV

Moduł pedagogiki społeczno-opiekuńczej

KARTA KURSU

(realizowanego w module specjalności)
Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr IV)
2025/2026

Nazwa	Metodyka pracy społeczno- opiekuńczej B
Nazwa w j. ang.	Methodology of socialeducational work B

Koordynator	dr Magdalena Lubińska-Bogacka	Zespół dydaktyczny
		dr Magdalena Lubińska-Bogacka dr Katarzyna Sygulska

Punkcja ECTS*	3
---------------	---

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest dostarczenie szczegółowej teorii z zakresu opieki i wychowania dzieci i młodzieży, określając jej model, funkcje, zadania, a także zasady, formy i metody ich realizacji. Następnie celem jest skonfrontowanie wiedzy ogólnej o opiece, wychowaniu, edukacji i dyrektyw praktycznych w bezpośrednim kontakcie z dziećmi w różnym wieku, z różnymi zaburzeniami, uzdolnieniami; w różnych sytuacjach, w różnorodnych intencjonalnych i nieintencjonalnych formach opieki i wychowania. Celem jest nabycie umiejętności planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej z jednostką, grupą wychowawczą, zespołem grup w różnych układach czynnościowych.

Warunki wstępne

Wiedza	Psychologia rozwojowa, Pedagogika społeczna
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
--------	------------------------------	--

	W01-Dysponuje podstawową wiedzą w zakresie przebiegu procesu opiekuńczo-wychowawczego; W02-Zna metodykę pracy społeczno-opiekuńczej z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi; W03-Wybiera i stosuje odpowiednie metody, formy i strategie w działaniu opiekuńczo-wychowawczym; W04-Samodzielnie opracowuje i realizuje plan pracy społeczno-opiekuńczej.	W01 W04 W04 W05
--	---	--------------------------

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	U01-Posiada umiejętność tworzenia własnego warsztatu metodycznego w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach; U02-Wybiera i stosuje odpowiednie metody, formy i strategie w działaniu opiekuńczo-wychowawczym; U03-Samodzielnie opracowuje i realizuje plan pracy społeczno-opiekuńczej.	U01 U04 U04 U05

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01-Potrafi poprawnie i skutecznie nawiązywać relacje interpersonalne w różnych środowiskach społecznych; K02-Potrafi budować właściwy klimat emocjonalny w kontakcie z wychowankiem/podopiecznym; K03-Jest refleksyjny w wyznaczaniu celów, planowaniu oddziaływań społeczno-wychowawczych i ewaluacji.	K02 K03 K04

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	10		20						x
30									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, metody oglądowe i słowne – warsztatowe, aktywizujące a wśród nich metody sytuacyjne, inscenizacji, dyskusji, panel, gry, zabawy, konkursy, zajęcia plastyczne, imprezy, wieczornice, ćwiczenia ruchowe, pogadanki

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		x					x		x		x		
W02		x					x		x		x		
W03		x					x		x		x		
W04		x					x				x		
U01							x	x			x		
U02							x	x			x		
U03							x	x			x		
K01		x					x				x		
K02		x					x				x		
K03													x

Kryteria oceny	60% egzamin ustny, 30% aktywna postawa na ćwiczeniach w tym prowadzenie zajęć tematycznych, 10% opracowanie konspektów do zajęć tematycznych
----------------	--

Uwagi	Wymagana 80% obecności, oceniane są umiejętności metodyczne przyszłych wychowawców i pedagogów w placówkach społeczno- opiekuńczych
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Ćwiczenia:

Struktura organizacyjna wychowawców i wychowanków.

Dokumentacja w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, dokumentacja wychowawców i wychowanków w placówkach.

Trudny uczeń/wychowanek, radzenie sobie w sytuacjach trudnych w pracy wychowawczej.

Metody i formy pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem.

Metody, formy i organizacja pracy oraz wsparcie dziecka przez Poradnię Psychologiczną – Pedagogiczną (cele, zadania, wsparcie, współpraca ze szkołami itp.).

Metody, formy pracy, wsparcie przez TPD – charakterystyka i organizacja pracy, zadania, cele oraz jego rola dla środowiska dziecka i rodziny.

Metody, formy i organizacja pracy w placówkach specjalistycznych: pogotowie opiekuńcze.

Edukacja włączająca.

Metody, formy i organizacja pracy w opiece senioralnej – DPS, Placówki wsparcia dziennego.

Metodyczne przygotowanie do poszczególnych instytucji i placówek opiekuńczo-wychowawczych, opracowanie scenariuszy, konspektów, programów wychowawczych, planów pracy.

Ćwiczenia praktyczne:

Omówienie przebiegu zajęć praktycznych.

Przygotowanie do prowadzenia zajęć praktycznych z dziećmi i młodzieżą.

Zajęcia praktyczne w świetlicy szkolnej, DPS, Świetlicy Środowiskowej.

Prowadzenie rozmów z dziećmi i młodzieżą.

Wspieranie dzieci i młodzieży.

Wspieranie uczniów w wykonywaniu zadań domowych.

Wykaz literatury podstawowej

Górnicka B., *Metodyka pracy opiekuńczo wychowawczej - wybrane zagadnienia*. Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Uniwersytet Opolski, 2017
 Górnicka B., *Metodyka pracy opiekuńczo wychowawczej - wybrane zagadnienia*. Podręcznik akademicki, Uniwersytet Opolski, 2016
 Gajewska G., *Pedagogika opiekuńcza i jej metodyka. Stan i perspektywy rozwoju. Wybrane zagadnienia teorii i praktyki opiekuńczo-wychowawczej*, Zielona Góra 2010
 Całusińska M., Malinowski W., *Trening umiejętności wychowawczych*, GWP, Sopot 2012
 Brągiel J., *Formy i metody w pracy opiekuńczo-wychowawczej*, Opole 2009

Wykaz literatury uzupełniającej

Kamińska A., *Zarys metodyki opiekuńczo-wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania*, Katowice 2003
 Gajewska G., (red.), *Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki*, Zielona Góra 2009
 Pawlas-Czyż S., Wódcz K., *Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych*, Toruń 2007
 Kelm A., *Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej*, Warszawa 2000
 Gajewska G., *Elementy pedagogiki opiekuńczej oraz metodyki opieki i wychowania*, Zielona Góra 2006

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

PEDAGOGIKA / Pedagogika społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną
(I st.,st. niestacjonarne, semestr IV)

do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Psychologia wychowawcza
Nazwa w j. ang.	Educational psychology

Koordynator	dr Patrycja Curyło-Sikora	Zespół dydaktyczny
		dr Patrycja Curyło-Sikora dr M. Rozenbajgier
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem zajęć jest wprowadzenie studentów w problematykę psychologii wychowawczej jako nauki teoretycznej i stosowanej. Przekazanie wiedzy oraz zwiększenie świadomości w zakresie możliwości wychowawczych oraz roli pedagoga.

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	Student: W01 posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki psychologii wychowawczej	W02

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
	Student: U01potrafi rozpoznać mechanizmy sprzyjające i utrudniające proces wychowania	U02

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	Student: K01 ma świadomość znaczenia roli pedagoga w procesie wychowania K05 ma świadomość i potrzebę stałego doskonalenia swojego warsztatu pracy	K01 K05

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10			10						zal z ocena
20										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, dyskusja, projekt grupowy.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X					X
U01							X	X					X
K01							X	X					
K02							X	X					

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie student otrzymuje na podstawie uzyskania pozytywnej oceny z projektu grupowego. Konkretnie wytyczne dotyczące realizacji projektu grupowego student otrzymuje na pierwszych zajęciach w ramach kursu. Pozytywna ocena projektu oznacza spełnienie wszystkich kryteriów podanych przez prowadzącego.</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń umożliwia przystąpienie do kolokwium.</p> <p>Zaliczenie kursu student uzyskuje po otrzymaniu pozytywnej oceny z kolokwium.</p> <p>Pozytywny wynik kolokwium oznacza uzyskanie wyniku min. 50% + 1. Kolokwium ma formę testu, pytania są zamknięte, za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Do kolokwium obowiązują treści z ćwiczeń, wykładów oraz literatury obowiązkowej.</p>
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

Wykłady:

Rola pedagoga w procesie nauczania i wychowania w kontekście komunikacji interpersonalnej i budowania pozytywnej płaszczyzny stosunku, sprzyjającej rozwojowi dziecka.

Rola pedagoga w kontekście trudności nastolatków (np. lęk przed odrzuceniem, depresja, samookaleczania, brak motywacji do nauki, niestabilne poczucie własnej wartości, telefon, gry i świat internetu).

Ćwiczenia:

Bezpieczne przywiązanie warunkiem prawidłowego rozwoju i dziecka

Odwrócone role w systemie rodzinnym – o parentyfikacji

Transgeneracyjny przekaz przekonań i wartości

Rozwijanie potencjału dziecka i budowanie poczucia własnej wartości

Zagrożenia cywilizacyjne – cyfrowy autyzm

Wykaz literatury podstawowej

Namysłowska I, Gawryś C., Jabłońska K. (2020). *Od rodziny nie można uciec*. Biblioteka Więzi.
 Kozak A., Wasilewski J. (2022). *Uwięzieni w słowach rodziców. Jak uwolnić się od zaklęć, które rzucono na nas w dzieciństwie*. Wyd. Onepress.
Psychologia edukacyjna. (2023). Wydawnictwo Naukowe PWN
 Sunderland M. (2023). *Odwrócona relacja – kiedy problemy rodziców zabierają dzieciństwo*. GWP.
 Kozak A., Bielecki R., Rzeczkowski M. (2023). *Nastolatek potrzebuje wsparcia*. Wyd. Sensus.

Wykaz literatury uzupełniającej

Goets M, Celuch M (2017). *Skuteczne sposoby rozwiązywania problemów wychowawczych: procedury postępowania, pozytywne wychowanie – sprawdzone metody, zadania nauczycieli, specjalistów, dyrektora*. Warszawa: Wiedza i Praktyka.
 Pujer K (2016). *Problemy wychowania, opieki i terapii*. Wrocław: Exante.
 Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z. (2014) *Psychologia wychowawcza*. Tom 2 (rozdział 23,24,25,26), Warszawa, PWN
 Tsabary, S., Wyszogrodzka-Gaik, A. P., & Wydawnictwo Kobiectwo Agnieszka Stankiewicz-Kierus Wydawca. (2024). *Doskonały rodzic nie istnieje : mapa świadomego rodzicielstwa* (Wydanie I.). Wydawnictwo Kobiectwo Agnieszka Stankiewicz-Kierus sp.k.
 Woynarowska B., (2014). *Organizacja i realizacja edukacji zdrowotnej w szkole* (rozdział 5). Warszawa: ORE.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu – zaliczenia w formie ustnej	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

SEMESTR V

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

KARTA KURSU

(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza (1 st. studia niestacjonarne, semestr V)
2025/2026

Nazwa	Edukacja zdrowotna
Nazwa w j. ang.	Health education

Koordynator	Dr hab. Karolina Czerwiec, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Karolina Czerwiec, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest pogłębienie wiedzy z zakresu wybranych obszarów edukacji zdrowotnej, doskonalenie umiejętności posługiwania się terminologią z zakresu edukacji zdrowotnej, a także wskazywanie czynników warunkujących zdrowie i określanie znaczenia edukacji zdrowotnej w odniesieniu do najczęściej występujących zaburzeń i chorób wśród różnych grup uczestników procesu edukacyjnego.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku
Wiedza	W01 Posługuje się terminologią z zakresu edukacji zdrowotnej	K_W02
	W02 Charakteryzuje biologiczne, psychologiczne i społeczne aspekty rozwoju człowieka w kontekście zdrowia i choroby oraz zaburzeń rozwojowych	K_W04
	W03. Dysponuje podstawową wiedzą z zakresu wybranych problemów zdrowotnych różnych grup uczestników procesu edukacyjnego	
	W04. Ma wiedzę na temat przygotowywania i tworzenia projektów prozdrowotnych	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku
Umiejętności	U01 Integruje wiedzę z zakresu edukacji zdrowotnej w celu interpretowania problemów dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych i pomocowych	K_U02
	U02 Analizuje oddziaływania skierowane na osoby ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w zakresie zdrowia	K_U04
	U03. Planuje, przygotowuje i przeprowadza zajęcia z edukacji zdrowotnej	K_U04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku
Kompetencje społeczne	K01 Docenia wartości, cele i zadania realizowane w edukacji zdrowotnej	K_K02
	K02 Rozważnie angażuje się w projektowanie, planowanie i realizowanie działań prozdrowotnych w różnych środowiskach społecznych	K_K02
	K03. Dysponuje umiejętnościami w zakresie komunikacji społecznej.	K_K04

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10	10								
20										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład kursowy z elementami wykładu konwersatoryjnego i wykładu problemowego prowadzony online /MsTeams/, dyskusja, projekt – uczestnictwo i prezentacja wykonanych zadań, metoda sytuacyjna, metody aktywizujące.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Pracalaboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Pracypismna (esej)	Egzaminustny	Egzaminpisemny	Inne
W01							x	x					
W02							x	x					
U01							x	x					
U02							x	x					
U03							x	x					
K01							x	x					
K02							x	x					
K03							x	x					
K04							x	x					

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie z oceną (test wiedzy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywny udział w zajęciach oceniany na podstawie obserwacji prowadzącego oraz wytworów studentów wykonywanych podczas zajęć - zaliczony projekt grupowy (ocenie będą podlegać: aktywność podczas opracowywania projektu, trafność dobranych metod do przedstawienia tematu, atrakcyjność z punktu widzenia odbiorcy, stopień angażowania emocji, merytoryczność /wiadomości i umiejętności w zakresie edukacji zdrowotnej oraz kompetencje społeczne związane z realizacją tego typu treści podczas warsztatów edukacyjnych/)
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

1. Edukacja zdrowotna - ustalenia terminologiczne.
2. Definiowanie zdrowia i choroby.
3. Koncepcje i podstawy teoretyczne edukacji zdrowotnej.
4. Czynniki warunkujące zdrowie jednostek i populacji.
5. Analiza stanu zdrowia populacji. Styl życia i zachowania zdrowotne Polaków.
6. Kierunki działań edukacji zdrowotnej w różnych okresach rozwojowych człowieka.
7. Żywnienie a zdrowie. Wybrane elementy bromatologii.
8. Zdrowie psychospołeczne – wybrane zagadnienia.
9. Kształtowanie umiejętności życiowych w procesie edukacji zdrowotnej.
10. Uwarunkowania i zagrożenia zdrowia człowieka.
11. Planowanie i prowadzenie zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej.

Wykaz literatury podstawowej

1. Woynarowska B., 2018. Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka, PWN, Warszawa
2. Woynarowska B., 2017. Edukacja zdrowotna - podręcznik akademicki, PWN, Warszawa
3. Woynarowska B. (red.), 2011. Organizacja i realizacja edukacji zdrowotnej w szkole. Poradnik dla dyrektorów szkół i nauczycieli, ORE, Warszawa
4. <https://journals.umcs.pl/j/article/view/15647>
5. <https://www.gov.pl/web/zdrowie/edukacja-zdrowotna>

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Beisert M, 2018. Seksualność cyklu życia człowieka. Wydawnictwo Naukowe PWN, Poznań.
2. Czerwiec K., 2019. Płciowość jako biologiczna i społeczna przynależność człowieka do określonych kategorii, Edukacja biologiczna i środowiskowa, nr 4, s. 6-15
3. Czerwiec K., Potyrała K., 2016. Trudności w funkcjonowaniu społecznym uczniów z dysfunkcjami odżywiania – przyczyny i formy wsparcia. W: Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych, Rybska-Kłapa J., Stępniewska-Gębik H. (red.), Wydawnictwo Libron, Kraków
4. Czerwiec K., 2015. *Problemy biologii człowieka – implikacje społeczne i edukacyjne*. Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków
5. http://www.pielęgniarstwo.ump.edu.pl/uploads/2016/3/415_3_61_2016.pdf
6. <https://www.umb.edu.pl/photo/pliki/Dziedkanat-WNOZ/monografie/2021/zachowania-zdrowotne-jako-element-aktywnosci-zyciowej-czlowieka.pdf>
7. https://journals.viamedica.pl/fofia_cardiologica/article/viewFile/23687/18873
8. <https://agro.icm.edu.pl/agro/element/bwmeta1.element.agro-2e802c2a-3094-4dd6-a4ee-66e82889f968/c/18.pdf>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)
 Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr V)
 do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Metodyka pracy pedagoga szkolnego
Nazwa w j. ang.	Methodology of work pedagogue

Koordynator	dr Agnieszka Domagała-Kręcioch	Zespół dydaktyczny
		dr Agnieszka Domagała-Kręcioch
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Dostarczenie wiedzy z zakresu pracy pedagoga. Zapoznanie z jego zadaniami i obowiązkami, wynikającymi z rozporządzeń i dokumentów ministerialnych. Przygotowanie do tworzenia i doskonalenia własnego warsztatu pracy z uwzględnieniem form współpracy ze środowiskami wspierającymi jego pracę

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - Student wymienia i opisuje funkcje i zadania pedagoga oraz jego rolę	K_W08
	W02 – Podaje dokumenty obowiązujące w pracy pedagoga	K_W08
	W02 - Charakteryzuje warsztat pracy pedagoga	K_W11
	W03 - Wymienia podstawowe formy i metody pracy z uwzględnieniem podmiotów, w odniesieniu do których je inicjuje i podejmuje	
	W04 - Wymienia i zna funkcje i zadania osób i instytucji wspierających pedagoga i podmioty jego pracy w sytuacjach trudnych i kryzysowych	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 - Analizuje zjawiska wychowawcze, interpretuje je; podejmuje w ich kontekście profesjonalne działania pedagogiczne	K_U02
	U02 - Wykorzystuje wiedzę teoretyczną do projektowania planu pracy oraz warsztatów, prelekcji, wychowawczej, indywidualnej karty ucznia i in.	K_U08
	U03 - Samodzielnie rozwiązuje sytuacje problemowe wykorzystując różne zasady i strategie prowadzenia rozmowy	K_U11

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	K01 - Komunikuje się w sposób profesjonalny z podmiotami pracy pedagogicznej K02 - Przestrzega norm i zasad pedagoga K03 - Współtworzy i buduje pozytywny klimat oraz atmosferę zaufania w czasie zajęć K04 - Inicjuje proces własnego rozwoju i samorealizacji	K_K06 K_K02 K_K04 K_K01
--	--	--------------------------------------

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	20			10						x
30										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, warsztaty, projekt, metody aktywizujące, dyskusja, pokaz,

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (forma zdalna)
W01								x				x	
W02								x				x	
W03						x		x				x	
W04						x		x					
U01		x				x	x	x					
U02						x	x						
U03		x				x	x						
K01		x				x	x	x					
K02		x				x	x	x					
K03		x				x	x	x					
K04						x		x					

Kryteria oceny	50% oceny końcowej stanowi wynik z egzaminu pisemnego, 50% - ocena z prac cząstkowych (np. scenariusz zajęć, poprowadzenie fragmentu zajęć na wybrany temat, opracowanie karty pracy na wskazany temat, nietuzinkowy dzień z kalendarza - projekt). Kryteria oceniania: Ocena końcowa na podstawie średniej ocen uzyskanych z poszczególnych zadań, według zasad: 3,00 - 3,25 – dostateczny 3,26 - 3,75 – plus dostateczny 3,76 - 4,25 – dobry 4,26 - 4,50 – plus dobry 4,51 – 5,00 bardzo dobry
----------------	---

Uwagi	Literaturę do prowadzonych form/warsztatów student dobiera samodzielnie. Rodzaj zadania do wykonania w ramach prac cząstkowych może się zmienić po
-------	---

wcześniejszym uzgodnieniu ze studentami.
Materiały przygotowane na zajęcia stanowią własność studenta.

Treści merytoryczne

Wykłady:

- Podstawy prawne pracy pedagoga. Funkcje i zadania.
- Planowanie i dokumentowanie pracy pedagoga (m.in. plan pracy, notatki służbowe, protokoły, opinie, orzeczenia).
- Działania profilaktyczne.
- Pedagog wobec problemów wychowawczych i osobistych dzieci i młodzieży.

Ćwiczenia:

- Planowanie pracy pedagoga z wykorzystaniem podstawowych źródeł planowania oraz organizacja pracy.
- Poznawanie i diagnozowanie potrzeb podopiecznego i jego środowiska.
- Diagnozowanie sytuacji wychowawczych. Metody i techniki analizowania relacji w grupie.
- Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i ocena jej efektywności.
- Rozpoznawanie potrzeb z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży (dziecko wysoko wrażliwe, sytuacje trudne, „koziół ofiarny”, uczeń z niepowodzeniami, itd.).
- Przygotowanie programów profilaktycznych (projekt).
- Działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.
- Wspieranie rodziców w sytuacjach trudnych. Typy rodziców i sposoby radzenia sobie z nimi.
- Wspieranie nauczycieli w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom (porady, konsultacje)
- Podejmowanie działań w ramach pracy różnych placówek opiekuńczo-wychowawczych tj. m.in.: promocja placówki, przygotowanie imprez okolicznościowych, współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Wykaz literatury podstawowej

Domagała-Kręcioch A., *Pedagog szkolny. Homo viator w labiryncie życia szkolnego*, Kraków 2021
Tanaś V., Welskop W. (red.), *Pedagog we współczesnym świecie*, Łódź 2015
Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji 25 sierpnia 2017 r.
Głos Pedagogiczny- czasopismo dla pedagogów.

Wykaz literatury uzupełniającej

Domagała-Kręcioch A., *O czym warto rozmawiać z rodzicami*, „Aura” –dodatek ekologiczny dla szkół 1(2019).
Domagała-Kręcioch A., *Uczmy się na błędach*, „Głos Pedagogiczny” 108(2019)
Domagała-Kręcioch A. *Doświadczenia cenniejsze od teorii, czyli jak uniknąć pedagogicznych pułapek*, (w:) S. Kowal, A. Kwatery, E. Zawisza (red.) *Nauczyciel - między etosem a presją rzeczywistości*. T. 2, *Społeczne i wychowawcze role nauczyciela*, Będzin, 2015
Gajewska G., Doliński A., *Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych*, Zielona Góra 2007.
Janowski A., *Poznawanie uczniów*, Warszawa 2003.
Kałabun E., Łopaciuk U., *Narzędzia i ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej*, Warszawa 2012.
Konieczna A., *Szkoła wobec rodziców dziecka źle funkcjonującego w roli ucznia*, Warszawa 2010.
Łukasik J., *Udana rozmowa z uczniem jest możliwa*, „Psychologia w Szkole” 2010, nr 4.
Paszkiwicz A., *Trudne sytuacje w klasie szkolnej. Identyfikacja, propozycje rozwiązań*, Warszawa 2019
Plummer D.M., *Jak rozwinąć u dzieci poczucie własnej wartości*, Warszawa 2010.
Sowisło M., *Dla dobra dziecka*, Kraków 2007.
Śliwerski B., *Myśleć jak pedagog*, Sopot 2010
Ziółkowski P., *Pedagogizacja rodziców. Potrzeby i uwarunkowania*,
<http://kpbc.umk.pl/Content/180817/pedagogizacja.pdf>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowana w module obligatoryjnym)
Pedagogika społeczno-opiekuńcza (1st. niestacjonarne, semestr V)
realizowany w roku 2025/2026

Nazwa	Trening umiejętności społecznych
Nazwa w j. ang.	Social skills training

Koordynator	Dr Agnieszka Domagała-Kręcioch	Zespół dydaktyczny
		Dr Agnieszka Domagała-Kręcioch
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studenta z wiedzą na temat zasad, form i specyfiki prowadzenia treningu umiejętności społecznych. Kształtowanie umiejętności dostrzegania i analizowania umiejętności społecznych różnych grup wiekowych oraz projektowania na tej podstawie działań z zakresu TUS.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku
Wiedza	W01: Student posiada wiedzę dotyczącą etyki treningu umiejętności społecznych.	K_W01
	W02: Student posiada wiedzę z zakresu planowania, projektowania i prowadzenia oddziaływań edukacyjnych ukierunkowanych na rozwijanie umiejętności społecznych i interpersonalnych różnych grup.	K_W03
	W03: Student dysponuje wiedzą z zakresu warsztatu pracy pedagoga, wychowawcy w obszarze pracy nad rozwijaniem kompetencji społecznych różnych grup.	K_W04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku
Umiejętności	U01: Student posiada umiejętność rozpoznawania potrzeb związanych z rozwojem społecznym człowieka oraz dostosowania do nich odpowiednich działań, mających na celu rozwijanie umiejętności społecznych i interpersonalnych różnych grup.	K_U02
	U02: Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności do diagnozy trudności w zakresie umiejętności społecznych różnych odbiorców oraz zaproponować odpowiednie działania.	K_U03, K_U04
	U03: Student potrafi udzielać wsparcia w zakresie pracy z osobami borykającymi się z brakiem kompetencji społecznych.	K_U06

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla kierunku
	K01: Student poprawnie komunikuje się i nawiązuje relacje interpersonalne z osobami w różnym wieku. K02: Student w sposób odpowiedzialny, etyczny i refleksyjny planuje i realizuje działania związane z treningiem umiejętności społecznych.	K_K02 K_K01, K_K04

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin		-	10	-	-	-	-	-	-
10									

Opis metod prowadzenia zajęć

Dyskusja, praca w grupach, gry dydaktyczne, metoda przypadków, wykład konwersatoryjny

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		x				x	x	x					
W02						x	x	x					
W03						x	x	x					
U01		x				x	x	x					
U02		x				x	x	x					
U03		x				x	x	x					
K01		x				x	x						
K02		x				x	x						

Kryteria oceny

Warunkiem zaliczenia z oceną jest frekwencja oraz uzyskanie min. 5pkt za grupowe lub indywidualne zaprojektowanie i zrealizowanie warsztatu dla różnych odbiorców w zakresie rozwijania umiejętności społecznych (max. 9 pkt.: logiczny układ warsztatu – 0-3 pkt., ćwiczenia odpowiednio dobrane do grupy wiekowej- 0-3 pkt., metodyczna poprawność-0-3.pkt.)

9 pkt. – bdb
8 pkt.- +db
7 pkt.- db
6 pkt.- +dst
5 pkt. - dst

Uwagi

Wszystkie materiały przygotowane na zajęcia przez studenta, stanowią jego własność.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Ujęcie definicyjne i podział kompetencji społecznych. Diagnoza kompetencji społecznych.
2. Wprowadzenie w problematykę treningu umiejętności społecznych.
3. Rozwijanie rozumienia społecznego.
4. Zasady prowadzenia treningu umiejętności społecznych z uwzględnieniem potrzeb różnych grup adresatów (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy).
5. Analiza przypadków osób z trudnościami w zakresie umiejętności społecznych wraz z propozycją oddziaływań.
6. Zaprojektowanie i realizacja warsztatu z zakresu rozwijania umiejętności społecznych dla różnych grup docelowych

Wykaz literatury podstawowej

Deptuła M., Misiuk A., (2016). *Diagnozowanie kompetencji społecznych dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym*. Warszawa: PWN

Krajewska A. (2019). *Kompetencje personalne i społeczne. Podręcznik i ćwiczenia*. Warszawa: Wydawnictwo Ekonomik

Reddy. L (2014). *Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka. Interwencje przez zabawę*. Warszawa: PWN

Bandach, M. (2013). *Trening umiejętności społecznych jako forma podnoszenia kompetencji społecznych*. *Ekonomia i Zarządzanie* 5.

Węglarz J., Bentkowska D. (2022). *Trening umiejętności społecznych dzieci i młodzieży. Przewodnik dla terapeutów*. Gdańsk: Harmonia

Wykaz literatury uzupełniającej

Białecka-Pikul M., Kołodziejczyk A., Stępień –Nycz M. i inni (2016). *Jak rozwijać rozumienie społeczne? Program warsztatów dla młodzieży*. Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne

Bloomquist M. (2011). *Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Podręcznik dla rodziców i terapeutów*. Kraków: Wydawnictwo UJ

Brzezińska A. (red.). (2005). *Psychologiczne portrety człowieka*. Gdańsk: GWP.

Domagała-Kręciuch A., Majerek B.(2015) *Kompetencje osobiste i społeczne w szkolnych doświadczeniach uczniów*, (w:) E. Dubas, J. Stelmaszczyk (red.) *Biografie i uczenie się*, Łódź: Wyd. UŁ

Kałużna-Wielobób A. (2015). *Trening rozwoju kompetencji emocjonalnych dla starszej młodzieży i dorosłych*, (w:)A. Lasota, J. Franczyk (red.). *Socjoterapia dzieci i młodzieży. Diagnoza i metody pracy*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak, s. 262-280

Krajewska A. (2019). *Kompetencje personalne i społeczne*, Warszawa: Ekonomik

Lasota A. (2021). *Trening umiejętności emocjonalnych i społecznych dzieci. Karty terapeutyczne i karty pracy*. Warszawa: Difin

Myśleć, pracować, współpracować. Trening kompetencji społecznych. Warszawa: Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży,

https://pcyf.org.pl/storage/POWER_harmonogram_wsparcia/materialy_dla_uczniow_MPW_kontrast.pdf.pdf

Zdebska E. (2012). *Metody pomocy osobom starszym. Metody pracy z seniorami*. Kraków: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	

	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
	Ogółem bilans czasu pracy	50
	Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	2

KARTA KURSU

(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (1 st. st. niestacjonarne, semestr piąty)
Rok akademicki 2025/26

Nazwa	Wybrane problemy doradztwa
Nazwa w j. ang.	Selected consulting problems

Koordynator	dr Gertruda Wieczorek	Zespół dydaktyczny
		dr Gertruda Wieczorek mgr Katarzyna Zaremba

Punktacja ECTS*	1	
-----------------	---	--

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami doradztwa zawodowego, znaczeniem pracy zawodowej w życiu człowieka i sytuacją/rolą człowieka na współczesnym rynku pracy oraz z wyznacznikami powodzenia zawodowego. Nabycie praktycznych umiejętności w zakresie projektowania działań doradczych w oparciu o podstawowe ujęcia teoretyczne.

Warunki wstępne

Wiedza	Brak warunków wstępnych
Umiejętności	Brak warunków wstępnych
Kursy	Brak warunków wstępnych

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - Student zna i rozumie wybrane teorie doradztwa zawodowego. W02 - Student zna współczesne koncepcje doradztwa zawodowego: doradztwo kariery, life coaching. W03 - Student zna aksjologiczne konteksty prowadzonej działalności doradczej.	K_W01

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------------	-----------------------------	-------------------------------------

	U01 - Potrafi wspierać proces doradczy z perspektywy różnych teorii. U02 - Efektywnie wykorzystuje w pracy doradczej różnorodne koncepcje, uwzględniając kontekst kulturowy, aksjologiczny i etyczny. U03 - Wspiera i stymuluje rozwój edukacyjno-zawodowy swój i klienta w kontekście życia.	K_U04 K_U05 K_U02
--	---	-------------------------

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 - Wykazuje się empatią, otwartością i gotowością do udzielania pomocy w zakresie swoich kompetencji. K02 - Posiada gotowość do podjęcia inicjatywy, przywództwa w grupie oraz wzięcia odpowiedzialności za swoje decyzje.	K_K01 K_K04

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin		10								
10										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, metody oglądowe i słowne – warsztatowe, aktywizujące a wśród nich metody sytuacyjne, dyskusji pogadanki

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		x				x	x						
W02		x				x	x						
W03		X					x						
U01		x					x	x					
U02		x					x	x					
U03		x				x	x	x					
K01		x					x						
K02		x					x						

Kryteria oceny

Zaliczenie zwykle na podstawie uzyskania pozytywnego wyniku z wykonania projektu grupowego. Oceniany jest poziom merytorycznej wiedzy, przygotowanie, forma oraz

	logiczny układ (min. 5pkt, max.8pkt). Aktywny udział w dyskusjach (min. 5 plusów).
--	---

Uwagi	Brak
-------	------

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Treści teoretyczne do prezentacji:

1. Doradztwo jako działalność praktyczna i przedmiot badań naukowych.
2. Definicje, cechy wspólne i różnicujące dziedziny doradztwa.
3. Kierunki badań nad poradnictwem.
4. Funkcje i formy organizacyjne doradztwa.
5. Interdyscyplinarny charakter doradztwa.
6. Elementy procesu doradczego.
7. Rodzaje doradztwa logistycznego ze względu na kryterium treści i kryterium rozwiązań organizacyjno-metodycznych.

Ćwiczenia:

1. System doradztwa zawodowego w Polsce.
2. Podstawowe koncepcje doradztwa zawodowego – praktyczne zastosowanie do studium przypadku.
3. Poradnictwo indywidualne i grupowe.
4. Zasady etyczne w zakresie doradztwa zawodowego – etyka w pracy doradcy.
5. Rozmowa doradcza – elementy, etapy, skuteczna komunikacja, różnorodne podejścia teoretyczne.
6. Narzędzia przydatne w procesie doradczym – drama, gry dydaktyczne, ćwiczenia.
7. Znaczenie pracy zawodowej w życiu człowieka: idea uczenia się przez całe życie, kształcenie ustawiczne. Kariera zawodowa- konotacje terminu i jego funkcjonowanie w doradztwie zawodowym.
8. Wyznaczniki powodzenia zawodowego: praca a zainteresowania, preferencje, system wartości, błędy w wyborze zawodu, motywowanie pracowników, coaching kariery.
9. Sytuacja i rola człowieka na współczesnym rynku pracy.
10. System instytucji doradztwa personalnego, zasady tworzenia sieci współpracy w ramach consultingu zawodowego.
11. Rola, zadania i kompetencje doradcy.
12. Prowadzenie warsztatu poradnictwa edukacyjnego dla wybranej grupy odbiorców.

Wykaz literatury podstawowej

Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M. (2011) DROGI kariery : jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Cieślakowska D., Kownacka E., Olczak E., Paszkowska-Rogacz A. (2006) DORADZTWO zawodowe a wyzwania międzykulturowe. Warszawa: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

Lelińska K.(2016). PLANOWANIE kariery a interaktywna sieć zawodów : scenariusze zajęć warsztatowych w pracy doradców zawodowych. Warszawa: Difin.

Paszkowska-Rogacz A. (2009) DORADZTWO zawodowe : wybrane metody badań. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji Difin.

Pfeiffer A.(red.), Barczak M. i in.(aut.) (2014) DORADZTWO edukacyjno-zawodowe : przykładowe rozwiązania. Warszawa : Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

Pisula D. (2010) ABC doradcy zawodowego. Warszawa: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

Tarkowska M.(2006) Rozmowa doradcza – wspólne poszukiwanie rozwiązań, Warszawa: MPiPS.

von Thun F. S.(2001). Sztuka rozmawiania. Część 1: Analiza zaburzeń. Kraków: WAM.

Wykaz literatury uzupełniającej

Baraniak B., (red.) (2007) Współczesne problemy poradnictwa i edukacji zawodowej. Warszawa: IBE.
 Baraniak B.(2008) Edukacja w przygotowaniu człowieka do pracy zawodowej. Warszawa: IBE.
 von Thun F. S.(2001) Sztuka rozmawiania. Część 2-4. Kraków: WAM.
 Witerska K.(2010) Drama. Techniki. Strategie. Scenariusze. Diffin.
 Wieczorek, G., & Kamińska, M. (2021). Aktywizacja zawodowa jako ważny element w procesie usamodzielnienia wychowanków. *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*, Artykuł 1.
<https://doi.org/10.34866/fm9a-qj21>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		25
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU
Pedagogika (I st., st. niestacjonarne, semestr piąty)
2025/2026

Nazwa	Seminarium dyplomowe B
Nazwa w j. ang.	Graduate seminar B

Koordynator	Dyrekcja Instytutu Pedagogiki	Zespół dydaktyczny
		Pracownicy Instytutu

Punktacja ECTS*	2	2
-----------------	---	---

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem głównym jest wprowadzenie do (i) prowadzenie badań naukowych na poziomie pracy licencjackiej, analiza i interpretacja materiału źródłowego w kontekście prowadzonych badań oraz przygotowania części metodologicznej. Istotne jest uwrażliwienie studentów na etyczny aspekt prowadzonych badań naukowych.

Warunki wstępne

Wiedza	K_W01 - posiada uporządkowaną wiedzę z różnych subdyscyplin pedagogicznych w zakresie psychobiologicznego i społecznego rozwoju człowieka oraz wybranych zagrożeń cywilizacyjnych; K_W04 – zna teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów
Umiejętności	K_U04 – wykorzystuje teorie do wyjaśniania, przewidywania i organizowania procesów wychowania, nauczania i uczenia się, uwzględniając ich uwarunkowania K_U02 – interpretuje zjawiska edukacyjne. Posługuje się wiedzą z zakresu pedagogiki i nauk współpracujących
Kursy	K_W01 - posiada uporządkowaną wiedzę z różnych subdyscyplin pedagogicznych w zakresie psychobiologicznego i społecznego rozwoju człowieka oraz wybranych zagrożeń cywilizacyjnych; K_W04 – zna teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – Zna terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych;	K_W01
	W02 – Posiada wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych i humanistycznych, z których wywodzą się poszczególne podejścia badawcze.	K_W05

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------------	-----------------------------	-------------------------------------

	U01 – Postępuje się terminologią naukową używaną w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz poprawnie uzasadnia jej stosowanie; U02 – Wykorzystuje teorie do wyjaśniania, przewidywania i organizowania procesów wychowania, nauczania i uczenia się uwzględniając ich uwarunkowania.	K_U01 K_U05
--	---	--------------------

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 – Dokonuje samooceny i umiejętności. Jest gotów do doskonalenia warsztatu pracy pedagoga; K02 – Potrafi zachować się w sposób profesjonalny, jest zdolny do refleksji etycznej i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K01 K_K02

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin								5				
5												

Opis metod prowadzenia zajęć

Praca z tekstem, studium przypadku, praca indywidualna, dyskusja panelowa.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – le arning	G ry d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	I n n e (k o n s u l t a c j e)
W01						X		X					
W02						X							
W03								X					
W04													
W05						X							
W06						X		X					
U01													
U02						X		X					

U03					X	X					
U04						X					
K01					X	X					X
K02					X						X
K03					X	X					

Kryteria oceny	Zaliczenie według kryteriów oceny prac dyplomowych przedstawionych na pierwszym spotkaniu z seminarzystami, przygotowanie rozdziału teoretycznego i metodologicznego pracy licencjackiej. Student uzyskuje zaliczenie w oparciu o systematyczną pracę nad projektem indywidualnym, rozliczanym w systemie 0-1. Udział w dyskusji dotyczącej projektowanych/realizowanych badań jest wymagany na każdym zajęciach seminaryjnych.
----------------	---

Uwagi	Pedagogika, studia stacjonarne I stopnia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Przygotowanie konspektu pracy licencjackiej.
- Gromadzenie i analiza materiału źródłowego. Opracowanie fiszek bibliograficznych i merytorycznych. Ułożenie listy źródeł pracy wg standardu APA.
- Opracowanie części teoretycznej.
- Przygotowanie modelu teoretycznego i aparatu metodologicznego (cele pracy, przedmiot badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne, wskaźniki; metody, techniki i narzędzia badawcze).
- Opracowanie części metodologicznej.

Wykaz literatury podstawowej

Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2003.
 Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001.
 Palka S., *Podstawy badań w pedagogice*, Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk 2009.
 Pilch T., Bauman T., *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe*. Wyd. 3, Warszawa: Wyd. Akad. „Żak” 2001.
 Rubacha K., *Metodologia badań nad edukacją*, Wyd. Akad. i Lit. W. Butkiewicz, Warszawa 2003.
 Umberto E., *Jak pisać pracę dyplomową. Poradnik dla humanistów*, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.

Wykaz literatury uzupełniającej

Flick U., *Projektowanie badania jakościowego*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022.
 Kvale S., *Prowadzenie wywiadów*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022.
 Mikrut A., *Wybrane metody statystyki opisowej dla pedagogów*, Wyd. Nauk. Akademii Pedagogicznej, Kraków 2000.
 Silverman D., *Prowadzenia badań jakościowych*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022.
 Silverman D., *Interpretacja danych jakościowych*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	5
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10

studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Moduł pedagogiki społeczno-opiekuńczej

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną
Studia 1 stopnia, niestacjonarne, semestr V

do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Pedagogika pracy
Nazwa w j. ang.	Pedagogy of work

Koordynator	Dr Ewa Pająk-Ważna	Zespół dydaktyczny
		Dr Ewa Pająk-Ważna
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z wielorakimi uwarunkowaniami pracy człowieka, jej oddziaływaniami społecznymi i wychowawczymi na jednostkę. Omówienie aspektów wieloczynnikowej relacji : człowiek - wychowanie - praca. Objaśnianie idei przygotowania człowieka do pracy zawodowej oraz idei pomyślnego i wielostronnie skutecznego udziału człowieka w tej pracy. Przedstawienie problemów wychowania przez pracę, kształcenia ogólnotechnicznego, orientacji, poradnictwa i doradztwa zawodowego, edukacji prozawodowej, kształcenia i wychowania zawodowego, kształcenia ustawicznego pracujących i bezrobotnych oraz problemów edukacyjnych i humanizacyjnych zakładów pracy

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 zna terminologię używaną pedagogice pracy i rozumie jej źródła oraz zastosowanie	W02
	W02 zna teorie dotyczące pedagogiki pracy, rozumie różnorodne uwarunkowania procesów związanych z pracą	W09
	W03 ma wiedzę o strukturze, funkcjach i uwarunkowaniach systemu edukacji w odniesieniu do kształcenia zawodowego i prozawodowego.	W04 W09
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)

	U01 Interpretuje zjawiska edukacyjne, posługuje się wiedzą z zakresu pedagogiki pracy i nauk współpracujących U02 Wykorzystuje wiedzę z zakresu pedagogiki pracy w podejmowanych aktywnościach.	U04 U09
--	--	----------------

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 dokonuje samooceny wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki pracy, jest gotów do doskonalenia warsztatu pedagoga. K02 wykazuje zaangażowanie dotyczące pracy pedagogicznej (w tym pedagogiki pracy) oraz wykazuje się odpowiedzialnością w wyznaczaniu celów działań pedagogicznych.	K03 K05 K03 K04

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	10										X
20												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny i problemowy, prezentacje multimedialne Dyskusja panelowa, gry dydaktyczne (burza mózgów, metaplan, drzewko decyzyjne, metoda przypadku), metoda design thinking, spotkanie z ekspertem

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	prezentacje multimedialne (zeszłotowe)
W01		x						x		x	x		x
W02		x						x		x	x		x
W03		x						x		x	x		x
U01		x						x		x	x		
U02		x						x		x	x		
K01								x		x			
K02								x					

Kryteria oceny	<p>Podstawą uzyskania zaliczenia z ćwiczeń jest aktywność związana z wypowiedziami ustnymi podczas zajęć (uzyskanie minimum 5 punktów w trakcie semestru, 1 punkt odpowiada pojedynczej aktywności w trakcie zajęć), przygotowaniem jednej prezentacji multimedialnej (zespołowej) w trakcie semestru oraz przygotowanie eseju „Praca w dobie AI – pasja czy przywilej?”.</p> <p>Kryteria oceny eseju „Praca w dobie AI – pasja czy przywilej?” . Esej oceniany jest zgodnie z podanymi poniżej kryteriami, a uzyskanie minimum 11 punktów oznacza ocenę dst. Maksymalna liczba punktów: 20. Skala ocen: 11-13 dst, 14- plus dst, 15-16 dobry, 17 plus dobry, 18-20 bardzo dobry.</p> <p><u>Zakres wiedzy:</u> rzetelne rozpoznanie problematyki stanowiącej podstawę przygotowania eseju. (0-3 pkt) <u>Selekcja i uporządkowanie materiału:</u> kompozycja z wyraźną tezą, początkiem i zakończeniem przywołującym argumenty/kontrargumenty dla przedstawionej tezy, umiejętny podział na akapity i zachowanie spójności tekstu (0-3 pkt.) <u>Wykorzystanie różnych źródeł informacji i umiejętne wykorzystanie ich w tekście:</u> wprowadzenie cytatów i odwołań do literatury przedmiotu (0-3pkt.) <u>Bogactwo słownictwa:</u> sfunkcjonalizowany dobór słów i frazeologii, konkretność słownictwa, świadome wykorzystanie terminologii pedagogicznej z zakresu pedagogiki pracy (0-3 pkt.) <u>Styl wypowiedzi</u> podporządkowany zasadzie stosowności i skuteczności. (0-3 pkt.) <u>Poprawność językowa</u>, ortograficzna, interpunkcyjna, artykulacyjna. (0-2 pkt.) <u>Dodatkowe walory pracy:</u> indywidualny styl, oryginalny temat, konstrukcja, wielopłaszczyznowość przedstawionego problemu/zjawiska. (0-3 pkt.)</p> <p>Egzamin ma formę ustną. Zestaw pytań obejmuje 30 zagadnień. Student udziela odpowiedzi na 5 pytań (zagadnienia). Do uzyskania oceny pozytywnej konieczne jest udzielenie prawidłowej odpowiedzi na minimum trzy pytania (dst), odpowiedź na cztery pytania (dobry), wyczerpująca odpowiedź na 5 pytań (bdb). Dopuszcza się możliwość uzyskania ocen częściowych związanych z niepełną dopowiedzią na pytanie.</p>
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

Wykłady:

1. Pedagogika pracy jako subdyscyplina pedagogiczna
2. Działy pedagogiki pracy
3. Aktualne problemy pedagogiki pracy: systemu ustawicznej edukacji zawodowej, kształcenia modułowego, standardów edukacyjnych i kwalifikacji zawodowych, jakości kształcenia
4. Edukacja zawodowa – wyzwania i zagrożenia
5. Współczesne trendy w pedagogice pracy: doradca, trener, coach?

Ćwiczenia:

1. Podstawowe formy działalności człowieka - praca jako podstawowa kategoria pedagogiki pracy; zawód a praca zawodowa
2. O zdobywaniu zawodu i pracy – współczesne tendencje i rozwiązania w Polsce i wybranych krajach europejskich
3. Ocena potrzeb szkoleniowych - praktyczne metody i narzędzia w pedagogice pracy
4. Pedagog pracy i doradca zawodowy (spotkanie z ekspertem)

Wykaz literatury podstawowej

Baraniak B., *Podstawy teoretyczno-metodologiczne pedagogiki pracy jako dyscypliny naukowej*, Warszawa 2021
Furmanek, W., & Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. (2016). *Humanistyczna pedagogika pracy : praca a jakość życia człowieka*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Kwiatkowski S.M.(red.), *Pedagogika pracy – tradycja i wyzwania współczesności*, Radom-Warszawa-Bydgoszcz 2012
 Maczuga, M., Oknińska, I., Stećko, W., Zieliński, D., Skrzyniarz, R., Waszek, A., Panasiuk, B., Okoniewska, E., Suska-Zakaszewska, A., & Wydawnictwo Akademii Zamojskiej Wydawca. (2025). *Przewodnik metodyczny do nauczania predykcji zmian zawodów*. Oficyna Simonidis Wydawnictwo Akademii Zamojskiej.
 Wiatrowski Z., *Podstawy pedagogiki pracy*, Bydgoszcz 2005.
 Czasopismo: Szkoła-Zawód-Praca.

Wykaz literatury uzupełniającej

Gerlach R.(red.) *Wybrane problemy pedagogiki pracy*, Bydgoszcz 2008
 Karney J., *Psychopedagogika pracy*, Warszawa 2007
 Maćkiewicz, J., Pająk-Ważna, E. *Development of key competencies in Polish tertiary education: a success story or a challenge?* (w:) Freda, M.F. (ed.) *Reflexivity in higher education research and models for underachieving students* Roma 2015
 Marcinkowska, B., Trzcńska-Król, M., Łukasiewicz-Wieleba, J., & Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej Wydawca. (2025). *Filary przyszłości: pedagogika zdolności, nowe technologie i rozwój akademicki*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.
 Nowacki T.W., *Leksykon pedagogiki pracy*, Radom 2004
 Tomaszewska-Lipiec R. (red.), *Relacje praca – życie pozazawodowe drogą do zrównoważonego rozwoju jednostki*, Bydgoszcz 2014

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	30
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną
(Studia 1 stopnia, niestacjonarne, semestr V)

do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Pedagogiczna stymulacja rozwoju dziecka	
Nazwa w j. ang.	Pedagogical stimulation of the development of a young child	
Koordynator	Zespół dydaktyczny	
	Dr Ewa Ir	
Punktacja ECTS	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

<p>Zapoznanie studentów ze sposobami wspomagania rozwoju małego dziecka. Nabywanie umiejętności trafnego doboru i stosowania różnorodnych metod pracy opiekuńczo-wychowawczej i dydaktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych możliwości rozwojowych dziecka. Nabywanie umiejętności rozpoznawania, diagnozowania oraz zaspokajania potrzeb intelektualnych, emocjonalnych i społecznych oraz fizycznych potrzeb małego dziecka.</p>

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Posiada rozbudowaną wiedzę z zakresu projektowania i przeprowadzania diagnozy i terapii pedagogicznej oraz innych systemowych lub doraźnych form pomocy.	W03
	W02 Dysponuje zaawansowaną wiedzą z zakresu warsztatu pracy opiekuńczo – wychowawczej w placówkach różnego typu. Zna rodzaje i sposób przygotowania dokumentów, tworzonych przez pedagogów w różnych placówkach oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych.	W04
	W03 Dysponuje uporządkowaną i rozwiniętą wiedzą z zakresu metodyki pracy pedagoga oraz współpracy z różnymi placówkami i środowiskami wychowawczymi.	W05
	W04 Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu funkcjonowania rodziny oraz zasad, metod i form pracy z rodziną.	W06

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu		Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	U01 Potrafi stworzyć oraz wykorzystywać warsztaty pracy do diagnozy i terapii pedagogicznej oraz do innych systemowych i doraźnych form pomocy.		U03
	U02 Potrafi w zaawansowany sposób zaprojektować oraz przeprowadzić działania w ramach pracy społeczno-opiekuńczej dostosowane do typu placówek oraz potrzeb wychowanków. Potrafi przygotować dokumentację pedagogiczną przystosowaną do wymagań prawnych, profilu placówki oraz potrzeb wychowanków.		U04
	U03 Posiada rozwinięte umiejętności pracy pedagogicznej z uczniami, nauczycielami, rodzicami i pracownikami różnych placówek.		U05
	U04 Potrafi udzielić rodzinie profesjonalnego wsparcia pedagogicznego poprzez udzielanie porad dotyczących wychowania i edukacji, a także informacji o możliwości uzyskania pomocy w innych instytucjach.		U06
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu		Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób etyczny i profesjonalny.		K01
	K02 Poprawnie i w zaawansowany sposób nawiązuje relacje interpersonalne z osobami w różnym wieku i z różnych środowisk społecznych.		K02
	K03 Posiada zaangażowanie oraz przekonanie o sensie pracy pedagogicznej w różnych środowiskach wychowawczych.		K03
	K04 Wykazuje się odpowiedzialnością i refleksyjnością w wyznaczaniu celów, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.		K04
	K05 Ma świadomość i potrzebę stałego doskonalenia i wzbogacania nie tylko swojego warsztatu pracy, ale także własnej osobowości i mądrości.		K05

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	10	-	10	-			-		ZO

20						-		
----	--	--	--	--	--	---	--	--

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład: metody problemowe i aktywizujące, dyskusja
 Ćwiczenia: metody aktywizujące, projekty grupowe i indywidualne

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X					
W02						X	X	X					
W03						X	X	X					
W04						X	X	X					
U01						X	X	X					
U02						X	X	X					
U03						X	X	X					
U04						X	X	X					
K01								X					
K02								X					
K03								X					
K04								X					
K05								X					

Kryteria oceny	Warunkiem zaliczenia jest czynny udział i aktywna postawa w zajęciach, udział w dyskusji, projekty indywidualne i grupowe, opracowanie i zaprezentowanie projektu grupowego na ćwiczeniach związanego z programem stymulacji dla dzieci w określonym wieku.
----------------	---

Uwagi	Pedagogika społeczno-opiekuńcza, studia I stopnia, 3 rok stacjonarne
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Treści wykładów:

1. Stymulacja, wspomaganie, wspieranie rozwoju dziecka, relacje pomiędzy stymulowaniem, diagnozowaniem a terapią.
2. Metody i formy stymulacji oraz pracy z dzieckiem.
3. Wskaźniki prawidłowego rozwoju dziecka. Różnice indywidualne w rozwoju.
4. Zabawa jako podstawowa forma aktywności dziecka i jej walory stymulacyjne.
5. Funkcje zabawek w procesie stymulowania rozwoju dziecka.
6. Rola rodziny i placówek edukacyjnych w stymulacji rozwoju dziecka.
7. Stymulacja rozwoju dziecka jako profilaktyka zaburzeń rozwojowych, trudności dydaktycznych i wychowawczych.

Treści ćwiczeń:

1. Główne zasady wspomagania rozwoju dziecka: rozwijanie aktywności, stymulowanie motywacji dziecka, zaspokajanie jego potrzeb, dążeń, kształtowanie umiejętności, nawyków, postaw.
2. Przygotowanie i prezentacja projektów oddziaływań stymulacyjnych w odniesieniu do rozwoju ruchowego, poznawczego, emocjonalno-społecznego, koordynacji wzrokowo – ruchowej, percepcji

słuchowej - koncentracji uwagi, w zakresie rozwoju myślenia oraz wyobraźni twórczej.
3. Programy telewizyjne oraz komputerowe w procesie wspierania rozwoju dziecka.

Wykaz literatury podstawowej

Bzowska L., Kownacka R., Lorek M., Sowińska A., Z zabawą i bajką w świecie sześciolatka, Kraków 2010
Franczyk A., Krajewska K., Program psychostymulacji dzieci w wieku przedszkolnym z deficytami i zaburzeniami rozwoju, Kraków 2002.
Gruszczak-Kolczyńska E., Zielińska E., Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się, Warszawa 2000
Jąder M., Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi, Kraków 2016
Kielar M., Muchacka B., (red.), Stymulująca i terapeutyczna funkcja zabaw, Kraków 1999
Minczakiewicz E., Grzyb B., Gajewski Ł., Elementarz dla rodziców, Kraków 2003

Wykaz literatury uzupełniającej

Dzionek E., Gmosińska M., Kształtowanie twórczych postaw dzieci pięcioletnich, Kraków 2010
Franczyk A., Krajewska K., Zabawy i ćwiczenia na cały rok. Kraków 2015
Klaus W. Vopel: *Witajcie nogi*, Kielce 2009
Klaus W. Vopel: *Witajcie ręce*, Kielce 2009
Klaus W. Vopel: *Witajcie oczy*, Kielce 2009
Klaus W. Vopel: *Witajcie uszy*, Kielce 2009
Klaus W. Vopel: Gry i zabawy interakcyjne dla dzieci i młodzieży, Kielce 2009
Mańkowska I., Kreowanie rozwoju dziecka, Gdynia 2005
Szmidt K., Ligęza W. Twórczość dzieci i młodzieży: stymulowanie, badanie, wsparcie, Kraków 2009
Waszkiewicz E., Stymulacja psychomotorycznego rozwoju dzieci 6-8 letnich, Warszawa 1991

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalnościowym)
do programu studiów rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/26

Pedagogika społeczno-opiekuńcza
(I st., st. niestacjonarne, semestr V)

Nazwa	Metodyka pracy z dorosłymi
Nazwa w j. ang.	Methodology of work with adults

Koordynator	Dr Katarzyna Sygulska	Zespół dydaktyczny
		Dr Katarzyna Sygulska
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu metodyki pracy z dorosłymi, przygotowanie do pracy pedagogicznej w grupie dorosłych oraz rozwój kompetencji społecznych.

Warunki wstępne

Wiedza	Z zakresu psychologii
Umiejętności	Tworzenie konspektów zajęć
Kursy	Psychologia rozwojowa, Teoretyczne podstawy kształcenia

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów specjalnościowych
Wiedza	Student: W01 Posiada wiedzę z zakresu metodyki pracy z dorosłymi W02 Dysponuje wiedzą na temat okresu dorosłości, w tym zadań rozwojowych, potrzeb i kryzysów człowieka dorosłego W03 Zna podstawowe metody i formy pracy z dorosłymi	W2, W5
	Student: U01 Potrafi zaprojektować i przeprowadzić zajęcia dla osób dorosłych, uwzględniając ich wiek, możliwości, potrzeby oraz zainteresowania U02 Wykorzystuje zdobytą wiedzę w podejmowanych działaniach na rzecz osób dorosłych	U2, U5

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów specjalnościowych
	Student: K01 Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób etyczny, profesjonalny, mądry, odpowiedzialny i refleksyjny K02 Jest zaangażowany i przekonany o sensie pracy pedagogicznej	K1, K2, K3, K4, K5

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	10		10								X
30												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem multimediów, praca z tekstem, dyskusja, gry dydaktyczne, ćwiczenia praktyczne, projekt, referat.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium (Inne)
W01								X				X	
W02								X				X	
W03								X				X	
U01		X					X	X					
U02		X					X	X					
K01		X					X	X	X				
K02		X					X	X	X				

Kryteria oceny Na zaliczenie ćwiczeń student przygotowuje i przeprowadza zajęcia przeznaczone dla osób dorosłych (projekt grupowy). Ocenę końcową stanowi wynik z egzaminu pisemnego (test wyboru).

Uwagi Uczestnictwo w wykładach i ćwiczeniach jest obowiązkowe.

Treści merytoryczne

WYKŁADY:

Charakterystyka okresu dorosłości

Kryzysy w życiu osób dorosłych, wsparcie społeczne

Edukacja całościowa

Zasady uczenia się/nauczania osób dorosłych, bariery edukacyjne

Andragog jako nauczyciel dorosłych, warunki skutecznego działania

Praca z osobami starszymi
Mądrość życiowa

ĆWICZENIA:

Zadania rozwojowe i zmiany w życiu człowieka dorosłego
Zasady i style uczenia się
Metody w pracy z osobami dorosłymi
Formy aktywności osób dorosłych, czas wolny
Edukacja formalna, nieformalna i pozaformalna – przykłady
Prowadzenie zajęć przeznaczonych dla dorosłych odbiorców

Wykaz literatury podstawowej

Brzezińska A., Appelt K., Ziółkowska B., *Psychologia rozwoju człowieka*, Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Sopot 2015.

Matlakiewicz A., Solarczyk-Szwec H., *Dorośli uczą się inaczej*, Wyd. Centrum Kształcenia Ustawicznego, Toruń 2009.

Mazurek E., Stępień T., *Kompendium wiedzy koniecznej edukatora dorosłych*, Politechnika Wroclawska, Wrocław 2017.

Wykaz literatury uzupełniającej

Stochmiałek J., *Kryzysy życiowe osób dorosłych. Refleksje andragogiczne i edukacyjne*, Warszawa 2015.

Sygulska K., *Nigdy nie jest się za starym na bycie szczęśliwym. Czego życie nauczyło osoby starsze?*, „Praca Socjalna” nr 3/2021.

Czasopisma: „E-mentor”, „Edukacja Dorosłych”, „Edukacja Ustawiczna Dorosłych”, „Dyskursy Młodych Andragogów”, „Praca Socjalna”, „Exlibris Biblioteka Gerontologii Społecznej”

Raporty: CBOS, GUS

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	-
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	25
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalnościowym)
 Pedagogika społeczno-opiekuńcza (1 st, niestacjonarne, semestr V)
 2025/2026

Nazwa	Polityka społeczna i oświatowa
Nazwa w j. ang.	Social and educational policy

Koordynator	Dr Ewa Śliwa	Zespół dydaktyczny
		Dr Ewa Śliwa
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Dostarczenie studentowi podstawowej wiedzy o procesach i zjawiskach społecznych, objętych programem polityki społecznej i oświatowej państwa, ich przyczynach i przejawach. Wyposażenie w informacje dotyczące sposobach rozwiązywania, przeciwdziałania, zapobiegania problemom społecznym i oświatowym. Zapoznanie z zasadami polityki społecznej i oświatowej w Polsce, państwach Unii Europejskiej oraz na świecie. Wyposażenie w wiedzę z zakresu uwarunkowań prawnych i finansowych polityki społecznej i oświatowej oraz funkcjonowaniem instytucji społecznych i oświatowych. Wykształcenie u studenta umiejętności zbierania i analizy informacji o problemach społecznych i oświatowych, o grupach zagrożonych marginalizacją społeczną. Wyposażenie studenta w umiejętności obserwacji procesów zmian w rozwoju społecznym i oświatowym społeczeństwa polskiego.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01, Student zna podstawowe pojęcia związane z polityką społeczną i oświatową. Zna systemy i obszary polityki oświatowej i społecznej państwa	W02
	W02, Student potrafi określić aktualne problemy społeczne i oświatowe w polskiej edukacji	W02
	W03, Student posiada elementarną wiedzę o systemach polityki społecznej i oświatowej innych państw	W02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U03, Student potrafi dokonać analizy aktualnych problemów społecznych i oświatowych w Polsce	U09
	U04, Student potrafi stworzyć plan działań w ramach pomiędzy placówkami pomocowymi i edukacyjnymi	U04
	U05, Samodzielnie poszerza wiedzę z zakresu przedmiotu w oparciu o różne źródła.	U07

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu		Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01, Student zauważa, interpretuje zmiany zachodzące w społeczeństwie. Dostrzega trudności oraz zagrożenia indywidualne i grupowe		K02
	K02, Ma świadomość znaczenia etyki zawodowej w wykonywaniu pracy pedagoga		K01
	K03, Potrafi współpracować w zespole oraz rozwiązywać konflikty i problemy grupowe.		K02

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10									
10										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład moderowany, Techniki dyskusji, prezentacje multimedialne

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							x	x					
W02							x	x					
W03							x	x					
U04							x	x					
U02							x	x					
U03							x						
U05								x					
K01								x					
K02								x					
K04							x	x					

Kryteria oceny

Projekt grupowy podlega ocenie w oparciu o system 0 – 1, aktywność oceniana jako zabieranie głosu w dyskusji zaliczana jest na podstawie min.4 wypowiedzi.

Uwagi

Projekt grupowy stanowi autorską własność studentów

Treści merytoryczne:

1. Polityka społeczna i oświatowa jako dyscyplina naukowa oraz element systemu państwa - ujęcie historyczno-kulturowe
2. Pojęcia polityki społecznej i oświatowej (ubezpieczenia, pomoc społeczna, rynek pracy, polityka rodzinna
3. Pojęcia polityki oświatowej, aktualne kierunki w Polsce i na świecie
4. Rozwój polityki społecznej i oświatowej- perspektywa historyczno-kulturowa
5. Modele polityki społecznej i oświatowej
6. Sektory, instytucje, przedmioty polityki społecznej i oświatowej
7. Zmiana społeczna a polityka społeczna i oświatowa

Wykaz literatury podstawowej

1. Nowakowska-Siuta R., Dimitruk-Sieroc K., Polityka oświatowa w perspektywie porównawczej, 2018, Impuls
2. Rabczuk W., Polityka edukacyjna Unii Europejskiej, Nowe Konteksty, Warszawa 2007 Wyd, Komandor
3. Michael H., Polityka społeczna we współczesnym świecie, Warszawa 2010, Difin
4. Ignatowski g., Sułkowski Ł., Dobrowolski Z., Instrumenty polityki społecznej, 2016, Difin
5. Jarosz M., Kozak M. Poza systemem. Instytucje i społeczeństwo, 2016, OW PAN
6. Lavalette M.,PrattA., Polityka społeczna. Teorie, pojęcia, problemy, Warszawa 2010, Dyfin

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Polityka społeczna, praca zbiorowa pod re. Firlit-Fesnak G. oraz Szyłko-Skoczny M., Warszawa 2008, PWN
2. Gofron B., Edukacja wobec idei równości społecznej, Częstochowa 2008, Wyd. Aim.JD
3. Hejza A., Kacprzak L.,Obszary politologii stosowanej, Piła 2010, Wyd. Tekst
4. Turnowiecki W., Polityka społeczna, Gdańsk 2008, Wyd. WSH
5. Rabczuk W., Polityka edukacyjna Unii Europejskiej wobec imigrantów oraz mniejszości narodowych i etnicznych, Warszawa 2002, Wyd. IBE

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	-
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza, (I st., st. niestacjonarne, semestr piąty)
2025/2026

Nazwa	Prawo oświatowe
Nazwa w j. ang.	Education Law

Kod		Punktacja ECTS*	1
-----	--	-----------------	---

Koordinator	dr hab. Justyna Wojniak, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny	dr hab. Justyna Wojniak, prof. UKEN
-------------	-------------------------------------	--------------------	-------------------------------------

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studenta ze specyfiką polskiego systemu oświaty oraz kluczowych instytucji w tym obszarze. Poprzez scharakteryzowanie podstaw prawnych systemu oświaty (konstytucja, ustawy zwykłe, akty prawa wewnętrznego) student poznaje kompetencje organów odpowiedzialnych za kształtowanie i wdrażanie polityki oświatowej. Kurs ma na celu charakterystykę stosownych aktów prawnych i przybliżenie zasad obowiązujących w przedmiotowym obszarze, w oparciu o które student będzie konstruował aktywności związane ze swoją przyszłą działalnością zawodową, zgodnie z kierunkiem kształcenia.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z zakresu pojęć i systemów pedagogicznych oraz socjologii edukacji i wychowania
Umiejętności	Nie wymagana
Kursy	Nie wymagana

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
--------	-----------------------------	--

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład: metoda podająca z elementami problemowymi.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – le ar ni ng	Gr y dy da kt ycz ne	Ć wi cz en ia w sz ko le	Z aj ę c ia te re no we	Pr ac a la bo ra to ryj na	Pr oj ek t in dy wi du al ny	Pr oj ek t gr up o wy	U dz iał w dy sk us ji	R e f e r a t	Pra ca pis em na (es ej)	E gz a mi n us tn y	E gz a mi n pi se mny	In ne
W01										X			
W02										X			
W03										X			
U01								X					
U02								X					
U03								X					
K01								X					
K02								X					
K03								X					

Kryteria oceny

Zaliczenie kursu przedmiotu na podstawie obecności (20%), aktywnego udziału w zajęciach (20%) i pozytywnej oceny z pisemnego testu zaliczeniowego (60%).

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Zagadnienia wprowadzające (pojęcie prawa oświatowego i prawa szkolnego, konstytucyjne podstawy oświaty) - 2h;
2. System oświaty - struktura, zadania i finansowanie, system szkół - 2h;
3. Zakładanie i prowadzenie szkół i placówek oświatowych - 2h;
4. Organizacja pracy szkoły - 2h;
5. Organy szkoły - 2h;
6. Nadzór pedagogiczny - 2h.
7. Status nauczyciela, kwalifikacje, warunki awansu zawodowego - 2h;
8. Uczniowie - status i obowiązki - 1h.

Wykaz literatury podstawowej

Ustawa Prawo oświatowe z dn. 14.12.2016, Dz. U. z 2017 r. poz. 59 (z późn. zm.);
 Karta Nauczyciela z dn. 26.01.1982, Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 (z późn. zm.);
 Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 14.02.2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej,

w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2017 poz. 356 (z późn. zm.);

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 30.01.2018 w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. z 2018 r., poz. 467 (z późn. zm.);

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 25 sierpnia 2017 w sprawie nadzoru pedagogicznego, Dz. U. 2017, poz. 1658 (z późn. zm.);

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 6 września 2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli, Dz. U., z 2022 r., poz. 1914;

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, Dz. U. 2001, Nr 61 poz. 624 - uchylone (obow. Rozporządzenie z dnia 9 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, Dz. U. 2007, Nr 35 poz. 222);

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., Dz. U. nr 120, poz. 526;

Balicki A., Pyter M., *Prawo oświatowe. Komentarz*, Warszawa 2017.

Wykaz literatury uzupełniającej

Ustawa o systemie oświaty z dn. 7.09.1991, Dz.U. z 1991 r., Nr 95 poz. 425 (z późn. zm.);

Barański A., J. Rozwadowska-Skrzeczyńska, M. Szymańska, *Ustawa Karta Nauczyciela. Komentarz*, Warszawa 2009;

Hart S., *Prawa dzieci w edukacji*, Gdańsk 2006;

Miruć A., *Nadzór pedagogiczny w oświacie – wybrane zagadnienia*, Białystok 2010;

Wojniak J. Majorek M., *Polish education system under 2017 reform: Assumptions, aims and controversies*, "SHS Web of Conferences", Vol. 48, 2018, https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2018/09/shsconf_erpa2018_01043/shsconf_erpa2018_01043.html ;

Wojniak J., Zięba K., *Zawód czy powołanie? Nauczyciele edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej o sobie i swojej profesji*. "Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna" 2024, t. 11, s. 9-23.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15

	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Ogółem bilans czasu pracy	25
	Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	1

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną
Studia 1 stopnia, niestacjonarne, semestr V

do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Pedagogika rodziny
Nazwa w j. ang.	Pedagogy of the Family

Koordynator	Dr hab. Jolanta Maćkowicz, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr Joanna Wnęk-Gozdek Dr Ewa Śliwa Dr Roman Solecki
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu rodziny, ukazanie specyfiki współczesnej rodziny, a także sposobów realizacji wychowawczej funkcji rodziny. Przybliżenie metod diagnozowania rodzin z problemami oraz budowanie umiejętności komunikacyjnych niezbędnych w pracy z rodziną.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 - Ma podstawową wiedzę na temat funkcjonowania rodziny w aspekcie kulturowym, społecznym i edukacyjnym;	W02
	W02 - Zna zagadnienia wychowania we współczesnej rodzinie oraz techniki i narzędzia diagnozowania rodzin;	W06
	W03 - Zna problematykę dysfunkcji i patologii w rodzinie oraz wsparcia społecznego, a także innych działań optymalizujących funkcjonowanie rodziny.	W03

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01- Potrafi przeprowadzić diagnozę i metodologiczną analizę rodziny jako układu wychowawczego i edukacyjnego;	U02
	U02 - Umie gromadzić materiał empiryczny dotyczący zjawisk i procesów zachodzących w rodzinie, których skutki mają lub potencjalnie mogą mieć aspekt wychowawczy;	U07
	U03 - Potrafi podjąć działania optymalizujące funkcjonowanie rodziny	U06

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K1- Ma świadomość znaczenia wiedzy interdyscyplinarnej w wyjaśnianiu i opisywaniu problemów rodziny oraz odpowiedzialności planowaniu celów i działań w aspekcie wychowania i edukacji dziecka; K2 – Podejmuje działania na rzecz propagowania wiedzy pedagogicznej w środowisku K3 - Postępuje zgodnie ze standardami i normami zawodowymi;	K04 K03 K01

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	20										x
30												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny, metody aktywne: techniki dyskusji, studium przypadku, projekt, prezentacje multimedialne, gry dydaktyczne

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	JAKIE? Inne
W01						x		x				x	
W02						x		x				x	
W03		x						x				x	
U01		x				x		x				x	
U02						x							
U03						x		x				x	
K01		x						x				x	
K02						x		x					x
K03								x					

Kryteria oceny	Zaliczenie: aktywność na zajęciach, (gromadzenie plusów za wypowiedzi. 5 plusów – zaliczone kryterium aktywności), projekt indywidualny 50%; egzamin pisemny – test 50%.
----------------	--

Uwagi	Indywidualne projekty stanowią własność autorską studenta
-------	---

Treści merytoryczne

<p>Wykłady Pedagogika rodziny jako subdyscyplina pedagogiczna. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze. Więzi partnerskie i rodzicielskie – konsekwencje współczesnych przemian w obrębie struktury i więzi rodzinnej. Diagnoza środowiska wychowawczego rodziny. Wspomaganie rodziny, szczególnie dysfunkcyjnej w spełnianiu jej funkcji wychowawczej. Patologie w rodzinie.</p> <p>Ćwiczenia Pedagogizacja rodziców. Prawidłowa komunikacja w rodzinie. Czynniki zagrażające rodzinie. Przemoc w rodzinie. Obszary i formy realizacji funkcji wychowawczej rodziny (wychowanie moralne, społeczne i prospołeczne, patriotyczne i międzykulturowe, prozdrowotne i ekologiczne, seksualne, intelektualne, do korzystania z mediów; estetyczne). Rola czasu wolnego i znaczenie zabawy dla rozwoju dziecka i integracji rodziny.</p>
--

Wykaz literatury podstawowej

<p>Sieradzka-Baziur B. (red.), Pedagogika rodziny na początku XXI wieku w świetle pojęć i terminów, Kraków 2018 pdf Dybowska E., Prucnal-Wójcik M. (red.), Wokół rodziny i dziecka. Wybrane zagadnienia z teorii i praktyki, Kraków 2017 Pikula N., Rodzina podmiotem i kreatorem komunikacji społecznej, Kraków 2010 Maćkiewicz J. Przemoc w wychowaniu rodzinnym, Kraków 2010 Wnęk-Gozdek, J., & Maćkiewicz, J. Znaczenie kompetencji cyfrowych polskich (euro) dziadków w podtrzymywaniu relacji z wnukami. <i>Roczniki Pedagogiczne</i>, 2024, 16(4), 69-83.</p>
--

Wykaz literatury uzupełniającej

<p>Karbowniczek J, Błasiak A, Dybowska E. (red) Dziecko, rodzina, wychowanie. Wybrane konteksty, Kraków 2015 (dostępny pdf) Błasiak A., Dybowska E. (red.), W trosce o dobro współczesnego dziecka. Wybrane zagadnienia, Kraków 2014 (dostępny pdf) Wilk J., Pedagogika rodziny, Lublin 2002. Maćkiewicz, J. (2015) Osoby starsze jako ofiary przemocy domowej. Ujęcie wiktymologiczne, Kraków 2015 M.McGoldric, R.Gerson, S.Shellenberger: Genogramy-rozpoznanie i interwencja, Warszawa 2007 Caselman T., Hilli, K. Praca terapeutyczna z rodzinami Kreatywne zajęcia dla różnorodnych struktur rodziny, 2014)dostępne w pdf Sieradzka-Baziur, B., & Ignatianum Wydawca. <i>Pedagogika rodziny na początku XXI wieku w świetle pojęć i terminów</i>. 2018 Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum. Zamszyn E., Kaczmarczyk J., Zbigniew Zamszyn Z. ,Podręcznik pracy z rodzinami Szczecin 2015 pdf</p>
--

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25

bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	25
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Semestr VI

KARTA KURSU

(realizowanego w module obligatoryjnym)
Pedagogika (1 st., niestacjonarne, semestr VI)

do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Interwencja kryzysowa		
Nazwa w j. ang.	Crisis Intervention		
Kod		Punktacja ECTS*	3
Koordynator	Dr hab. Barbara Nowak, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny Dr A. Kaczmarek-Tabor Dr Barbara Pietryga- Szkarłat Dr Karolina Piątek	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z treściami dotyczącymi sytuacji kryzysowych (rodzajami, pojęciami, symptomami kryzysów) diagnozą psychologiczną stosowaną w interwencji kryzysowej oraz ze strategiami stosowanymi w interwencji kryzysowej, ze szczególnym uwzględnieniem kryzysów osób uzależnionych. Przygotowanie przyszłych pedagogów do samodzielnego budowania strategii postępowania wobec osób w kryzysie oraz wypracowanie kompetencji służących realizowaniu odpowiednich strategii w oparciu o najszerzy paradygmat działań interwencyjnych obejmujący różne rodzaje wsparcia; do rozwijania własnego warsztatu pracy oraz do roli etycznego, refleksyjnego praktyka. Wprowadzenie technik RTZ do pracy z osobami w kryzysie.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	Komunikacja interpersonalna, Diagnostyka pedagogiczna, Psychologia rozwojowa i Psychologia kliniczna

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W01, Dysponuje podstawową wiedzą pedagogiczną i psychologiczną związaną z sytuacjami kryzysowym, W02, Zna różne strategie działania interwencyjnego oraz zasady ich budowania, W03, Dysponuje wiedzą z zakresu integrowania działań interwencyjnych pomiędzy różnymi podmiotami biorącymi udział w interwencji.	K_W01, K_W02 K_W08 K_W03, K_W07
--	---	---

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	U01, Potrafi zastosować odpowiednie działania interwencyjne zgodnie z kwalifikacjami, aktami prawnymi oraz zasadami etycznymi pracy pedagoga, U02, Samodzielnie diagnozuje oraz projektuje i przeprowadza interwencje zgodnie z zasadami wobec osób w kryzysie, U03, Potrafi współpracować z specjalistami zaangażowanymi w działania interwencyjne.	K_U06, K_U08 K_U07 K_U03

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01, Wykazuje zaangażowanie w obszarze wspierania osób w kryzysie oraz skutecznie i poprawnie nawiązuje relacje interpersonalne z osobami w trudnych sytuacjach życiowych oraz specjalistami, K02, Ma świadomość konieczności etycznego, odpowiedzialnego, profesjonalnego zachowania się w stosowanych strategiach interwencyjnych, K03, Przewiduje skutki podejmowanych działań interwencyjnych oraz wzbogaca i doskonali warsztat pracy w zakresie interwencji.	K_K03, K_K05 K_K02 K_K01

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	10		10						X
20									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny, analiza przypadków, dyskusje, warsztaty

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji (odp. listna)	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (analiza przypadku)
W01								x				x	
W02						x		x				x	
W03								x				x	
U01								x				x	x
U02						x		x				x	x
U03								x					x
K01						x		x					x
K02						x		x					x
K03						x		x					x

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie z ćwiczeń i wykładów na podstawie uzyskania min. 15 punktów za poprawnie udzieloną odpowiedź oraz min. 3 punkty za komentarz do przypadku oraz 7 punktów za przygotowanie arkusza do Pracy z przekonaniem. Punkty za odpowiedź ustną i komentarz są przydzielane 1 punkt za 1 dobrą wypowiedź na podstawie literatury i materiałów omawianych na ćwiczeniach i wykładach.</p> <p>Uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń i wykładów jest podstawą do przystąpienia do egzaminu pisemnego. Egzamin pisemny ma formę testu i oceniane jest w skali 2-5, przy czym uzyskanie 51% z max. liczby 35 punktów oznacza ocenę dostateczną. Stosowana skala: 51-60% ocena dostateczna, 61-70% plus dostateczna, 71-80% dobra, 81-90% plus dobra, 91-100% bardzo dobra.</p>
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

Wykłady:	<ol style="list-style-type: none"> Charakterystyka działania interwencyjnego, podstawowe pojęcia z dziedziny interwencji kryzysowej, charakterystyka sytuacji trudnych i kryzysowych; symptomy kryzysów, rodzaje kryzysów. Analiza cech i kompetencji pedagogów prowadzących działania interwencyjne. Zasady działań interwencyjnych. Przedstawienie strategii interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych z elementami diagnozy. Komunikacja w sytuacji kryzysowej. Transteoretyczny Model Zmiany Prochasky i DiClemente.
Ćwiczenia:	<p style="text-align: center;">Blok w grupach audytoryjnych</p> <ol style="list-style-type: none"> Strategie postępowania w różnych sytuacjach kryzysowych: <ol style="list-style-type: none"> kryzys suicydalny. kryzysy wywołane cudzą agresją (przemoc domowa, molestowanie seksualne), żał po stracie (rozwód, śmierć, choroba przewlekła – kryzysy w przebiegu choroby nowotworowej) kryzysy uzależnień. <p style="text-align: center;">Blok w grupach konwersatoryjnych</p> <ol style="list-style-type: none"> Opracowanie strategii działania pedagoga w wybranych przypadkach kryzysów z wykorzystaniem technik RTZ: <ol style="list-style-type: none"> omówienie podstawowych założeń RTZ . schemat ABC emocji. praca z przekonaniem. Indywidualny program zmiany.

Wykaz literatury podstawowej

James R., Gilliland K. *Strategie interwencji kryzysowej*, Warszawa, 2006

Kluczyńska, S., Czabała, J. C., Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej Wydawca, & Fabryka Druku Druk. *Interwencja kryzysowa: wybrane zagadnienia* (Wydanie pierwsze.). Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej 2021.

Kubacka-Jasiecka D. *Interwencja kryzysowa*, Warszawa, 2010

Pawliczuk, W. Interwencja kryzysowa w szkole. W *Interwencja kryzysowa : wybrane zagadnienia*. 2021.

Wojtanowicz, K., Duda, M., Bursová, J., Michalec-Jękot, S., Uniwersytet Papieski Jana Pawła II Wydawca, & Wydawnictwo Scriptum, T. S. W. *Interwencja kryzysowa : implikacje badawcze i praktyczne* (Wydanie I.). 2023. Wydawnictwo „scriptum”

Wykaz literatury uzupełniającej

Antoszevska B. *Dziecko z chorobą nowotworową – Problemy psychopedagogiczne*, Kraków, 2006

Bartoszevska E. (2005) *Formy pomocy dziecku nieuleczalnie choremu i jego rodzinie w hospicjum*, Kraków, 2005

Brzezińska A., Horonowska E. (red.) *Dzieci i młodzież wobec agresji i przemoc*, Warszawa, 2007

Carr A. *Depresja i próby samobójcze młodzieży*, Gdańsk, 2004

Dambach K.E. *Mobbing w szkole*, Gdańsk, 2003

Gomez A., M. (2002) *Gdy dziecko ma problemy w klasie*, Kraków, 2002

Herbert M. *Rozwód w rodzinie*, Gdańsk, 2005

Heyne D., Rollings S. *Niechęc do szkoły*, Gdańsk, 2004

James B. *Leczenie dzieci po urazach psychicznych*, Warszawa, 2003

King G. *Umiejętności terapeutyczne nauczyciela*, Gdańsk, 2004

Maultsby M. *ABC twoich emocji*, Żnin 2016

Maultsby M. *Racjonalna Terapia Zachowań*, Żnin 2013

Prochaska J, DiClemente C, Norcross J, *Zmiana na dobre*, Warszawa 2008

Mc Whirter J. J., Mc Whirter B., Mc Whirter A., *Zagrożona młodzież*, Warszawa 2005

Roberts A. R., (Ed.) *Crisis Intervention Handbook: Assessment, Treatment and Research, Third Edition*, Oxford University Press 2005, ss. 305-440

Stępniewska-Gębiak H., Wirga M., *Zdrowa nadzieja rodzica w sytuacji choroby nowotworowej dziecka – rola nieprzywiązywania do rezultatu*, Psychoonkologia 2017, Vol. 21, nr 4, s. 135-141.

Żukowska E. Ż, *Strategie radzenia sobie a znajdowanie korzyści w chorobie nowotworowej*, Psychologia Jakości Życia 2011, tom 10, nr 1 (39-56)

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU

(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (1 st. niestacjonarne, semestr szósty)

Nazwa	Pedagogika twórczości
Nazwa w j. ang.	Pedagogy of creativity

Koordynator	dr hab. Karolina Czerwiec, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Karolina Czerwiec, prof. UKEN Dr Alicja Ryczkowska Mgr Jacek Milczanowski
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Podczas kursu z pedagogiki twórczości studenci poznają podstawową terminologię oraz wybrane teorie z zakresu pedagogiki i psychologii twórczości. Oprócz wiedzy teoretycznej, zdobywają oni także praktyczne umiejętności rozwijania twórczości u uczniów.

Celem kursu jest także wzrost umiejętności kreatywnych u samych studentów.

Wiedza: wiedza na temat pedagogiki twórczości oraz możliwości celowego zastosowania działań twórczych w pracy pedagogicznej.

Umiejętności: umiejętność doboru różnych działań twórczych do założonych celów pedagogicznych.

Kompetencje społeczne: gotowość podjęcia współpracy z innymi specjalistami w miejscu praktyk / pracy

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student zna terminologię i teorie z zakresu pedagogiki i psychologii twórczości	K_W01, K_W04
	W02 Student zna zastosowanie konkretnych metod, technik i ćwiczeń w rozwijaniu kreatywności u uczniów	K_W15

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Student potrafi wykorzystać w praktyce metody, techniki i ćwiczenia rozwijające kompetencje kreatywności u uczniów	K_U03, K_U04
	U02 Student potrafi samodzielnie zaprojektować zajęcia dotyczące tematyki kreatywności	K_U15

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Student potrafi dokonać oceny swoich umiejętności twórczych i jest gotowy pracować nad nimi	K_K01
	K02 Student uwzględnia w projektowaniu i prowadzeniu swoich zadań kontekst społeczny oraz normy etyczne	K_K02, K_K05

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	10										zal. z oceną
20												

Opis metod prowadzenia zajęć

<p>Wykład kursowy z elementami wykładu konwersatoryjnego i wykładu problemowego prowadzony online /MsTeams/</p> <p>Ćwiczenia: dyskusja, drama edukacyjna, elementy Treningu Twórczości E. Nęcki, gry dydaktyczne, projekt – uczestnictwo i prezentacja wykonanych zadań</p>

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	X						X	X					X
W02	X	X					X	X					X
U01	X							X					X
U02	X	X					X	X					X
K01	X						X	X					X
K02	X	X					X	X					X

Kryteria oceny	<p>Wykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywny udział w wykładzie (udział w dyskusji, oceniany na podstawie częstotliwości i trafności wypowiedzi; minimum jedna merytoryczna wypowiedź ustna podczas semestru) <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywny udział w ćwiczeniach oceniany na podstawie obserwacji prowadzącego oraz wytworów studentów wykonywanych podczas zajęć - zaliczony projekt grupowy (ocenie będą podlegały: aktywność podczas opracowywania projektu, trafność dobranych metod do przedstawienia tematu, atrakcyjność z punktu widzenia ucznia, stopień zaangażowania emocji, merytoryczność /wiadomości i umiejętności w zakresie pedagogiki twórczości oraz kompetencje społeczne związane z realizacją tego typu treści podczas warsztatów edukacyjnych)
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Zagadnienia

- pojęcia, kryteria, rodzaje i wymiary (aspekty) twórczości,
- definiowanie, dziedziny i cele pedagogiki twórczości,
- wybrane teorie i modele twórczości,
- znaczenie środowiska społeczno-kulturowego w rozwoju twórczym dzieci i młodzieży,
- wychowanie do twórczości (w tym: wybrane programy wychowania do twórczości),
- metody dydaktyki twórczości,
- wybrane programy rozwijające twórcze myślenie i rozwiązywanie problemów,
- trening twórczości – techniki, przykłady ćwiczeń i możliwości zastosowania w praktyce pedagogicznej,
- pojęcie neurocepcji, regulacji i koregulacji jako mechanizmów wspomagających procesy twórcze,
- rola swobody ruchu i efektywnego oddechu w procesach twórczych,
- źródła inspiracji w tworzeniu.

Wykłady:

1. Wybrane teorie twórczości.
2. Metody badań pedagogiki twórczości.
3. Struktura procesu twórczego.
4. Społeczny kontekst twórczości.
5. Wychowanie do twórczości.
6. Zasady i metody dydaktyki twórczości.

Ćwiczenia:

1. Twórcze sposoby na integrację i tworzenie dobrego klimatu grupy.
2. Drama jako metoda rozwijająca kreatywność.
3. Twórcze rozwiązywanie problemów.
4. Zdolności wspomagające twórcze myślenie (abstrahowanie, myślenie dedukcyjne i indukcyjne, dokonywanie skojarzeń, metaforyzowanie, transformowanie).
5. Twórcze pisanie.

Wykaz literatury podstawowej

Kabat M., *Kreatywność w edukacji nauczyciela*, Poznań 2013.

Nęcka E., *Trening twórczości*, GWP, Sopot 2013

Sajdak A., *Edukacja kreatywna*, Kraków 2008.

Szmidt K., *ABC kreatywności*, Difin 2010.

Szmidt K. (red.). *Metody pedagogicznych badań nad twórczością: teoria i empiria*, Łódź 2009.

Szmidt K., *Pedagogika twórczości*, Sopot, GWP 2013.

Witerska K., *Drama. Techniki, strategie, scenariusze*

<http://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2019/02/REFLEKSJE-2-2019-pdf.pdf>

http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-b39a8994-6872-4e26-8396-2ed07a16fd4b/c/RL_T41_2_Magda-Adamowicz.pdf

<https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download-attachments/includes/download.php?id=5220>

Wykaz literatury uzupełniającej

Bannewicz M., *Coaching, kreatywność, zabawa: narzędzia rozwoju dla pasjonatów i profesjonalistów*, Gliwice 2014.

Boal A., *Gray dla aktorów i nieaktorów*, Cyklady, 2014.

Deb. D., *Teoria poliwalna w psychoterapii*, Kraków 2020.

Deb. D., *Teoria poliwalna w psychoterapii*, Kraków 2021.

Góralski A., *Reguły treningu twórczości*, Warszawa 2010.

Karolak W., Kaczorowska B., Jabłoński M.; aut. Ćwiczeń: Frydzińska-Świątczak L., [et al.]. *Działania twórcze - twórczość wspomagająca rozwój : książka dla nauczyciela*, Łódź 2007.

Karwowski M., *Konstelacje zdolności: typy inteligencji a kreatywność*, Kraków 2005.

Milczanowski J. *Podręcznik instruktora teatralnego*, Nowy Sącz 2020

Popek S., *Człowiek jako jednostka twórcza*, Lublin 2001.

Stróżewski W., *Dialektyka twórczości*, Kraków 2007.

Ryczkowska A., *Wspieranie kreatywności dziecka poprzez działania muzyczne*. W: J. Skibska, J.

Wojciechowska (red.), *Doświadczenie zmian w teorii i praktyce pedagogicznej*, Warszawa 2015, s. 247-257.

Netografia

https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/2724/1/Agata%20Cudowska_Edukacja%20tw%C3%B3rcza%20jako%20wspomaganie%20dziecka%20w%20rozwoju%20%E2%80%93%20mit%20czy%20rzeczywisto%C5%9B%C4%87.pdf

<https://kwartalnikpedagogiczny.pl/resources/html/article/details?id=170741&language=pl>
https://pdf.helion.pl/e_0e3d/e_0e3d.pdf
http://www.pedagogika.wszia.opole.pl/tworczosc/2_MD.pdf
<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-2b1282a8-ab58-4bc7-83a1-f71eab760f5f>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU

(Kurs obligatoryjny)
1 st., niestacjonarne, semestr szósty
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2026/2026

Nazwa	Seminarium dyplomowe
Nazwa w j. ang.	Graduate seminar C

Koordynator	Dyrekcja Instytutu Pedagogiki	Zespół dydaktyczny
		Pracownicy z tytułem dr i dr hab.

Punktacja ECTS*	2
-----------------	---

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem głównym jest wprowadzenie do (i) prowadzenie badań naukowych na poziomie pracy licencjackiej, analiza i interpretacja materiału źródłowego w kontekście prowadzonych badań oraz przygotowania części metodologicznej. Istotne jest uwrażliwienie studentów na etyczny aspekt prowadzonych badań naukowych.

Warunki wstępne

Wiedza	K_W01 - posiada uporządkowaną wiedzę z różnych subdyscyplin pedagogicznych w zakresie psychobiologicznego i społecznego rozwoju człowieka oraz wybranych zagrożeń cywilizacyjnych; K_W04 – zna teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów
Umiejętności	K_U04 – wykorzystuje teorie do wyjaśniania, przewidywania i organizowania procesów wychowania, nauczania i uczenia się, uwzględniając ich uwarunkowania K_U02 – interpretuje zjawiska edukacyjne. Posługuje się wiedzą z zakresu pedagogiki i nauk współpracujących
Kursy	K_W01 - posiada uporządkowaną wiedzę z różnych subdyscyplin pedagogicznych w zakresie psychobiologicznego i społecznego rozwoju człowieka oraz wybranych zagrożeń cywilizacyjnych; K_W04 – zna teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W01 – Zna terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych;	K_W01
	W02 – Posiada wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych i humanistycznych, z których wywodzą się poszczególne podejścia badawcze	K_W05

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	U01 – Posługuje się terminologią naukową używaną w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz poprawnie uzasadnia jej stosowanie; U02 – Wykorzystuje teorie do wyjaśniania, przewidywania i organizowania procesów wychowania, nauczania i uczenia się uwzględniając ich uwarunkowania.	K_U01 K_U05

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 – Dokonuje samooceny i umiejętności. Jest gotów do doskonalenia warsztatu pracy pedagoga; K02 – Potrafi zachować się w sposób profesjonalny, jest zdolny do refleksji etycznej i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K01 K_K02

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin							10				
10											

Opis metod prowadzenia zajęć

Praca z tekstem, studium przypadku, praca indywidualna, dyskusja panelowa.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - le ar ni ng	G ry d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	Inne (kon sulta cje)
W01						X		X					
W02						X							
W03								X					
W04													
W05						X							
W06						X		X					
U01													
U02						X		X					
U03						X		X					
U04								X					
K01						X		X					X
K02						X							X
K03						X		X					

Kryteria oceny	Zaliczenie według kryteriów oceny prac dyplomowych przedstawionych na pierwszym spotkaniu z seminarzystami, przygotowanie rozdziału teoretycznego i metodologicznego pracy licencjackiej. Student uzyskuje zaliczenie w oparciu o systematyczną pracę nad projektem indywidualnym, rozliczanym w systemie 0-1. Udział w dyskusji dotyczącej projektowanych/realizowanych badań jest wymagany na każdych zajęciach seminaryjnych.
----------------	--

Uwagi	Pedagogika, studia stacjonarne I stopnia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Przygotowanie konspektu pracy licencjackiej.
- Gromadzenie i analiza materiału źródłowego. Opracowanie fiszek bibliograficznych i merytorycznych. Ułożenie listy źródeł pracy wg standardu APA.
- Opracowanie części teoretycznej.
- Przygotowanie modelu teoretycznego i aparatu metodologicznego (cele pracy, przedmiot badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne, wskaźniki; metody, techniki i narzędzia badawcze).
- Opracowanie części metodologicznej.

Wykaz literatury podstawowej

Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2003.
Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001.
Palka S., *Podstawy badań w pedagogice*, Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk 2009.
Pilch T., Bauman T., *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe*. Wyd. 3, Warszawa: Wyd. Akad. „Żak” 2001.
Rubacha K., *Metodologia badań nad edukacją*, Wyd. Akad. i Lit. W. Butkiewicz, Warszawa 2003.

Umberto E., *Jak pisać pracę dyplomową. Poradnik dla humanistów*, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.

Wykaz literatury uzupełniającej

Flick U., *Projektowanie badania jakościowego*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022.
Kvale S., *Prowadzenie wywiadów*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022.
Mikrut A., *Wybrane metody statystyki opisowej dla pedagogów*, Wyd. Nauk. Akademii Pedagogicznej, Kraków 2000.
Silverman D., *Prowadzenia badań jakościowych*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022.
Silverman D., *Interpretacja danych jakościowych*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2022.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
realizowanego w module specjalności
 Pedagogika społeczno-opiekuńcza (I st, st niestacjonarne, semestr szósty)
 2025/2026

Nazwa	Zagrożenia cywilizacyjne	
Nazwa w j. ang.	Civilization threats	
Koordinator	Dr Anna Włoch	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS	2	Dr Anna Włoch

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z głównymi zagrożeniami współczesnego świata, szczególnie z perspektywy socjologicznej oraz pedagogicznej. Nacisk położony zostanie na teorię zmiany społecznej oraz procesy globalizacyjne, które są przyczyną narastających zagrożeń we współczesnych cywilizacjach. Studenci zapoznają się z najważniejszymi globalnymi problemami cywilizacyjnymi, od problemów środowiskowych, poprzez choroby cywilizacyjne, zagrożenia wynikające z postępu technologicznego. W trakcie ćwiczeń studenci będą mieli okazję zaproponować zajęcia/ prelekcje dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców, dot. wybranego zagadnienia zagrożeń cywilizacyjnych i możliwych sposobów przeciwdziałania ich skutkom.

Warunki wstępne

Wiedza	Nie wymagane
Umiejętności	Nie wymagane
Kursy	Nie wymagane

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	W01 Zna główne determinanty i linie rozwojowe cywilizacji zachodniej i pozaeuropejskich. W02 Ma wiedzę w zakresie aktualnych zagrożeń cywilizacyjnych.	W02 W02
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	U01 Prawidłowo ocenia zasoby przyrody i środowiska globalnego oraz funkcjonowania człowieka w przyrodzie. U02 Analizuje czynniki rozwoju zagrożeń społecznych.	U02 U02

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 Ma świadomość wartości działań jednostkowych i społecznych na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom cywilizacyjnym.	K04

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10			10								
20												-

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z dyskusją problemową, praca z tekstem, praca grupowa – referat/ prezentacja.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X					X
W02							X	X					X
U01							X	X					X
U02							X	X					X
K01							X	X					

Kryteria oceny	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest przedstawienie prezentacji grupowej – będącej przykładową prelekcją dla dzieci lub młodzieży szkolnej lubi ich rodziców. Wykłady są obowiązkowe. Zaliczenie całości kursu na podstawie testu zaliczeniowego (min. 50% pozytywnych odpowiedzi), obejmującego zagadnienia omawiane na wykładach i ćwiczeniach.
----------------	--

Uwagi	Pedagogika społeczno-opiekuńcza
-------	---------------------------------

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:

1. Nowoczesność i późna nowoczesność.
2. Procesy globalizacyjne.
3. Teorie zmiany społecznej i trauma zmian społecznych.
4. Ruchy społeczne i rewolucje.
5. Konsumpcjonizm naszych czasów.
6. Kultura wizualna.

7. Podsumowanie zajęć.

Ćwiczenia:

1. Zmiany klimatyczne i zanieczyszczenie środowiska. Kształtowanie świadomości ekologicznej.
2. Ubóstwo i nierówności społeczne.
3. Choroby cywilizacyjne - somatyczne.
4. Choroby cywilizacyjne - psychiczne.
5. Postęp technologiczny i cyberzagrożenia.
6. Subkultury młodzieżowe.
7. Sekty destrukcyjne.

Wykaz literatury podstawowej

Sztompka P., *Socjologia. Wykłady o społeczeństwie*, Znak Horyzont, Kraków 2021.
 Golka M., *Cywilizacja współczesna i globalne problemy*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2016.
Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego, pod red. J. Bednarka i A. Andrzejewskiej, Wydawn. Difin, Warszawa 2014.
 Chudzik A., *Współczesne zagrożenia rozwojowe dzieci i młodzieży*, Wydawn. AHE w Łodzi, Łódź 2022.

Wykaz literatury uzupełniającej

Tomczyk Ł., Włoch A., *Cyberbullying in the light of challenges of school-based prevention*, "International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education" (IJCRSEE) 2019, vol. 7, no 3, s. 13-26. DOI: 10.5937/IJCREE1903013T <https://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/2334-847X/2019/2334-847X1903013T.pdf>
 Włoch A., *Zacieranie granicy między dobrem a złem w wychowaniu dzieci w dobie relatywizmu*, [w:] *Dobro i zło w wychowaniu dziecka. T. 1 Ku dobru*, pod. red. M. Głazewskiego i B. Muchackiej, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2017, s. 57-72.
Zagrożenia cywilizacyjne: wybrane problemy, pod red. M.D. Głowackiej, E. Mojs, Polskie Towarzystwo Nauk o Zdrowiu, Poznań 2009.
Zdrowie dzieci i młodzieży a zagrożenia cywilizacyjne, pod red. B. Haor i L. Rezemskiej, Włocławskie Towarzystwo Naukowe, Włocławek 2008.
 Janczewski A., Toczyński P.i, *Przemiany cywilizacyjne w współczesne zagrożenia wychowawcze okresu dojrzewania*, "Rocznik Towarzystwa Naukowego Płockiego" 2015, nr 7, s. 323-331.
 Wolter E., *Wychowanie człowieka w obliczu zagrożeń cywilizacji technicznej*, "Forum Pedagogiczne UKSW" 2011, nr 1, s. 27-56.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU
(realizowanego w specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza
niestacjonarne
rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Praca z osobami o specjalnych potrzebach
Nazwa w j. ang.	Work with Children and Youth with Special Needs

Koordynator	Dr Agnieszka Ochman	Zespół dydaktyczny
		Mgr Elżbieta Mirewska Dr Barbara Cygan
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza:

- zaznajomienie z teoretycznymi i prawnymi podstawami pracy z osobami o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych
- poznanie zasad pracy z osobami z SPRiE w połączeniu z diagnozowaniem opóźnień, trudności i zaburzeń w rozwoju
- poznanie kryteriów i warunków doboru określonych metod i form pracy do specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych

Umiejętności:

- nabycie umiejętności adekwatnego dostosowania określonych metod i form pracy w odpowiedzi na rozpoznawane u dzieci potrzeby rozwojowe i edukacyjne

Kompetencje społeczne:

- nabycie gotowości do inicjowania i podejmowania zadań związanych ze współpracą z zespołem specjalistów z otoczenia osób ze spektrum autyzmu dla realizacji działań wspierających i terapeutycznych wobec niego

Opis metod prowadzenia zajęć

- Wykład: metody asymilacji wiedzy, waloryzujące, problemowe
- Ćwiczenia audytoryjne: problemowe, waloryzacyjne, metoda projektów i praktycznego działania

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X					X*
W02							X	X					X*
W03							X	X					X*
U01		X					X	X					
U02		X					X	X					
K01							X	X					
K02							X	X					

X* - kolokwium z treści omawianych na wykładach

Kryteria oceny	<p>Warunki zaliczenia kursu: aktywny udział w wykładach i ćwiczeniach. Opracowanie projektu grupowego na zadany temat. Egzamin ustny sprawdzający poziom przyswojonej przez studentów wiedzy dotyczącej pracy z osobami z SPRIE</p> <p>Składowe oceny egzaminacyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocena z kolokwium z treści omawianych na wykładach – 50% - ocena z opracowanego i zaprezentowanego przygotowanego projektu grupowego – 50%;
----------------	--

Uwagi	<p>Wykład odbywa się w formie zdalnej za pomocą aplikacji Teams. Zajęcia audytoryjne, konwersatoryjne odbywają się w formie stacjonarnej.</p>
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:
<ul style="list-style-type: none"> • Specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne - podstawy teoretyczne • Specjalne potrzeby edukacyjne jako konsekwencja fragmentarycznych lub globalnych zaburzeń w rozwoju motorycznym, poznawczym, emocjonalno-społecznym • Podstawy prawne edukacji i wspierania osób ze specjalnymi potrzebami • Możliwości kształcenia osób o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych
Ćwiczenia:
<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostyka specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych • Technologie informacyjno-komunikacyjne i możliwości ich wykorzystania w pracy z uczniem ze SPRIE • Dostosowanie, indywidualizacja i uniwersalizm w pracy z uczniem ze SPRIE • Praca z osobami o szczególnych potrzebach - prezentacja projektów

Wykaz literatury podstawowej

Firkowska-Mankiewicz A., Edukacja włączająca zadaniem na dziś polskiej szkoły, <https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download--attachments/includes/download.php?id=3123>

Flis R., Organizacja edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - Edukacja dla przyszłości, „Edukacja i Dialog”, 2011/1/2, s. 26-33

Guzy A., Krzyżyk D., (red.), Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 1, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 2012

Janiszewska-Nieścioruk Z. (red.), Uczeń o specjalnych potrzebach w przestrzeni współczesnego systemu edukacji, O.W. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2010

Jas M., Jarosińska M., Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży, MEN, Warszawa 2010

Krawczonek M., Dziecko o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole, „Dyrektor Szkoły”, 2011/ 4, s. 48-50

Lubińska-Kościółek E. , Wybrane aspekty diagnozy dziecka z niepełnosprawnością intelektualną, [w:] J. Wyczesany, E. Dyduch (red.), Krakowska pedagogika specjalna, Kraków 2010

Paszkiewicz A., Rozpoznanie sytuacji ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na terenie szkoły, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2011/7, s. 33-39

Rybska-Kłapa J., Stępniewska-Gębik H., (red.), Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych, Libron, Kraków 2016

Skibska J., Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) w przedszkolu i szkole – zmiany systemowe, [w:] I. Adamek, Z. Zbróg (red.), Dziecko - uczeń a wczesna edukacja, Kraków 2011

Skibska J., Model kształcenia dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) w placówkach oświatowych ogólnodostępnych, [w:] Denek K. (red.), Uczeń i nauczyciel jako główne podmioty edukacji jutra, seria Edukacja Jutra, Sosnowiec: Oficyna Wydawnicza Humanitas, 2012

Stankowski A., (red.), Nauczyciel i rodzina w świetle specjalnych potrzeb edukacyjnych dziecka, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2008

Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Difin, Warszawa 2014

Thomson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, przekł. J. Bartosik, Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013

Żłobicki W., Maj B., (red.), Nierówność szans edukacyjnych - przyczyny, skutki, koncepcje zmian, Impuls, Kraków 2012

Wykaz literatury uzupełniającej

Brejnak W., Zabłocki K. (1999) Dysleksja w teorii i praktyce, Warszawski Oddział PTD, Warszawa

Cieszyńska J., Korendo M., Wczesna interwencja terapeutyczna, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2007

Czajkowska I., Herda K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, WSiP, Warszawa 1998

Dykcik W. Pedagogika specjalna, Poznań 2006

Gębik (red.), Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych, Kraków 2016, Libron

Pąchalska M. , Rehabilitacja neuropsychologiczna, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2008

Serafin T., Dziecko przewlekle chore w systemie oświaty, [https://pressto.amu.edu.pl › index.php › ikps › article › download](https://pressto.amu.edu.pl/index.php/ikps/article/download)

Skibińska H., Praca korekcyjno-kompensacyjna z dziećmi z trudnościami w pisaniu i czytaniu, Wydawnictwo Uczelniane WSP, Bydgoszcz 1996

Skibska J., Poznawanie świata przez dziecko z opóźnionymi i zaburzonymi funkcjami podstawowymi w młodszym wieku szkolnym [w:] I. Adamek, B. Pawlak (red.), Doświadczenie poznawania świata przez dzieci w młodszym wieku szkolnym, Wydawnictwo LIBRON, Kraków 2012

Sternberg R., Psychologia poznawcza, WSiP, Warszawa 2001

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	12
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	28
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalnościowym)
 Pedagogika społeczno-opiekuńcza (1 st. niestacjonarne, semestr VI)

Nazwa	Praca z rodziną wieloproblemową
Nazwa w j. ang.	The work with a-multi-problem family

Koordynator	Dr hab. Jolanta Maćkowicz, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr Joanna Wnęk-Gozdek Dr Ewa Śliwa Dr Roman Solecki
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania rodziny z problemami, przybliżenie metod poznawania problemów rodziny, budowanie umiejętności komunikacyjnych niezbędnych w pracy z rodziną

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Dysponuje wiedzą teoretyczną z zakresu pracy z rodziną wieloproblemową;	W06
	W02 - Zna sposoby, techniki i narzędzia diagnozowania rodziny;	W03
	W03 -Dysponuje podstawową wiedzą na temat instytucji wspierających rodzinę dysfunkcyjną.	W04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01-Rozpoznaje problemy rodziny dysfunkcyjnej;	U03
	U02 - Potrafi zastosować odpowiednie metody i techniki w pracy z rodziną wieloproblemową i dokonuje oceny własnych efektów pracy;	U04
	U03 - Wspiera rodzinę w samodzielnym rozwiązywaniu problemów.	U05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K01 - Poprawnie i skutecznie nawiązuje relacje interpersonalne z podopiecznymi;	K02
	K02 - Odpowiedzialnie planuje i przygotowuje się do realizacji zadań z zakresu pracy z rodziną dysfunkcyjną;	K04
	K03 - Buduje właściwy klimat emocjonalny w kontakcie z podopiecznym.	K01

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10			10						
20										

Opis metod prowadzenia zajęć

<p>Wykład interaktywny</p> <p>Metody aktywne: burza mózgów, techniki dyskusji, praca w małych grupach, drama</p> <p>Gry dydaktyczne, projekt, case study</p>
--

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		x				x		x					
W02		x					x	x					
W03		x						x					
U01		x				x	x						
U02		x				x							
U03		x				x		x					
K01		x											
K02						x							
K03		x				x							

Kryteria oceny	Zaliczenie zwykłe: projekt indywidualny, projekt grupowy – scenariusz lub prezentacja do opracowanego teoretycznie problemu (zaliczenie na zasadzie kodu 0 – 1), aktywność (- punktowany udział w dyskusji – 1 głos = 1 pkt. Wymagane min. 4 punkty)
----------------	--

Uwagi	Projekt stanowi własność intelektualną studenta
-------	---

Treści merytoryczne

<p>Wykłady: Rodzina w podejściu systemowym. Problemy współczesnej rodziny: Uzależnienia jako problem systemu rodzinnego. Przemoc w rodzinie. Ubóstwo i bezrobocie jako problemy systemu rodzinnego. Migracje i eurosieroctwo jako wyzwania dla rodziny. Rodzina uwikłana w problem penitencjarny. Instytucje organizujące i świadczące pomoc, pracę i formy terapii na rzecz rodziny. Wspieranie, uzupełnianie i zastępowanie rodziny. Ochrona prawna rodziny.</p> <p>Ćwiczenia: Diagnoza rodziny problemowej. Różnorodne formy terapii rodzin. Metody i formy pracy z rodziną problemową; studium przypadku, genogram, mediacja. Planowanie pracy z rodziną.</p>

Wykaz literatury podstawowej

De Barbaro, B. Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny, Kraków 1999
 Karbowniczek J, Błasiak A, Dybowska E. (red) Dziecko, rodzina, wychowanie. Wybrane konteksty, Krakow 2015 (dostępny pdf)
 Caselman T., Hilli, K. , Praca terapeutyczna z rodzinami Kreatywne zajęcia dla różnorodnych struktur rodziny, 2014 (dostępny pdf)
 Maćkowicz, J. Przemoc w wychowaniu rodzinnym, Impuls, Kraków 2009
 Tarnowska A, Niewłaściwe metody wychowawcze, UMK, Toruń 2005
 Zamszyn E., Kaczmarczyk J., Zamszyn Z., Podręcznik pracy z rodzinami Szczecin 2015 (dostępny pdf)

Wykaz literatury uzupełniającej

Szluz, B. Problemy i zagrożenia współczesnej rodziny. Teoria i badania, Rzeszów 2011
 Grzegorzewska I. Dorastanie w rodzinach z problemem alkoholowym, Warszawa 2011
 Feldman, Łączenie terapii indywidualnej i rodzinnej, Gdańsk 2001
 Maćkowicz J., Osoby starsze jako ofiary przemocy domowej. Ujęcie wiktymologiczne, Impuls, Kraków 2015
 Błasiak A, E. Dybowska E(red.), Wybrane zagadnienia pedagogiki rodziny, Kraków 2010
 M.McGoldric, R.Gerson, S.Shellenberger: Genogramy-rozpoznanie i interwencja, Warszawa 2007
 Maćkowicz, J. Elder Abuse in the Family Environment : Implications for Education and Practice w Dilemas Contemporaneos-Educacion Politica y Valores. - 2019, Vol. 6,
 de Miguel A., Maćkowicz J. Ciemna strona starości: przemoc ze strony opiekunów. *Egzemplifikacje hiszpańskie*, „Konteksty Społeczne”; 2017, 5(1); 27-37
 Strzelczyk D., Dziecko ofiarą przemocy domowej – konsekwencje zjawiska, Pedagogika Rodziny 2017-7
 Bębas S., Obszary dysfunkcyjności rodziny, Pedagogika Rodziny 2017-7
 Wnęk-Gozdek, J., & Maćkowicz, J. (2024). Znaczenie Kompetencji Cyfrowych Polskich (Euro) Dziadków W Podtrzymywaniu Relacji Z Wnukami. *Roczniki Pedagogiczne*, 16(4), 69-83.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	25
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza, (1 st., st. niestacjonarne, semestr szósty)
do programu rozpoczynającego się na rok akademicki 2025/2026

Nazwa	Media w edukacji
Nazwa w j. ang.	Media in Education

Koordynator	dr Joanna Wnęk-Gozdek	Zespół dydaktyczny
		dr Joanna Wnęk- Gozdek dr Wioletta Skrzypek
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z technologiczno-społecznymi uwarunkowaniami współczesnej edukacji oraz przygotowanie ich do efektywnego i odpowiedzialnego wykorzystywania nowoczesnych mediów informacyjno-komunikacyjnych w procesie kształcenia i doskonalenia. W sposób szczególny, celem zajęć jest kształtowanie i rozwijanie kompetencji informacyjnych umożliwiających krytyczne i odpowiedzialne pozyskiwanie wiarygodnych informacji oraz twórcze wykorzystywanie ich w realizacji celów i zadań edukacyjnych.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 – Wymienia kryteria wiarygodności elektronicznych źródeł informacji;	W02
	W02 – Definiuje kompetencje cyfrowe (informacyjne i informatyczne);	W09
	W03 – Zna teoretyczne założenia konstruowania zajęć e-learning’owych	W09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Umiejętności	U01 – Wykorzystuje bezpiecznie i odpowiedzialnie internetowe źródła informacji oraz OZE;	U01
	U02 – Analizuje w sposób krytyczny zarówno źródła informacji, jak same informacje;	U02
	U03 – Weryfikuje dostępne źródła informacji pod kątem wiarygodności oraz przydatności w realizacji zadań i celów w pracy opiekuńczo-wychowawczych.	U02

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 – Komunikuje się efektywnie, wykorzystując nowoczesne narzędzia; K02 – Buduje poprawne relacje z osobami, z którymi współpracuje w procesie uczenia się; K03 – Podejmuje świadome działania na rzecz podniesienia swoich kompetencji i kwalifikacji w zakresie wykorzystania nowych technologii w edukacji.	K02 K02 K05

Organizacja								
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach						
		A	K	L	S	P	E	
Liczba godzin	10		10					ZO
20								

Opis metod prowadzenia zajęć

- wykład problemowy/konwersatoryjny
- dyskusja
- metoda projektu indywidualnego (wykonywanie zadań z wykorzystaniem wybranych aplikacji (np. Padlet, Linoit, Wordart, Wordwall, Canva, Mindomo, Pixton, Kahoot, Ed-puzzle)/zespołowego: Webquest, Kurs e-learningowy
- indywidualna praca z komputerem

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	x				x			x				x	
W02	x				x			x				x	
W03	x				x							x	
U01	x				x	x	x					x	
U02	x				x	x	x					x	
U03	x				x	x	x					x	
K01	x				x		x						
K02	x				x		x						
K03	x				x								x

Kryteria oceny	Ocena końcowa z kursu stanowi 50% oceny z ćwiczeń i 50% oceny z testu Zaliczenie ćwiczeń: - ocena zespołowego scenariusza Webquest (spełnienie kryteriów podanych na ćwiczeniach), - opracowanie wykonanego w zespołach kursu e-learningowego (kryteria podane na
----------------	--

ćwiczeniach).
Zdanie zaliczenia testowego. Uzyskanie min. 50%+1.

Uwagi

Treści merytoryczne

Wykłady

1. Media. podstawowe pojęcia: definicja, geneza i kalfifikacja mediów edukacyjnych; cechy charakterystyczne nowych mediów (interaktywność, multimedialność, hipertekstowość, komunikacyjność). Konektywizm.
2. Kompetencje cyfrowe w procesie uczenia się przez całe życie, DigCom., DigCompEdu, Digital IQ, cyfrowe obywatelstwo
3. Prawa autorskie w Internecie oraz licencje
4. Edukacyjne zasoby Internetu. OZE.
5. e-Learning w kształceniu i doskonaleniu
6. Blogodydaktyka
7. Metoda WebQuest – efektywne i twórcze wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej w procesie dydaktycznym
8. Wstęp do programowania dla dzieci (BeeBot, scratch)
9. Cyberzagrożenia i cyberprzemoc

Ćwiczenia

10. Wiarygodność źródeł w Internecie
11. Europejski Certyfikat Kompetencji Cyfrowych w praktyce edukacyjnej
12. Tworzenie otwartych zasobów internetowych i respektowanie praw autorskich. Projektowanie mediów edukacyjnych oraz jednostek dydaktycznych prowadzonych z ich wykorzystaniem.
13. E-portfolio edukacyjne
14. Digital storytelling
15. Wykorzystanie najpopularniejszych aplikacji w procesie kształcenia
16. Wykorzystanie nowych mediów dla celów edukacyjnych – kampanie społeczne
17. Krytyczne myślenie w środowisku cyfrowym.
18. Analiza stron internetowych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.

Wykaz literatury podstawowej

1. Danieluk M., *TIK w pigułce Narzędziownik nauczyciela*, Centrum Rozwoju Edukacji Edicon, 2019
2. Europejski Certyfikat Kompetencji Cyfrowych <https://www.eccc.edu.pl/certyfikacja/obszary-moduly-i-sylabusy/>
3. Frania M., *Nowe media, technologie i trendy w edukacji. W kierunku mobilności i kształcenia hybrydowego*, Kraków 2017.
4. Gajda J., *Media w edukacji*, Kraków 2010.
5. Huk T., *Media w wychowaniu, dydaktyce oraz zarządzaniu informacją edukacyjną szkoły*, Kraków 2011
6. PUBLIKACJE ZE STRONY <https://staff.uz.zgora.pl/jjedrycz/publikacje.html>
7. Sajduk B., *Nowoczesna Dydaktyka Akademicka_Kto_Kogo_Jak_Uczy* PDF
8. <https://www.researchgate.net/publication/271646415>
Nowoczesna Dydaktyka Akademicka_Kto_Kogo_Jak_Uczy - httpdydaktyka-akademickapl1
9. Tik na lekcjach <https://kometa.edu.pl/biblioteka-cyfrowa/publikacja,571,technologie-informacyjno-komunikacyjne-na-lekcjach-przykladowe-konspekty-i-polecane-praktyki>

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Drzewiecki P., *Media Aktywni- dlaczego i jak uczyć edukacji medialnej?*, <http://presscafe.eu/images/MediaAktywni.pdf>
2. Nowoczesne (e)nauczanie <https://enauczanie.hojnacki.net/>
3. Blogodydaktyka <https://blogodydaktyka.blogspot.com/>

4. TIK w edukacji, <http://szkolamedialna.pl/>
5. Tomczyk Ł., Eliseo, M. A., Costas, V., Sanchez, G., Silveira, I. F., Barros, M.-J., Amado-Salvatierra, H., Oyelere, S. S. (2019). *Digital Divide in Latin America and Europe: Main Characteristics in Selected Countries*. 14th Iberian Conference on Information Systems and Technologies (CISTI)
6. Tomczyk Ł., Szotkowski R., Fabiś A, Wąsiński A, Chudý Š, Neumeister P., *Selected aspects of conditions in the use of new media as an important part of the training of teachers in the Czech Republic and Poland-differences, risks and threats*, Education and Information Technologies 22 (3), 747-767
7. Wnęk-Gozdek J., *Kształowanie kompetencji informacyjnych uczniów w kontekście Deklaracji Kapsztadzkiej*, (red.), I. Ocetkiewicz, J. Wnęk-Gozdek, N. Wrzeszcz, *Szkoła: współczesne konteksty interpretacyjne*, Kraków 2015.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalnościowym)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza (1 st, niestacjonarne, semestr szósty)
2025/26

Nazwa	Arteterapia
Nazwa w j. ang.	The art therapy

Koordynator	dr Magdalena Lubińska-Bogacka	Zespół dydaktyczny
		dr Magdalena Lubińska-Bogacka dr Ewa Śliwa,
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem przedmiotu jest: przygotowanie studentów do pracy w różnych instytucjach opiekuńczo-wychowawczych metodami z zakresu arteterapii; poznanie zasad, norm, form i celu stosowania arteterapii w pedagogice; omówienie modeli postępowania kulturoterapeutycznego oraz przedstawienie metod arteterapii w pracy pedagoga i wychowawcy w placówkach.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01, Posiada pogłębioną wiedzę na temat metodyki, norm, procedur wykonywanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej i pomocowej.	W01, W03, W07
	W02, Zna w sposób pogłębiony struktury społeczne i instytucje życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje.	W06
	W03, Ma wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach.	W04
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)

	U01, Posługuje się terminologią używaną w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz poprawnie uzasadnia jej stosowanie.	U04
	U02, Korzysta z wiedzy o różnych rodzajach struktur i instytucjach życia społecznego. Tłumaczy i ocenia zachodzące między nimi relacje i dobiera sposoby skutecznego komunikowania się.	U05
	U03, Wykorzystuje wiedzę z zakresu subdyscyplin pedagogicznych w podejmowanych aktywnościach.	U05, U06

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	<p>K01, Potrafi zachowywać się w sposób profesjonalny, jest zdolny do refleksji etycznej i przestrzegania zasad etyki zawodowej.</p> <p>K02, Jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej. Potrafi wyznaczać i realizować cele.</p> <p>K03, Wykazuje umiejętności komunikowania się w sposób tradycyjny oraz za pomocą nowoczesnych technologii. Jest gotowy do pogłębiania umiejętności komunikacyjnych</p>	<p>K01</p> <p>K03</p> <p>K04, K05</p>

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin		20								ZO
20										

Opis metod prowadzenia zajęć

Ćwiczenia: metody ekspresyjne, arteterapeutyczne, pogadanka, prezentacja, film, metoda problemowa, praca w małych grupach, dyskusja, rozmowa – wymiana poglądów, dzielenie się doświadczeniami, wspólna praca nad problemem, „burza mózgów”, przygotowanie konspektów i scenariuszy zajęć z zakresu arteterapii do pracy w instytucjach i placówkach pomocy, dyskusja dydaktyczna, pokaz, projekty i prace terenowe, symulacja.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Recenzja artykuł/Inne
W01				x		x	x	x					x

W02				x		x	x	x					x
W03				x		x	x	x					x
U01				x		x	x	x					x
U02				x		x	x	x					x
U03				x		x	x	x					x
K01				x		x	x						x
K02				x		x	x						x
K03				x		x	x						

Kryteria oceny	<p>Studenci są oceniani w sposób ciągły na podstawie aktywności na zajęciach oraz realizacji opracowania artykułu na wybrany temat. Dodatkowymi kryteriami oceny są: terminowość wykonania zadań oraz dostosowanie się do wymagań dotyczących sposobu ich wykonania, określonych przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>Metody kształtujące dla oceny ciągłej to (podstawowe kryteria):</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocena określona jest indywidualnie, – znajomość literatury przedmiotu, – przygotowanie recenzji artykułu, – bieżąca ocena i ewentualna korekta realizacji zadań wykonywanych w trakcie ćwiczeń, – umiejętność i znajomość metod i form pracy z zakresu arteterapii, – przygotowanie konspektów do zajęć (z: biblioterapii dramy, muzykoterapii, technik plastycznych) i przeprowadzenie zajęć - dyskusja oceniająca po wykonaniu wszystkich zadań przez studentów. <p>Zaliczenie otrzymuje student, który przygotuje scenariusz i przeprowadzi zajęcia wybraną metodą arteterapii.</p>
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne

<p>Wprowadzenie do metod arteterapii. Arteterapia w pracy pedagoga i wychowawcy w placówkach resocjalizacyjnych. Wzbogacenie warsztatu czy zawód przyszłości - perspektywy. Arteterapia w praktyce - ćwiczenia warsztatowe.</p>

Wykaz literatury podstawowej

<ol style="list-style-type: none"> 1. Konieczna E.J., Arteterapia w teorii i praktyce, Kraków 2007 2. Szulc W., Arteterapia. Narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki, Poznań 2011 3. Gładyszewska- Cylulko J., Arteterapia w pracy pedagoga. Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę, Kraków 2011 4. Arciszewska- Binnebesel A., Arteterapia. Szczęśliwy świat tworzenia, Toruń 2008 5. Konopczyński M., Metody Twórczej Resocjalizacji, Warszawa 2012

Wykaz literatury uzupełniającej

<ol style="list-style-type: none"> 1. Linowski K., Wysocki I., Oddziaływania psychokorekcyjne na skazanych agresywnych w warunkach penitencjarnych, Ostrowiec Świętokrzyski 2006 2. Lubińska-Bogacka M., Metody i formy pracy z wychowankiem zaburzonym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych, [W:] Sztuka wychowania. Wielowymiarowość wyzwania i

perspektywy pedagogiki, Noga.H. (red.), Nowy Sącz 2012

3. Metodyka pracy penitencjarnej (opracowanie zbiorowe), Kalisz 2016

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	18
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/ zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

